RADU TEODORESCU

IISUS HRISTOS MÂNTUITORUL: VINDECAREA NOASTRĂ

Cugir 2024

CUPRINS

INTRODUCERE

„Şi prin rănile Lui noi toţi ne-am vindecat."
(Isaia 53: 5)

Aşa a ajuns să Îl cateterizeze cu multe secole în urmă Sfântul prooroc Isaia pe Domnul Iisus Hristos şi sacrificiul Lui pe cruce. Prin venirea Sa în lume Domnul Iisus Hristos s-a descoperit ca fiind un vindecător. Aceasta fiindcă Noul Testament ne spune foarte clar că El a vindecat mai mulţi oameni. De aici se poate deduce cât se poate de bine faptul că Iisus a fost un vindecător. Iisus a vindecat diferiţi bolnavi pentru două motive:

- pentru a Îşi demonstra dumnezeirea Lui
- şi pentru a face bine.

Boala intrat în lume ca o consecinţă a păcatului strămoşesc făcut de protopărinţii noştri Adam şi Eva. Patriarhul Daniel Ciubotea spune în acest sens: „în Sfânta Scriptură, *boala este înțeleasă, în primul rând, ca o alterare a sănătății,* iar din acest punct de vedere, ea poate cuprinde atât infirmități ale sufletului, cât și ale trupului. În *Vechiul Testament*, în general în *Psalmi*, se aud cereri, strigăte de vindecare. Psalmistul cere ca Dumnezeu să-l vindece de neputințe: '*Miluiește-mă, Doamne, că neputincios sunt; vindecă-mă, Doamne, că s-au tulburat oasele mele*' (Psalm 6, 2). Altă dată, constată cum îi slăbesc puterile organismului, cum viața i se apropie de moarte, cum trece ființa umană: '*Că s-au stins ca fumul zilele mele și oasele mele ca uscăciunea s-au făcut*' (Psalm 101, 4). De aici constatarea nevoii existențiale de vindecare nu numai de boală, ci și de moarte: '*Cuprinsu-m-au durerile morții, primejdiile iadului m-au găsit; necaz și durere am aflat, și numele Domnului am chemat: 'O, Doamne, izbăvește sufletul meu!''* (Psalm 114, 3-4)."[1]

Este evident că boala nu este dincolo de puterile Mântuitorului Iisus Hristos. Bolile – după caz – pot să fie adevărate tragedii în lumea noastră. Aceasta fiindcă ele

- pot curma destine,
- pot face viaţa grea,
- pot tăia speranţe
- şi ne pot arunca în deznădejde.[2]

Este evident că boala este o manifestare a răului în lumea noastră. Aceasta fiindcă după cum am spus ea produce suferinţă şi durere. Nimeni nu vrea să fie bolnav dar cu toţii la un anumit moment în viaţa noastră ajungem să ne confruntăm cu ea.

Patriarhul Daniel Ciubotea spunea în acest sens: „Mântuitorul Hristos este prezentat încă din Vechiul Testament ca fiind Cel ce a asumat neputințele, bolile și suferințele noastre: '*El fusese străpuns pentru păcatele noastre și zdrobit pentru fărădelegile noastre. El a fost pedepsit pentru mântuirea noastră și prin rănile Lui noi toți ne-am vindecat*' (Isaia 53, 4). În rănile Lui se găsește vindecarea oamenilor, adică El nu este doar Unul Care vindecă, ci Unul Care suferă și vindecă, în același timp, Unul Care ia asupra Sa suferințele și bolile umanității întregi. *El Se identifică cu natura umană slăbită prin păcat, deși* ***nu are păcat;*** *El nu vindecă din exterior, ci din interior*. Vindecarea Sa este în primul rând *compasiune*, adică împreună-pătimire cu oamenii suferinzi."[3]

Ei bine trebuie să ştim că bolile nu sunt numai trupeşti ci la fel de şi

- sufleteşti
- şi spirituale.

În această carte vom vorbii mai mult despre bolile sufletului. Aceasta fiindcă Iisus ne poate vindeca de aceste boli ale sufletului. Despre ce boli ale sufletului vom vorbii?

Vom vorbii despre bolile

- păcatului şi patimilor,
- răutăţii,
- urii,
- corupţiei spirituale
- întristării
- şi angoasei şi neliniştii.

---

[1] Patriarhul Daniel Ciubotea https://patriarhia.ro/iisus-hristos-vindecatorul-sufletelor-si-al-trupurilor-7539.html (accesat pe 23.12.2023).

[2] A se vedea Savatie Baştoboi, *Puterea duhovnicească a deznădejdii* (Alba Iulia, 2024).

[3] Patriarhul Daniel Ciubotea https://patriarhia.ro/iisus-hristos-vindecatorul-sufletelor-si-al-trupurilor-7539.html (accesat pe 23.12.2023).

Despre vindecările făcute de Domnul Iisus Hristos ei bine Patriarhul Daniel Ciubotea spunea: „în *Noul Testament* bolnavii cer vindecare de la Mântuitorul Iisus Hristos, iar ucenicii Lui vindecă și ei, dar cu puterea dată lor de Dumnezeu. În Sfintele Evanghelii vedem ce rol mare are activitatea de vindecare a Mântuitorului. El nu doar predică, ci așa cum spune Evanghelia: '*Iisus străbătea toate cetățile și satele, învățând în sinagogile lor, propovăduind Evanghelia Împărăției și **vindecând toată boala și toată neputința în popor***' (Matei 9, 35). Întotdeauna în jurul lui Iisus se aflau oameni care veneau pentru vindecare sufletească și trupească. Numărul mare al vindecărilor din Sfintele Evanghelii ne arată cât de importantă era, pentru misiunea lui Iisus în lume, vindecarea. Într-un anume sens, vindecarea însăși devine o predică, un mod de a proclama puterea și prezența plină de compasiune a lui Dumnezeu-Omul între oameni. De pildă, vedem cum Mântuitorul Hristos vindecă: ***un lepros*** (cf. Matei 8, 2-4; Marcu 1, 40-45 și Luca 5, 12-15); ***sluga sutașului în Capernaum*** (cf. Matei 8, 5-13); ***soacra lui Petru*** (cf. Matei 8, 14-15 și Marcu 1, 29-31); ***cei doi demonizați din ținutul Gadarei*** (cf. Matei 8, 28-34; 9,1); ***slăbănogul din Capernaum*** (cf. Matei 9, 1-8); ***doi orbi și un mut din Capernaum*** (cf. Matei 9, 27-35); ***un lunatic*** (cf. Matei 17, 14-23); ***fiica femeii cananeence*** (Matei 15, 21-28); ***orbul din Betsaida*** (cf. Marcu 8, 22-26); ***o femeie care de doisprezece ani avea curgere de sânge*** (cf. Luca 7, 11-16); ***femeia gârbovă*** (cf. Luca 13, 10-17); ***cei zece leproși,*** din Evanghelia de astăzi (cf. Luca 17, 12-19); ***orbul din Ierihon*** (cf. Luca 18, 35-43); ***slăbănogul de la scăldătoarea Vitezda*** (cf. Ioan 5, 1-15); ***orbul din naștere*** (cf. Ioan 9, 1-38). De asemenea, Mântuitorul Hristos săvârșește și trei minuni de înviere din morți, și anume, înviază pe: ***fiul văduvei din Nain*** (cf. Luca 7, 11-16), ***fiica lui Iair*** (cf. Luca 8, 41-56) și pe ***Lazăr, prietenul Său*** (cf. Ioan 11, 1-44)."[4]

Pe Domnul Iisus noi ştim că în numim Mântuitor fiindcă El este Cel care a venit în această lume să ne Mântuiască sufletul. Această mântuire a sufletului ei bine se poate spune că implică cu sine

- vindecare,
- terapie spirituală
- şi restabilire a sănătăţii duhovniceşti.

Mai recent au fost unii teologi care au analizat boala în sens creştin ortodox şi au ajuns la concluzia că ea este o adevărată teologie.[5]

Prin urmare această carte nu este despre minunile vindecării lui Iisus a mai multor bolnavi din Noul Testament ci mai mult despre vindecarea sufletului care ştim că şi el se poate vindeca.

Aceasta fiindcă trebuie să ştim că sunt mai multe nevroze de natură spirituală care pot ataca sufletul. Tot patriarhul Daniel Ciubotea spunea: „Din versetele de la Sfântul Evanghelist Matei (4, 23; 9, 35; 11, 4-5) și Sfântul Evanghelist Luca (9, 11), unde se spune că '*mulțimile, aflând, au mers după El și El, primindu-le, le vorbea despre împărăția lui Dumnezeu, **iar pe cei care aveau trebuință de vindecare îi făcea sănătoși***', înțelegem că vindecările pe care Mântuitorul le săvârșește sunt **semnul prezenței Împărăției lui Dumnezeu în lume.** Deci, vindecările au și un sens profetic, și anume ele sunt inaugurarea sau începutul unei vindecări finale, care se va realiza *într-un cer nou și un pământ nou, în care nu va mai fi lacrimă și moarte* (cf. Apocalipsa 21, 1, 4), pentru că *Învierea de obște* va fi vindecarea definitivă a tuturor oamenilor de moarte și de stricăciune.

Adesea, *iertarea păcatelor este începutul sau temelia vindecărilor pe care le săvârșește Mântuitorul Iisus Hristos.* Slăbănogului sau paraliticului îi spune mai întâi: '*Îndrăznește, Fiule! Iertate sunt păcatele tale*' (Matei 9, 2). Și apoi îi spune: *Ia-ți patul tău și mergi la casa ta* (Matei 9, 6). Iertarea păcatelor este ea însăși o vindecare a sufletului, pentru că *boala cea mai profundă a sufletului este păcatul.* Păcatul înseamnă despărțirea de Dumnezeu, ruperea comuniunii sau căderea din comuniunea de iubire cu Dumnezeu, de aceea păcatul mai este numit și *neascultare.* Când decide să vindece trupul, Hristos Domnul mai întâi iartă sufletul și îl eliberează din legăturile păcatului. Apoi, vindecarea sufletului antrenează și vindecarea trupului."[6]

Sufletul şi trupul sunt două lucruri care ajung să se influenţeze unul pe altul. Sunt mai mulţi care susţin că de fapt sufletul nu poate să influenţeze trupul şi invers. Aceasta fiindcă se poate vedea că dacă suntem bolnavi ei bine sufletul ajunge să fie şi el influenţat de boala trupească:

- tristeţe,
- depresie
- sau migrene.

---

[4] Idem.

[5] A se vedea Jean Claude Larchet, *Teologia bolii* (Bucureşti, 2020).

[6] Patriarhul Daniel Ciubotea https://patriarhia.ro/iisus-hristos-vindecatorul-sufletelor-si-al-trupurilor-7539.html (accesat pe 23.12.2023).

Am găsit de cuviință să vorbim mai mult despre caracterul de vindecător al sufletelor lui Iisus fiindcă sunt din ce în ce mai puțini cei care cred că Iisus ne poate vindeca maladiile sufletului. „Vindecarea de o boală trecătoare nu este totul și nu este ultimul scop al venirii Mântuitorului Hristos în lume, ci vindecarea de păcat și de moarte, de păcat și de consecința lui ultimă care este moartea (cf. Romani 6, 23). Din această perspectivă, credința pe care o cere Hristos celor bolnavi vizează mântuirea ca dobândire a vieții veșnice, *care înseamnă vindecarea de moartea păcatului ca despărțire a omului de Dumnezeu.*

Sfinții Apostoli, la fel ca Mântuitorul Iisus Hristos, când vindecă trupul și sufletul, o fac tot ca un gest profetic al mântuirii, în vederea vindecării finale, desăvârșite și definitive. Ceea ce trebuie să remarcăm însă este faptul că ucenicii nu vindecă pe cei bolnavi cu puterea proprie, ci *în numele lui Iisus, adică ei sunt purtători ai vindecării, ca unii care au primit darul vindecării, însă nu sunt ei izvorul vindecării,* ci Mântuitorul Hristos, Care este Viața însăși, adică Viața veșnică. El are viață în Sine ca și Tatăl și o dăruiește cui voiește El (cf. Ioan 5, 26). Iisus Hristos nu este doar Cel înviat, ci și Învierea - '*Eu sunt Învierea și Viața*' (Ioan 11, 25).”[7]

Doi medici discutau într-o zi.

- Știi ce mi s-a întâmplat azi?
- Ce?
- A venit la mine cineva pentru tratament.
- Și?
- Mi-a spus că regretă un singur lucru.
- Care?
- Că Iisus nu mai este în lume.
- Toți regretăm acest lucru.
- Așa este.
- Dar de ce regreta mai exact acest pacient al tău absența lui Iisus din lume?
- Spunea că dacă Iisus ar mai fi fost în lume s-ar fi dus la El să se vindece.
- A la asta se referea?
- Da.
- Înțeleg.
- Pe undeva avea dreptate.
- Totuși Iisus poate vindeca și acum sufletul.
- Sufletul dar nu trupul.
- Dacă se face Maslu se poate vindeca și trupul.
- Da am auzit de taina Sfântului Maslu.
- Și mai este ceva.
- Ce?
- Mai toți avem nevoie de vindecare.
- Ce vindecare?
- Sufletească.
- De ce?
- Mai toți avem boli ale sufletului.
- Păcate, patimi, nevroze spirituale?
- Da.
- Asta așa este.
- Discuția cu tine știi la cine mă face că gândesc?
- Nu.
- La Chateaubriand.
- Gânditorul france?
- Da.
- De ce?
- Poate nu știai.
- Ce?
- Despre Chateaubriand.
- Ce anume?

[7] Idem.

- În copilărie Chateaubriand a fost foarte credincios.
- Aşa l-au crescut părinţii?
- Da.
- Îmi dau seama.
- Când a crescut lucrurile s-au schimbat.
- De ce?
- A căzut în necredinţă şi indiferenţă religioasă.
- Ce păcat.
- Aşa este.
- Şi ce a urmat?
- Ei bine mama lui nu a disperat.
- Cum?
- Mama lui deşi era grav bolnavă s-a rugat mult pentru fiul ei.
- Ce frumos.
- Aşa este.
- Şi ce a urmat?
- Chateaubriand a mărturisit un lucru frumos.
- Ce?
- Că fiind pe calea greşită a necredinţei a putut să vadă cum mama lui vărsa lacrimi în rugăciune pentru el.
- Nu se poate?
- Da.
- Despre aceasta Chateaubriand spunea aşa.
- Ce?
- „Convingerea mea porni din inimă, am plâns şi am crezut!... Binecuvântată să fii scumpa mea mamă, care mai învăţat să-mi cinstesc şi să-mi disciplinez viaţa."
- Ce frumos.
- Aşa este.
- Ştii ce cine îmi aminteşti Chateaubriand?
- Nu.
- De Fericitul Augustin?
- Da.
- Şi de mama lui Sfânta Monica?
- Da.
- Ştiu că şi Augustin a căzut de la credinţa ortodoxă.
- Şi a ajuns să se întoarcă tot pentru credinţa mamei lui nu?
- Da.
- La fel ca Chateaubriand.
- Aşa este.
- Ce fiinţe minunate sunt mamele.
- Ştii ce spunea Napoleon despre ele?
- Ce?
- Daţi-mi mame sănătoase şi vă voi da o Franţă sănătoasă.
- Nu sunt un mare fan Napoleon dar a avut dreptate.
- Aşa este.
- Mamele sunt importante.
- Dar şi viaţa proprie.
- Sunt unii care încep cu stângul în viaţă fiindcă mamele lor nu se ocupă de ei.
- Dar mai apoi îşi revin.
- Aşa este.
- A fost o conversaţie plăcută.
- Mă bucur. [8]

[8] Din Grigorie Comşa, *1000 de pilde pentru viaţa creştină* (Arad, 1929).

De mai multe ori unii ajung să se îmbolnăvească sufleteşte în viaţă. Aceasta fiindcă drumul vieţii poate fi de multe ori

- dificil,
- greu
- şi anevoios.

Totuşi prin credinţă în Domnul Iisus Hristos ne putem vindeca sufletul. Patriarhul Daniel Ciubotea spunea în acest sens: „astăzi, Hristos, Cel ce *'în vremea aceea' vindeca orice boală și orice neputință în popor* (cf. Matei 9, 35), este prezent în Biserică - Trupul Său tainic. De aceea, *Sfintele Taine* ale Bisericii sunt o formă a prezenței active a lui Hristos în lume prin harul Duhului Sfânt. Ele sunt, cum spunea părintele profesor Dumitru Stăniloae, *multipla dăruire a lui Hristos*. Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție ne arată că Sfintele Taine nu sunt simple instrumente ale harului, ci forme de prezență și de dăruire a iubirii vindecătoare a lui Hristos. Așa cum a vindecat o mulțime de orbi și ologi ***atunci***, Hristos-Vindecătorul este și ***acum*** prezent și lucrător în Sfintele Taine ale Bisericii Sale care sunt lucrări de vindecare și mântuire. În *Taina Sfântului Maslu,* ***Hristos este Cel ce vindecă prin preot. Nu Biserica singură mântuiește, ci Hristos prin Biserică, pentru că ea este Trupul tainic al lui Hristos, iar El este Capul ei.*****”**[9]

CAPITOLUL 1

IISUS HRISTOS MÂNTUITORUL: VINDECĂTORUL PĂCATELOR ŞI PATIMILOR

Păcatul este cel care l-a făcut pe om să piardă raiul. Cel puţin aceasta este învăţătura biblică. S-au dat mai multe definiţii păcatului. Ceea ce este clar este că păcatul este încălcare

- premeditată
- şi voită

a voii şi poruncilor lui Dumnezeu.[10]

Păcatul este cel care fiindcă L-a separat pe om de Dumnezeu a ajuns să introducă în lume şi în umanitate moralitatea. Ştim că Dumnezeu a voit ca omul să fie nemuritor. Ei bine om cedează ispitei diavolului şi se separă de Dumnezeu şi se uneşte cu diavolul. Ce putea oferii diavolul decât moartea care este proprie existenţei lui?

Patriarhul Daniel Ciubotea spunea: „După Învierea Sa din morți și înainte de Înălțarea Sa la cer, Domnul Iisus Hristos spune ucenicilor: *'Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului'* (Matei 28, 20). Prin aceste cuvinte înțelegem că Domnul Hristos este prezent în Biserică în mod nevăzut, dar lucrător prin harul Său. Și precum a săvârșit vindecări în timpul activității Sale pământești, tot așa săvârșește vindecări și acum în Biserică. În Epistola Sfântului Apostol Iacob se spune: *'Este vreunul dintre voi în suferință? Să se roage. Este cineva cu inimă bună? Să cânte psalmi. Este cineva bolnav între voi? Să cheme preoții Bisericii și să se roage pentru el, ungându-l cu untdelemn* ***în numele Domnului.*** *Și rugăciunea credinței va mântui pe cel bolnav și* **Domnul îl va ridica,** *și, de va fi făcut păcate, se vor ierta lui. Mărturisiți-vă deci unul altuia păcatele și vă rugați unul pentru altul, ca să vă vindecați, că mult poate rugăciunea stăruitoare a dreptului'* (Iacob 5, 13-16).

Aici vedem temeiul *Tainei Sfântului Maslu* sau al *Tainei ungerii bolnavilor.* Se cere ca *preoții Bisericii să se roage,* desigur, împreună cu toată obștea. Dar de ce preoții? *Pentru că lor, ca urmași ai Apostolilor, în mod deosebit, li s-a dat darul iertării păcatelor sau darul vindecării de păcat.* Puterea iertării păcatelor este puterea lui Dumnezeu dăruită de Hristos ucenicilor Săi după Învierea Sa din morți, *după ce El a biruit suferința și moartea. Nu a dăruit ucenicilor Săi această putere înainte, ci după ce a vindecat natura Sa umană de orice suferință, cauzată de păcatele (răutățile) oamenilor.*”[11]

Păcatul ne îmbolnăveşte trupul şi sufletul fiindcă esenţa lui este distrugerea. El se trage de la

- răzvrătirea
- ura
- şi rebeliunea

primordială a diavolului împotriva lui Dumnezeu.

---

[9] Patriarhul Daniel Ciubotea https://patriarhia.ro/iisus-hristos-vindecatorul-sufletelor-si-al-trupurilor-7539.html (accesat pe 23.12.2023).

[10] A se vedea Petre Semen, *Păcatul: despărțire de Dumnezeu și unire cu demonii* (Editura Sfântul Mina, 2017).

[11] Patriarhul Daniel Ciubotea https://patriarhia.ro/iisus-hristos-vindecatorul-sufletelor-si-al-trupurilor-7539.html (accesat pe 23.12.2023).

Dumnezeu fiindcă principiul ontologic al vieții, lumina și adevărul ei bine căderea de la El nu poate decât să instaureze

- distrugerea
- și moartea în lumea noastră.

Principul operator al distrugerii și morții din lumea noastră este energia malefică a păcatului. Aceasta fiindcă în esența lui păcatul este în cele din urmă malefic.

Tot Patriarhul Daniel Ciubotea spunea în acest sens: „așadar, **puterea de iertare a păcatelor ca putere vindecătoare este necesară vindecării trupului.** *Iar rugăciunea credinței va mântui pe cel bolnav și Domnul îl va ridica.* Deci, Domnul este lucrător prin preoți și prin Biserica întreagă, prin puterea rugăciunii celor care cred în Hristos. Oamenii se roagă, a lor este rugăciunea, însă ***a lui Hristos Domnul este lucrarea de vindecare.*** *Preoții pun mâinile pe cei bolnavi, îi ung cu untdelemn sfințit, dar vindecarea se dăruiește prin harul Duhului Sfânt, căci untdelemnul este semnul lucrării Duhului Sfânt Cel de viață făcător, este semnul văzut al harului care vindecă, al binecuvântării și al compasiunii.* Untdelemnul era, în Antichitate, un medicament natural folosit pentru vindecare, dar în *Sfântul Maslu* puterea lui vindecătoare de păcat și boală vine prin harul dumnezeiesc, care dăruiește iertarea păcatelor ca bază a vindecării sufletului și a trupului. *Domnul îl va ridica, și de va fi făcut păcate, se vor ierta lui.* Cu alte cuvinte, *Taina Sfântului Maslu ca Sfântă Taină specială de vindecare săvârșită de Biserică se întemeiază pe puterea vindecătoare a lui Hristos prezent în Biserica Sa, care este Trupul Său tainic.*”[12]

Ignoranța lumii de azi este mare și ea ne face să nu mai vedem păcatul în gravitatea lui ultimă. Sunt mai multe

- științe,
- culturi
- și filosofii

care au ajuns să integreze păcatul ca fiind un lucru firesc al vieții.

Ei bine adevărul este că păcatul nu este deloc firesc.[13]

Păcatul este de faptul unul care merge împotriva curentului. De ce? Fiindcă fiind oameni creație după chipul și asemănarea lui Dumnezeu în mod firesc

- binele,
- virtutea,
- adevărul
- și frumosul

sunt lucruri care ne împlinesc. Păcatul fiindcă în esența lui o manifestare a răului este o actualizare a puterii

- morții
- și distrugerii.

Iată ce spunea în acest sens Patriarhul Daniel Ciubotea: „pentru unii Sfinți Părinți de odinioară conta mai puțin dacă trupul era sănătos sau nu. Unii chiar se întristau dacă trecea vreun an-doi și nu mai sufereau de vreo boală. *Ei foloseau pedagogia bolii ca o aducere aminte de moarte, ca o conștientizare a faptului că omul nu se poate încrede deplin în sănătatea lui trupească, în propriile forțe limitate.* Pe aceștia îi interesa foarte mult *sănătatea sufletului*, și anume dacă sunt împăcați cu Dumnezeu și cu semenii, dacă pot iubi pe Dumnezeu și pe semeni. ***Primul semn al bolii sufletului este constatarea faptului că omul nu se mai roagă, nu mai mulțumește lui Dumnezeu pentru darul vieții.*** *Când omul nu se mai roagă înseamnă că sufletul său este bolnav,* că nu mai respiră spiritual, *rugăciunea fiind respirația sufletului în comuniunea iubirii smerite și milostive. Cu cât se roagă mai mult omul, cu atât sufletul lui se află în mișcare de creștere în comuniune cu Dumnezeu.* Când nu se mai roagă lui Dumnezeu, sufletul scade și decade spiritual. Prin urmare, *terapia duhovnicească* folosește *rugăciunea* ca fiind singurul medicament care nu poate fi înlocuit cu nimic. Întrucât *păcatul ca boală a sufletului este ruperea comuniunii cu Dumnezeu, rugăciunea este refacerea comuniunii cu Dumnezeu, este începutul însănătoșirii omului.* De aceea, Sfinții Părinți spun că *rugăciunea este respirația sufletului, termometrul vieții duhovnicești, izvor de iubire curată și smerită.*”[14]

Este evident că Iisus și păcatul nu poate

- coexista

---

[12] Idem.

[13] A se vedea Radu Teodorescu, *Firescul în religia creștin ortodoxă* (Cugir, 2014).

[14] Patriarhul Daniel Ciubotea https://patriarhia.ro/iisus-hristos-vindecatorul-sufletelor-si-al-trupurilor-7539.html (accesat pe 23.12.2023).

- şi trăii

în acelaşi timp în aceiaşi persoană.

Totuşi cum se poate ca Iisus să locuiască în aceiaşi persoană? Acest lucru a fost exprimat încă de acum 2000 de ani de Sfântul apostol Pavel: „m-am răstignit împreună cu Hristos; şi nu eu mai trăiesc, ci Hristos trăieşte în mine. Şi viaţa de acum, în trup, o trăiesc în credinţa în Fiul lui Dumnezeu, Care m-a iubit şi S-a dat pe Sine însuşi pentru mine" (Galateni 2, 20). Fiindcă este Dumnezeu ei bine Iisus poate locuii duhovniceşte în noi. Spiritualitatea creştin ortodoxă este cât se poate de clară în acest sens: acolo unde nu locuieşte Hristos, ei bine locuieşte diavolul. Cu privire la vindecarea pe care Hristos o poate aduce în noi Patriarhul Daniel Ciubotea spunea: „așadar, *Taina Sfântului Maslu este Sfântă Taină a vindecării bolnavilor în modul cel mai explicit, din punctul de vedere al Sfintei Scripturi.* Există, însă, tot pentru vindecare - mai ales sufletească - și o altă lucrare a Bisericii, și anume *Taina Pocăinței* sau a Spovedaniei, întrucât foarte adesea, dar nu întotdeauna, multe din bolile fizice ale oamenilor sunt cauzate de bolile sufletului. În acest sens, *vindecarea sufletului de patimi egoiste, ca ură, lăcomie, răutate, invidie și dispreț, contribuie la sănătatea întregului organism."*[15]

După cum am spus diavolul ajunge să ne amăgească în aşa fel că nu mai considerăm păcatul ca fiind ceva:

- rău,
- nociv,
- distrugător
- şi malefic.

Biblia ne face conştienţi că umanitatea a pierdut raiul din cauza păcatului. Nu a fost inteligenţa sau sentimentele nostru ci păcatul.

Este adevărat că la un anumit nivel în această viaţă trebuie să ajungem să învăţăm să trăim cu consecinţele nefaste şi rele ale păcatului. Pentru aceasta trebuie să învăţăm să ne păzim simţurile.[16]

Boala este şi ea consecinţă a păcatului. Sunt mai multe boli care apar ca urmare a păcatelor:

- alcoolismul,
- toxicomania,
- tebeceul
- sau boli ale sistemului digestiv

sunt cu toate consecinţe ale energiei distructive a păcatului. Patriarhul Daniel Ciubotea spunea în acest sens: „Am văzut cum prin Sfântul Maslu puterea vindecătoare a lui Hristos din Sfintele Evanghelii se manifestă în lucrarea de vindecare a Bisericii. Această lucrare a inspirat Biserica să organizeze și *instituții de vindecare*, pentru ca puterea vindecătoare a lui Hristos să fie arătată într-o formă mai eficientă, mai organizată, ca răspuns al iubirii omului față de iubirea lui Dumnezeu. *Evanghelia vindecărilor lui Hristos și Sfânta Taină a vindecării (Sfântul Maslu) au inspirat înființarea de* **bolnițe** *de către Biserică,* **infirmerii** *în mănăstiri și în parohiile mari,* **spitale, leprozerii, ospicii** *etc.* Exemplul clasic al unei instituții de acest gen este *Vasiliada* - opera filantropică a Sfântului Vasile cel Mare, în secolul al IV-lea.

Deci, *lucrarea filantropică a Bisericii este Evanghelia iubirii milostive a lui Hristos adusă în actualitate.* Ea nu este o influență romano-catolică, protestantă sau umanist-secularizată, ci este *revenirea la ceea ce Hristos săvârșește în Evanghelie: vestește iubirea, dar și vindecă boala.* Biserica nu se poate mărgini doar la vestirea cuvântului și la cântare. Ea are *Sfinte Taine ale vindecării* - cum sunt *Taina Maslului și a Pocăinței* -, dar și *instituții sau așezăminte ale vindecării* de boală și înstrăinare, adică: *spitale, infirmerii, cabinete medicale, case pentru bătrâni, cămine pentru copii orfani* etc. Există în jurul nostru încă multă suferință, multă singurătate, multă boală sufletească și trupească, pentru că este și multă lipsă de iubire adevărată, nepătimașă, duhovnicească, lipsă de iubire sfântă care izvorăște din iubirea milostivă a lui Hristos."[17]

Paradoxul este că în această lume putem să fim sănătoşi trupeşte şi bolnavi sufleteşte. Sunt oameni care deşi au o sănătate trupească excepţională sunt:

- răi,
- pătimaşi,
- răzbunători

---

[15] Idem.

[16] A se vedea Sfântul Nicodim Aghioritul, *Paza celor cinci simțuri* (Galați, 2010).

[17] Patriarhul Daniel Ciubotea https://patriarhia.ro/iisus-hristos-vindecatorul-sufletelor-si-al-trupurilor-7539.html (accesat pe 23.12.2023).

- sadici
- şi invidioşi.

Aceasta ca să enumerăm numai câteva dintre marile maladii sufleteşti. Tot Patriarhul Daniel Ciubotea spunea în acest sens: „în concluzie, subliniem faptul că un creștin, care deși nu poate ajunge la vindecarea trupului lui, nu trebuie totuși să cadă în deznădejde. Problema existențială cea mai profundă a omului, dincolo de tratarea medicală, este aceea că, dacă nu poate scăpa de o boală, să îi dea totuși un sens. Într-o carte scrisă de un medic creștin, cu titlul '*În fața suferinței*', se spune că foarte multe genii, oameni mari, au ajuns mari și pentru că au știut să transforme o neputință sau o infirmitate într-o lucrare de depășire a stării de suferință; adică i-au dat suferinței un sens din interior și astfel au biruit-o spiritual, chiar dacă aceasta a continuat să persiste fizic. Foarte adesea, calamități naturale sau boli grele au determinat oamenii să găsească soluții și să dezvolte medicina, să dezvolte tehnica, iar *multele încercări prin care a trecut persoana umană au făcut ca spiritul creator din om să biruiască suferința, dându-i sens pe un alt plan.*”[18]

Într-o zi s-au întâlnit doi moralişti.

- Ştii ce?
- Ce?
- Poate morala să influenţeze sănătatea omului?
- Despre ce sănătate vorbeşti?
- Adică?
- Sănătatea trupească sau sufletească?
- Sufletească.
- Răspunsul este da.
- Deci morala poate influenţa sănătatea sufletească?
- Da.
- De ce?
- Fiindcă imoralitatea este o boală sufletească.
- Nu ştiam.
- Sunt oameni care vor să spună că ei nu sunt nici morali şi nici imorali.
- Adică?
- Ei sunt amorali.
- Se poate aşa ceva?
- Nu.
- Aşa credeam şi eu.
- Totuşi morala se reflectă în viaţa omului.
- Negativ sau pozitiv?
- Pozitiv.
- De ce?
- Omul moral este un om superior.
- În ce sens?
- O să îţi spun.
- Adică?
- Numai un om moral este capabil de un lucru aşa de sublim ca sacrificiul.
- La ce te referi?
- Nu ştiu cum să îţi explic.
- Cum este mai simplu.
- O să îţi explic.
- Te rog.
- Ştiu o întâmplare ca m-a mişcat total
- Despre ce?
- Despre moralitatea sacrificiului.
- Spune-mi-o şi mie.
- Bine.
- Te ascult.

[18] Idem.

- Mai de mult când încă nu s-a inventat automobilul un om mergea cu căruța.
- Şi?
- Era o zi rece de iarnă.
- Înţeleg.
- Pe cum mergea ce a putut să vadă?
- Pe marginea drumului o mamă mergea cu copilul ei în braţe prin frig.
- Şi?
- Doamnă urcaţi cu mine în căruţă, i-a spus omul.
- Vă mulţumesc.
- Pentru nimic.
- Sunteţi tare amabil.
- Încerc.
- Mi-am zis că trebuie să vă fie frig pe o iarnă ca asta să umblaţi.
- Aşa este.
- Dintr-o dată a început să bată un vânt rece şi tăios.
- Înţeleg.
- Femeia şi-a scos haina de deasupra şi a învăluit bebeluşul.
- Aşa de frig era?
- Da.
- Şi ce a urmat?
- Femeia nu a mai spus nimic şi ţinea strâns copilul la sân.
- Frumos.
- În cele din urmă căruţaşul a ajuns la destinaţie.
- Şi?
- Acolo a putut să vadă că femeia nu mai mişcă.
- Ce s-a întâmplat?
- A murit de frig.
- Şi copilul?
- Era bine şi stătea la căldură.
- Asta da dragoste de mamă.
- Aşa este.
- Este o poveste tristă.
- Dar totuşi pilduitoare.
- Sunt de acord.
- Mamele sunt capabile de fapte supraomeneşti.
- Aşa este.
- Deci vezi până unde duce putere sacrificiului?
- Văd.
- Un om imoral nu se va sacrifica niciodată.
- De ce?
- Fiindcă imoralitatea este individualistă.
- Se gândeşte numai la sine?
- Da.
- Sunt de acord.
- Sacrificiul când este făcut te sfinţeşte.
- De ce?
- În latină sacrificiu înseamnă a face sacru.
- A sfinţii?
- Da.
- Nu ştiam.
- Acum eşti lămurit.
- Sunt.
- Mă bucur.[19]

[19] Din Grigorie Comșa, *1000 de pilde pentru viața creștină* (Arad, 1929).

Păcatul nu se sacrifică fiindcă este egoist. Egoismul ajunge să ne infecteze şi să ne facă să ne gândim numai le plăceri şi la propriul orgoliu. Despre paradoxul bolii şi al sănătăţii Patriarhul Daniel Ciubotea spunea: „în această privință, avem exemplul Sfântului Apostol Pavel, care a vindecat o mulțime de oameni, deși el însuși era bolnav trupește. Dar boala sa fizică nu l-a împiedicat să fie cel mai mare misionar. Cunoscându-și boala, de trei ori a rugat pe Dumnezeu ca să-l vindece, iar a treia oară i s-a răspuns: *'Îți este de ajuns harul Meu, căci puterea Mea se desăvârșește în slăbiciune'* (cf. II Corinteni 12, 7-9). Cu alte cuvinte, *prin neputința fizică a omului, uneori marcată de o boală, de o infirmitate, se poate dezvolta puterea lui spirituală, care vine din legătura lui cu Dumnezeu.* De aceea, foarte adesea, *boala, în pedagogia divină, este o încercare, un examen, o încercare de fidelitate față de Dumnezeu, o încercare a persoanei care suferă și o încercare a persoanelor care se află în jurul celui suferind.*

Dacă, la un moment dat, cineva iubește o persoană, iar după ce constată că persoana respectivă este bolnavă nu o mai iubește, înseamnă că iubirea sa a fost foarte superficială. Sau dacă omul Îl iubește pe Dumnezeu numai atunci când îi merge bine, iar când vine încercarea nu-L mai iubește, nu mai crede în El, se revoltă, aceasta înseamnă că omul respectiv nu a dat un sens mântuitor încercării sale prin boală, prin suferință."[20]

În raportul cu Dumnezeu păcatul este un lucru grav dar şi mai gravă este patima. Patima este un păcat repetat sau mai bine spus un păcat care ajunge a doua natură. Sfinţii părinţi creştin ortodocşi ne spus că există 7 demoni ai principalelor patimi:

1. lăcomia pântecelui,
2. desfrânarea,
3. iubirea excesivă de bani şi averi,
4. lenea sau akedia,
5. mânia,
6. invidia (pizma)
7. şi mândria.[21]

Acestea sunt principalele patimi cu care se confruntă omul în drumul spre mântuire. Evident că lor se corespund mai mulţi demoni. Totuşi pot să fie mult mai multe patimi şi dintre ele amintim

- beţia,
- toxicomania (dependenţa de droguri),
- minciuna
- sau setea de putere politică.

Prin sine omul nu se poate vindeca de patimi fiindcă omul ca fiinţă este mai slab ca demonii patimilor. Pentru a se vindeca de patimi omul are nevoie de harul lui Dumnezeu. Hristos este vindecător de patimi dar la fel de bine El a vindecat boli trupeşti: *„pedagogia bolii, ca formă de smerenie și de apropiere de Dumnezeu, este o taină. De aceea, noi în această taină vedem pe Hristos prezent în cel bolnav, dar și în medicul care tratează pe cel bolnav.* Nimic nu este, din perspectivă filantropică, mai paradoxal decât *prezența lui Hristos deodată în cel bolnav și în cel care-l vindecă.* Criteriul *Judecății de apoi,* al evaluării libertății omului în istorie, este iubirea lui față de semeni săi. **Cât de sănătoasă sufletește a fost o persoană cât a trăit în lume se vede din cât de mult a iubit pe semenii săi.** Mântuitorul spune: *'Am fost bolnav și nu M-ați cercetat'* (Matei 25, 43). Nu spune că nu ați cercetat pe cei bolnavi, ci *nu M-ați cercetat*! **Adică El se identifică cu acele persoane care au nevoie de iubirea semenilor lor - cu cel bolnav, flămând, fără haine, întemnițat. Tocmai unde demnitatea umană este umilită mai mult, acolo este Hristos prezent mai intens. Astfel, bolnavul devine un loc al prezenței lui Hristos. Aceasta a fost și motivația cea mai puternică a operei filantropice a Bisericii: întâlnirea cu Hristos în fiecare om suferind.** În același timp, Hristos este numit *Doctorul sufletelor și al trupurilor* și pentru că El folosește medicul ca fiind mâna Sa vindecătoare. Hristos, ca să ajute pe unii oameni, folosește mâinile altor oameni. Astfel, omul împrumută mâinile lui, inteligența și priceperea lui lucrării milostive și vindecătoare a lui Hristos."[22]

Vindecarea de patimi de multe ori se face mult mai greu şi cu anevoie decât vindecarea bolilor trupeşti fiindcă demonii nu sunt unii care se lasă cu una cu două. Ei vor să ne tragă sufletul la iad şi pentru acest lucru se

[20] Patriarhul Daniel Ciubotea https://patriarhia.ro/iisus-hristos-vindecatorul-sufletelor-si-al-trupurilor-7539.html (accesat pe 23.12.2023).
[21] https://www.crestinortodox.ro/editoriale/pacatele-capitale-141335.html (accesat pe 03.06.2024).
[22] Patriarhul Daniel Ciubotea https://patriarhia.ro/iisus-hristos-vindecatorul-sufletelor-si-al-trupurilor-7539.html (accesat pe 23.12.2023).

folosesc de tot ceea ce pot – şi mai ales de patimi – pentru a ne scoate de pe drumul mântuirii şi de sub puterea lui Dumnezeu.[23]

Boala este o tragedie a lumii noastre introducă în ea de diavol. Aceasta fiindcă Dumnezeu nu ne voit bolnavi şi suferinzi. Diavolul se foloseşte de boală pentru a ne face să suferim şi să o ducem prost. Tot despre boală Patriarhul Daniel Ciubotea spunea: „bolnavul care are nevoie de vindecare cuprinde tainic în el prezența lui Hristos, Care prin bolnavi îi cheamă pe oameni să exerseze iubirea lor milostivă și smerită față de semeni. În același timp, când omul ajută la alinarea suferinței și la vindecare, Hristos este prezent și în cel ce ajută. **Hristos este Bolnavul care ne cere iubirea noastră și tot El este Doctorul care Se folosește de iubirea noastră pentru a arăta iubirea Lui în lume. Astfel, atunci când omul lucrează pentru vindecare și pentru alinarea suferinței, el lucrează împreună cu Hristos.”**[24]

Patima – ca lucrare demonică – are o dialectică degenerativă şi distrugătoare. Aceasta fiindcă împătimitul de mai multe ori ajunge să fie un ieşit din minţi. Un mânios cronic ajunge să se comporte de multe ori ca un nebun fiindcă totul

- îl enervează,
- îl irită,
- îl nemulţumeşte
- şi îl face să răbufnească.

Despre această izbăvire din dialectica destructivă a patimilor Sfântul Vasile cel Mare spunea: „că şi plugarul nu se bucură atât de munca de pe ogorul său, cât de ajutorul lui Dumnezeu, Care a făcut să crească cele lucrate de el”.[25]

Când suntem pătimaşi unul dintre cei mai importanţi paşi este să ne dăm seama că avem nevoie de ajutorul lui Dumnezeu. Acest lucru nu are loc de mai multe ori fiindcă sunt unii care fiindcă

- mândrii,
- orgolioşi
- şi individualişti

consideră că nu au nevoie de ajutorul lui Dumnezeu.

Despre faptul de a ajunge să cerem ajutorul lui Dumnezeu tot Sfântul Vasile cel Mare spunea: „în necazurile noastre, alergăm la orice om decât la Dumnezeu. Ţi se îmbolnăveşte copilul? Te duci la descântătoare sau la cel care pune în jurul gâtului nevinovaţilor copii semne curioase sau, în cele din urmă alergi la doctori şi la doctorii şi neglijezi pe Cel Ce poate să-l vindece. Dacă te tulbură vreun vis, alergi la cel ce tălmăceşte visele; dacă te temi de duşman, te gândeşti să-ţi iei în ajutor vreun om. Şi, ca să spun pe scurt, la fiecare nevoie arăţi că numai cu cuvântul numeşti *scăpare* pe Dumnezeu, dar cu fapta cauţi ajutorul în cele nefolositoare şi deşarte. Pentru cel drept, însă, Dumnezeu este ajutor adevărat.”[26]

După cum am spus patima este una care rar ajunge să fie eliminată din om prin puterile proprii. Mângâierea este că Dumnezeu este dispus să ne ofere harul lui şi să ne vindece de patimi.

Noul Testament este plin de vindecări de patimi. Poate cel mai concludent caz în acest sens este cel al Sfintei Maria Magdalena care practica prostituţia. În acest proces de vindecării de patima prostituţiei Noul Testament ne spune că Iisus a scos din ea 7 duhuri necurate sau mai bine spus 7 demoni.

Patima are efecte negative asupra noastră fiindcă

- ne influenţează sănătatea psihică,
- dispoziţia sufletească,
- modul de gândire
- pacea sufletească
- şi sentimentele.

Un om pătimaş se poate spune că nu mai gândeşte firesc şi normal. Aceasta fiindcă el trece tot prin firul patimii de le care primeşte instrucţii. De fapt de unde primeşte omul aceste „instrucţii" este de la demoni.

Demonii sunt fiinţe bolnave se setea de putere. O modalitate de manifestare a acestei sete de putere este controlul asupra făpturii umane. De fapt nu este un control ci mai mult de o dictatură sau tiranie spirituală. Demonii ştiu că benevol nimeni vrea să fie controlat de ei. Aşa că se folosesc de momeala plăcerii pătimaşe.

---

23 A se vedea Mănăstirea Paraklitu, *Demonii și lucrările lor* (Galați, 2007).

24 Patriarhul Daniel Ciubotea https://patriarhia.ro/iisus-hristos-vindecatorul-sufletelor-si-al-trupurilor-7539.html (accesat pe 23.12.2023).

25 Sf. Vasile cel Mare, *Omilii la Psalmi,* Omilia la Psalmul XXXII, IX, în PSB, voi. 17, p. 258.

26 Sf. Vasile cel Mare, *Omilii la Psalmi,* Omilia la Psalmul XLV, II, în PSB, voi. 17, p. 301.

Plăcerea pătimaşă este un fel de hedonism în care tot ceea ce contează în viaţă este a obţine cât mai mulă plăcere. Este adevărat că plăcerea este importantă în viaţa omului însă trebuie să ştim că Dumnezeu este sensul vieţii şi nu plăcerea în sine. Demonii vor să ne facă să uităm de Dumnezeu şi să ajungem sclavii lor. Această sclavie începe în această viaţă şi se continuă veşnic în iad.[27]

Ceea ce este cât se poate de clar este că atunci când suntem atacaţi de demoni prin patimi primul impuls este să credem că ajutorul este numai de la noi înşine. Sfântul Vasile cel Mare spunea în acest sens: „dacă un câine sare la noi sau vreo altă fiară sălbatică, nu privim la Dumnezeu, ajutorul nostru întru necazuri, ci, spăimântaţi, ne gândim numai la noi înşine."[28]

Patima după cum am spus este o boală a sufletului care ne face

- vulnerabili,
- nesiguri,
- instabili
- şi cu sufletul suferind.

Este adevărat că ne putem vindeca de tirania patimilor siguri însă nu trebuie să uităm că efortul nostru contează foarte mult. Aceasta fiindcă în faţa patimilor trebuie să fim

- curajoşi
- şi cu încredere.

Iată ce spunea Sfântul Vasile cel Mare în acest sens: „pentru că cel care vrea să fie ajutat de Dumnezeu nu-şi părăseşte datoria; şi cel care nu-şi părăseşte datoria nu este părăsit niciodată de ajutorul dumnezeiesc."[29]

La fel de bine această rezistenţă în faţa patimilor – care trebuie să ştim că nu ţin cont de faţa omului sau de statutul lui social – se manifestă cel mai bine prin asceză (nevoinţă).

Cu cât ne nevoim mai mult cu atât mai mult sunt şanse ca demonii să plece de la noi. Ei bine ceea ce este trist este că în zilele noastre nevoinţa este mai mult un lucru

- teoretic
- şi imaterial.

Nu ne place să ne nevoim dar totuşi voim să nu fim cuprinşi de patimi. Este clar că se poate vedea aici un fel de tendinţă centrifugă în viaţa omului. Una voim şi alta facem.

Se poate spune că patima este asemenea unui fruct frumos şi rumen de dinafară dar mâncat de viermi şi stricat pe dinăuntru.

Patima în acest sens este folosită de demoni ca

- iluzie,
- manipulare,
- sclipici exterior,
- praf în ochi
- şi înşelăciune.

Marii asceţi au putut să vadă clar că patimile nu sunt independente de sine ci sunt controlate de demoni. Spiritualitatea creştin ortodoxă este plină de mari sfinţi care au putut să îi vadă pe aceşti demoni ai patimilor cum

- terorizează,
- tiranizează
- şi manipulează

persoana umană.

De multe ori Dumnezeu aşteaptă să îi ceream ajutorul pentru a ne izbăvii de patimi. Acesta fiindcă Dumnezeu poate orice. Sfântul Ioan Gură de Aur spunea: *„şi a dat pământul iarbă verde, care să semene sământă, după fel şi după asemănare şi pom roditor cu sămânţă, după fel, pe pământ.* (Fac. 1, 12) Gândeşte-te, iubite, cum s-au făcut toate pe pământ la cuvântul Stăpânului. Nu era om care să-l lucreze, nu era plug, nu erau boi de ajutor, nu avea pământul nici o altă îngrijire, ci a auzit numai porunca şi îndată a dat rodirile lui. Din aceasta să învăţăm că şi acum nu munca plugarilor, nici osteneala lor, nici vreo altă oboseală care se face la lucrarea pământului ne aduce nouă belşugul de roade, ci, înaintea tuturor acestora, cuvântul lui Dumnezeu, care i-a fost grăit pământului dintru început."[30]

---

[27] A se vedea Bogdan Vlăduţ Brânză, *Patimă şi pătimire în teologia Sfântului Maxim Mărturisitorul. Relevanţa lor pentru teologia morală contemporană* (Iaşi, 2021).

[28] Sf. Vasile cel Mare, *Omilii la Psalmi,* Omilia la Psalmul XLV, III, în PSB, voi. 17, p. 302.

[29] Sf. Vasile cel Mare, *Constituţiile ascetice*, cap. 1, IV, în PSB, voi. 18, p. 475.

[30] Sf. Ioan Gură de Aur, *Omilii la Facere,* V, IV, în PSB, voi. 21, pp. 72-73.

Omul de azi care de multe ori consideră religia un fel de superstiție nu crede că patimile ne pot face să pierdem raiul. Aceasta fiindcă omul de azi este unul care crede că de fapt tot ceea ce contează este să ai intenții bune. Ştim proverbul vechi care ne spune că *drumul spre iad este pavat cu intenții bune*. Nu avem cum să intrăm în rai dacă suntem pătimaşi fiindcă prin patimi am dat dreptul demonilor

- să ne conducă
- şi să ne stăpânească.

Despre acest lucru Sfântul Ioan Gură de Aur era cât se poate de plastic când spunea: „nu este om mai puternic decât cel întărit cu ajutorul Cel de sus şi nu este om mai slab decât cel lipsit de ajutor Lui, chiar de ar avea în jurul lui mii şi mii de oşti."[31]

La un centru de dezalcoolizare doi pacienți discutau.

- Ştii ce vrea să te întreb?
- Ce?
- Cum ai ajuns bețiv?
- Este o poveste lungă.
- Spune-o.
- De mai multe ori eram trist şi deprimat.
- Și?
- Au căutat un refugiu.
- Și ai găsit?
- Da.
- În ce?
- Ce întrebare este asta?
- Păi da. Cum ai găsit refugiul?
- În alcool.
- Înțeleg.
- Dar tu?
- Am găsit foarte plăcut gustul alcoolului.
- Nu ai fost deprimat?
- Nu.
- Interesant.
- De ce?
- Oamenii ajung bețivi din mai multe motive.
- Ai vreo îndoială în acest sens?
- Nu.
- Bine.
- Şi ce este de făcut?
- Adică?
- Crezi că ne ajută acest tratament?
- Da.
- Chiar?
- Da.
- Nu ştiu ce să spun.
- Să crezi în ajutorul lui Dumnezeu.
- Simt că Dumnezeu m-a părăsit.
- Nu este aşa.
- Dar cum?
- Tu L-ai părăsit pe Dumnezeu.
- Aşa este.
- Ştii ce am auzit zilele astea?
- Nu.
- De o vindecare de beție?
- Da.
- Care?

[31] Sf. Ioan Gură de Aur, Omilii la Facere, XLVI, III, în PSB, voi. 22, p. 142.

- Este vorba de regele Carol al XII-lea al Suediei.
- Ce anume?
- Regele Carol în tinereţe a devenit beţiv.
- Nu se poate.
- Ba da.
- Un rege?
- Da.
- Şi?
- Când se îmbăta de cele mai multe ori îşi pierdea cumpătul.
- Îmi dau seama.
- Într-o zi s-a îmbătat din nou.
- Şi?
- Pierzându-şi cumpătul a insultat-o pe mama lui.
- Nu ţinea la mama lui?
- Ba da.
- Şti atunci?
- Omul la beţie face lucruri necugetate.
- Aşa este.
- A doua zi însă nu prieten i-a atras atenţia despre ceea ce făcuse la beţie.
- Foarte bine.
- Când auzit ce a făcut regele a început să roşească de ruşine.
- Păi da, mi se pare normal.
- Şi ce a făcut?
- Ce?
- A luat un pahar cu vine plin şi s-a dus la mama lui.
- Mamă?
- Ce este fiul meu?
- Ieri te-am jignit; voiesc să-ţi dau astăzi satisfacţie.
- A golit paharul cu vin jos după care a continuat.
- Ce?
- Acesta a fost cel din urmă vin, pe care l-am băut în viaţa mea.
- Şi s-a ţinut de cuvânt?
- Da.
- Frumos.
- Din acel moment regele Carol nu a mai fost văzut bând.
- O poveste cu final fericit.
- Aşa este.
- Deci se poate să te vindeci de beţie?
- Dacă vrei cu adevărat.
- Ceea ce este trist este că cei mai mulţi beţivi nu vor cu adevărat să se vindece.
- Dumnezeu nu poate să te vindece de beţie dacă nu vrei şi tu.
- Aşa este.
- Ştii ce?
- Ce?
- Mi-a dat curaj.
- De ce?
- Simt că voi reuşii să ne las de beţie.
- Şi eu?
- Este bine să ne ajutăm unul pe altul.
- Cu siguranţă.
- Aşa este.
- Este bine să ne deschidem inimile unul altuia cu sinceritate.
- Sunt de acord.[32]

[32] A se vedea Grigorie Comşa, *1000 de pilde pentru viaţa creştină* (Arad, 1929).

Avem mai sunt o întâmplare care ne spune că patimile se pot vindeca dacă omul vrea cu adevărat. Ceea ce este mai trist este că sunt mulţi care găsesc chiar un sens al vieţii în patimă. Aceasta fiindcă pentru pătimaş sensul vieţii nu mai este Dumnezeu ci patima. La fel de bine trebuie să îi credem pe sfinţii părinţi care ne-au spus cât se poate de clar că patimile sunt instigate şi menţinute în noi de demoni. Ştim că a fost poetul francez Baudelaire care spune că: „cea mai mare viclenie a diavolului este să ne facă să credem că el nu există." Aceasta fiindcă dacă nu credem în existenţa lui ei bine patimile sunt cât se poate de fireşti şi normale. Sfântul Ioan Gură de Aur spunea în acest sens: „nimeni nu-i mai puternic decât cel ajutat de Dumnezeu, după cum nimeni nu-i mai slab decât cel lipsit de ajutorul Lui."[33]

CAPITOLUL 2

IISUS HRISTOS MÂNTUITORUL: VINDECĂTORUL RĂUTĂŢII

Oamenii sunt diferiţi ca temperamente. Unii ştim că sunt introvertiţi în timp ce alţi sunt extravertiţi. Unii sunt impulsivi în timp ce alţii sunt melancolici. Unii sunt mai agitaţi în timp ce alţii sunt mai liniştiţi. Evident că enumerarea ar putea continua. Deşi nimeni nu se naşte rău ei bine se poate vedea că odată cu parcursul în viaţa mai mulţi ajung să se înrăiască. Înrăirea poate fi un proces

- lung,
- treptat,
- progresiv
- sau lent.

Ceea ce este clar este că trebuie să ne dăm seama că omul rău a existat din cele mai vechi timpuri ale istoriei. Cine ar putea nega răutatea lui Cain care din invidie şi-a ucis pe fratele Abel? Nimeni.

Răutatea are mai multe forme de manifestare dintre care unele sunt mai radicale în timp ce altele sunt mai uşoare. Dintre formele radicale ale răutăţii menţionăm:

- sadismul,
- tirania,
- grotescul,
- macabrul,
- homosexualitatea,
- perversiunea
- sau genocidul.

Ceea ce este clar este că acolo unde Dumnezeu nu este prezent ajunge să se instaureze răutatea. Ştim că după Fericitul Augustin răul este o absenţă a binelui, deci o lipsă a lui Dumnezeu. Iată ce spunea Sfântul Ioan Gură de Aur în acest sens: „când Dumnezeu e binevoitor cu noi, vom fi mai străluciţi ca toţi, chiar de-am fi printre străini, chiar de-am fi lipsiţi de toate, chiar de-am fi necunoscuţi. Nu-i om mai fericit ca omul ajutat de mâna de sus."[34]

Totuşi este bine să ştim că deşi prezenţa lui Dumnezeu în viaţa noastră poate să varieze ca intensitate ei bine El de fapt nu ne părăseşte niciodată total. Relaţia cu Dumnezeu este *personală* fiindcă ştim că El este o persoană însă Dumnezeu nu Îl părăseşte pe om niciodată chiar dacă pot apare mai multe momente grele în această relaţie. Când omul – dintr-un motiv sau altul – renunţă la Dumnezeu ei bine rezultatul nu poate fi altul decât înrăirea omului.

Sfântul Ioan Gură de Aur spunea în acest sens: „când Dumnezeu vrea să dea ajutorul Său, face pe cei slabi mai puternici decât cei puternici, pe cei puţini mai tari decât cei mulţi. Nu este o fericire mai mare ca aceea de a fi ajutat de Dumnezeu."[35]

Ceea ce trebuie să ştim este că în istorie au fost mai mulţi care s-au înrăit fiindcă au renunţat la Dumnezeu. Dialectica aceasta a renunţării la Dumnezeu a primit mai multe nume:

- ateism,
- nihilism,
- satanism,
- demonism,

[33] Sf. Ioan Gură de Aur, Omilii la Facere, LII, I, în PSB, voi. 22, p. 186.
[34] Sf. Ioan Gură de Aur, Omilii la Facere, LVI, VI, în PSB, voi. 22, p. 229.
[35] Sf. Ioan Gură de Aur, Omilii la Facere, LIX, IV, în PSB, voi. 22, p. 262.

- marxism,
- materialism,
- hedonism,
- comunism
- sau nazism.

Este clar că pentru a umple golul existențial lăsat în suflet și în viață de lipsa lui Dumnezeu ei bine omul a ajuns să își creeze mai multe ideologii care să îi justifice înrăirea produsă această absență.

Cât de diferită este viața cu Dumnezeu de viața fără Dumnezeu ne-o spune tot Sfântul Ioan Gură de Aur: „când ne bucurăm de bunăvoința cea de sus, chiar de-am fi printre barbari, chiar de-am fi în țări străine, ne simțim mai bine decât cei ce stau în casele lor și au de toate; dar dacă suntem lipsiți de ajutorul Celui de sus, chiar de-am fi la casa noastră, chiar de-am părea că nu ne lipsește nimic, suntem cei mai de plâns oameni."[36]

Înrăirea trebuie să știm că este un lucru care aduce cu sine un fel de
- satisfacție,
- mulțumire
- și împlinire.

Acestea adevărul este că acestea sunt iluzorii. Sunt iluzorii fiindcă după cum am spus trebuie să ne dăm seama că din moment ce răul este un minus de existență – lucru negat de adepții lui – el bine ceea ce poate oferii răul este în cele din urmă numai o iluzie. Că răul are o existență iluzorie ne-o spun faptul că răul este mai mult un fel de parazit existențial care
- ne domină,
- ne controlează
- și în cele din urmă ne posedă.

Iată ce spunea în acest sens Sfântul Ioan Casian: „niciodată oamenii sfinți n-au fost siguri că vor găsi prin propria lor iscusință drumul drept, care să-i ducă la virtute și la înfăptuirea ei, ci l-au cerut mai degrabă prin rugăciuni către Domnul, zicând: îndrumează-mă în adevărul Tău și Condu în fața ta drumul meu. Un altul însă afirmă că nu numai în credință, ci și prin experiență și într-un fel prin însăși natura lucrurilor a descoperit adevărul: Am cunoscut, Doamne, că nu este om în calea lui, că nu este în puterea omului să meargă și să-și conducă pașii săi. Și Domnul însuși spune către Israil: Și Eu îl voi conduce ca pe un brad verde; de la Mine au ieșit roadele tale. Chiar știința legii ei doresc s-o dobândească nu cu ajutorul cititului, ci prin conducerea și lumina zilnică a lui Dumnezeu, rugându-se: Arată mie căile tale, Doamne și: învață-mă cărările tale, Doamne și: Deschide ochii mei și voi vedea minunile legii Tale și învață-mă să fac voia Ta, că Tu ești Dumnezeul meu și asemenea: Tu, care înveți pe om știința."[37]

Evident că răutatea în lumea noastră rar ajunge să fie manifestată pe față. Așa se face că în răutatea are mai multe:
- camuflaje,
- ascunzători,
- prefăcătorii
- și deghizări.[38]

Rar vom găsii un om rău și înrăit care să își recunoască starea jalnică în care se află. Aceasta fiindcă după cum am spus este bine să ne dăm seama că o culme a răului este negarea acestui fapt și amăgirea că de fapt ești pe calea cea bună.

Ceea ce este bine să ne dăm seama este că trebuie să fim cumva persoane care să ne încredințăm că deși nu o recunoaște răutatea iasă din iad și se va sfârșii în iad. Evident că sunt mulți care nu cred acest lucru însă finalul revoltei nejustificare a diavolului din rai ne încredințează de acest lucru.

Răul este în esența lui demonic și pentru acest lucru trebuie să știm că nu este numai distructiv ci și auto-distructiv. Dacă aderi la rău, ei bine răul absolut te va autodistruge.

Totuși demonismul răului nu este mai puternic decât Iisus. Chiar și un rătăcit cum a fost Origen din Alexandria a recunoscut acest lucru: „(...) Numele lui Iisus: s-a văzut deja că numele Lui scoate multe duhuri necurate din suflete și din trupuri și promovează virtutea în cei din care au fost alungați demonii."[39]

[36] Sf. Ioan Gură de Aur, Omilii la Facere, LXI, IV, în PSB, voi. 22, p. 277.
[37] Sf. Ioan Casian, Convorbiri duhovnicești, Partea I, „Convorbirea cu Părintele Pafnutie", cap. 13-14, în PSB, voi. 57, pp. 356-357.
[38] A se vedea Radu Teodorescu, *Fariseul în multiplele sale camuflaje duplicitare* (Cugir, 2024).
[39] Origen, Filocalia, XVII, 2, în PSB, voi. 7, p. 376.

Răul şi capacitatea lui de distrugere evident că nu poate să ne lase indiferenţi. Aşa se face că încă din ceruri a apărut acest conflict dintre bine şi rău. El se manifestă pe mai multe planuri şi ceea ce este trist este că uneori răul şi răutatea ajunge să câştige. Sunt mulţi care – sub o formă sau alta - ajung să îşi vândă sufletul răului şi diavolului. Este evident că dacă voim putem să ne vindecăm de răutate. Tot rătăcitul Origen spunea: „simpla invocare în numele lui Iisus, pe care o rosteau adevăraţii închinători, a vindecat mulţi bolnavi de duhuri necurate şi de alte suferinţe."[40]

Este imposibil ca un suflet se să piardă de la Dumnezeu dacă acel suflet nu a renunţat de bună voia la bine. Nu ai cum să fi cu Dumnezeu şi să fi un slujitor al răului. Evident că sunt mulţi care se amăgesc în acest sens.

Răutatea este de cele mai multe ori una care se justifică prin faptul că binele ajunge să fie plictisitor. Se ştie de cazul unui mare nihilist al secolului XX care se mira cum călugării care se retrag în mănăstiri nu înnebunesc de plictiseală fiindcă fac mereu şi mereu aceleaşi lucruri.

Realitatea este cu totul alta: răul în esenţa lui este superficial şi duce la plictis. Demonii în iad sunt fiinţe nu numai a răutăţii dar şi a unui plictis veşnic. Aceasta fiindcă ei cred în iluzia răului şi nu în realitatea binelui. Când crezi în iluzii evident că nu numai că te autoamăgeşti dar la fel de bine la un moment dat te plictiseşti. Nu ai cum să nu te plictiseşti dacă ajungi să mergi la vânătoare se aştrii. Se poate spune că Cervantes a fost destul de inspirat când a creat pe Don Quijote care vedea în morile de vânt monştrii ce trebuie doborâţi.

Fiindcă existenţa răului este iluzorie şi bazată pe iluzie ei bine demonii sunt fiinţe care au veşnic un gol existenţial pe care nu vor putea să îl umple niciodată. A simţii un vid existenţial veşnic înseamnă să nu simţi niciodată împlinire. Sfântul Atanasie cel Mare a fost cât se poate de concludent în acest sens când spunea: „căci unde este numit Hristos şi există credinţa în El se smulge toată cinstirea idolilor, se dă pe faţă toată amăgirea dracilor; nici un demon nu poate suferi nici măcar numele Lui, ci numai la auzul Lui o ia la fugă."[41]

Răutatea după cum am spus este o prostie pe care unii o îmbracă cu iluzie genialităţii. Sunt criminali şi sadici care cred că ceea ce fac ei este o adevărată artă. Evident că o minte sănătoasă nu ar putea afirma aceste lucruri aceasta fiindcă trebuie să ştim că răul şi răutatea ajung să ne îmbolnăvească. Ne îmbolnăvesc fiindcă este bine să ne dăm seama că răul este o boală ontologică pe care numai Iisus a poate vindeca.

Poate să existe o boală ontologică? Da. Fiindcă răul este un minus ontologic, el este o boală a fiinţei care poate pierde fiinţa umană pentru totdeauna în flăcările iadului.

Iisus a fost conştient de această boală ontologică a răului şi a venit la noi pentru a ne ajuta. Să nu respingem ajutorul Lui. Clement Alexandrinul spunea în acest sens: „S-a arătat acum ca Mântuitor Cel ce exista mai înainte; S-a arătat ca învăţător Cel Care era în Cel Ce exista - căci Cuvântul era la Dumnezeu; S-a arătat Cuvântul, prin Care s-au creat toate. Creator fiind, a dat la început, odată cu creaţia, şi viaţa; ca învăţător a învăţat, când S-a arătat, cum să vieţuiască oamenii bine, pentru ca apoi, ca Dumnezeu să dăruiască viaţă veşnică. Nu acum, pentru întâia oară, a avut milă de noi, cei care eram pe o cale rătăcită, ci de demult, de la început; dar S-a arătat acum când eram deja pierduţi; S-a arătat şi ne-a mântuit."[42]

Răutatea este un lucru care ştim că iasă din iad şi va sfârşit tot acolo. Oamenii se amăgesc să nege acest lucru dar în cele din urmă acest lucru a fost afirmat sub o formă sau alta de Iisus.

Răutatea este o boală a gravă a sufletului omului dar vestea bună este că dacă omul vrea în această viaţă se poate vindeca de ea. Acest lucru fiindcă trebuie să ne dăm seama că Dumnezeu ne iubeşte şi vrea ca noi să ne mântuim. Dumnezeu nu se bucură să vadă cum unii ajung în iad fiindcă în cele din urmă El i-a creat. Ce Tată se bucură să îşi vadă fiul suferind şi pierdut? Evident că nici unul.

Vindecarea de răutate se face în funcţie de gradul de contaminare pe care am ajuns să îl luăm. Sunt unii care se vindecă mai uşor de răutate şi alţii evident mai greu fiindcă trebuie să ne dăm seama că suntem diferiţi ca persoane umane.

Răutatea nu este un lucru ce nu poate să fie depăşit în această viaţă. Totuşi odată ce am părăsit această viaţă şi am făcut-o în stadiu de răutate trebuie să ne dăm seama că aşa vom rămâne veşnic. Acesta viaţă de mai multe ori a fost denumită de teologii creştin ortodocşi ca o perioadă de gestaţie în care ne decidem spre bine sau rău.

Este trist că sunt unii care cred mai mult în rău decât în bine. Sunt şi unii care o fac sub influenţa demonilor ajung să creadă în rău. Totuşi ortodoxia a cunoscut mai multe convertiri de ultimă oră. Nu trebuie să

---

[40] Origen, Contra lui Celsus, cartea a VI-a, cap. 58, în PSB, voi. 9, p. 554.

[41] Sf. Atanasie cel Mare, Tratat despre întruparea Cuvântului şi despre arătarea Lui nouă, prin trup, cap. 4, XXX, în PSB, voi. 15, pp. 125-126.

[42] Clement Alexandrinul, *Cuvânt de îndemn către elini* (Protrepticul), cap. 1, 7.3-7.4, în PSB, voi. 4, p. 74.

ne pierdem speranța cu privire la cei care sunt amăgiți de rău și de meandrele lui. Clement Alexandrinul spunea în acest sens: „Cu această frică i-a îndemnat pe cei învârtoșați la inimă; apoi i-a îndemnat și prin prea înțeleptul Moise, prin Isaia cel iubitor de adevăr și prin toată ceata profeților; pe cei care au avut urechi i-a întors, într-un chip mai plin de pricepere, să creadă în Cuvântul lui Dumnezeu; uneori îi ținea de rău, alteori îi amenința; pe unii oameni îi plângea; altora le cânta; întocmai ca un doctor bun, care pe unele trupuri bolnave le oblojește, pe altele le mângâie, pe altele le spală, pe altele le taie cu cuțitul, iar pe altele le arde; uneori le taie cu ferăstrăul, când trebuie să vindece pe om cu pierderea unui mădular sau a unei părți din mădular. Felurit se poartă și Mântuitorul și felurită este și mântuirea oamenilor: când îi amenință, îi sfătuiește; când îi ține de rău, îi întoarce la El; când îi plânge, îi miluiește; când le cântă, îi cheamă; prin rug vorbește (Ieş. 3,2)- evreii aveau nevoie de semne și minuni (In. 4, 48) -, iar prin foc înfricoșează pe oameni, scoțând flacăra din stâlp; flacăra este totodată dovadă și de har și de frică."[43]

Doi moraliști discutau într-o zi.

- Știi ce?
- Ce?
- De unde vine această putere a răului în lumea noastră?
- De la diavol.
- Crezi?
- Da.
- Nu știu ce să spun.
- S-a spus de mai multe ori că diavolul își bazează puterea pe seducere.
- Seducția nu este bună.
- Evident.
- De ce?
- Fiindcă ea se bazează pe amăgire.
- Așa este.
- Vezi?
- Eu cred că răul este o problemă de percepție.
- Adică?
- Omul nu mai percepe lucrurile bine.
- Adică și-a ieșit din minți?
- Într-un fel.
- Nu știu ce să spun.
- Trebuie să fi sensibil să îți dai seama de implicațiile nefaste ale răului.
- De ce?
- Fiindcă răul întotdeauna se prezintă ca un bine.
- Și nu este un bine nu?
- Da.
- De ce?
- Nu are cum să fie bine fiindcă răul este în esența lui distructiv.
- Asta așa este.
- Și cum vezi tu această percepție a binelui și a răului?
- Îți voi spune cum.
- Te ascult.
- Îmi vine în minte o poveste din istoria Europei.
- Istorie?
- Da.
- Îmi place istoria.
- Și mie.
- Și ce poveste este?
- Este despre diferența dintre a fi natural și nefiresc.
- Interesant.
- Este.
- Te ascult.

[43] Clement Alexandrinul, *Cuvânt de îndemn către elini (Protrepticul),* cap. 1, 8.2-8.3, în PSB, voi. 4, p. 75.

- Mai de mult germanii i-au ocupat pe polonezi.
- Şi?
- Bismark cancelarul de fier al Germaniei s-a decis să viziteze teritoriile polone nou ocupate.
- Înţeleg.
- Bismark voia să vadă efectul deznaţionalizări polonilor.
- Trist.
- Aşa este.
- Şi ce a urmat?
- S-a dus în regiunea Posen.
- Nu am auzit de ea.
- Şcoli polone nu mai existau, nici învăţători poloni, chiar şi studiul religiunii şi rugăciunile se învăţau exclusiv în limba germană.
- Înţeleg.
- Acolo Bismark a intrat într-un oraş polon.
- Să facă o inspecţie?
- Da.
- Şi?
- Bismark, ajungând într-un orăşel polon, a oprit pe un băiat de vreo 9 ani şi îl întrebă:
- Micuţule, ştii nemţeşte?
- „Da, domnule", fu răspunsul.
- Ştii Tatăl nostru?
- Ştiu domnule".
- Zii.
- Băiatul luă poziţia de „drepţi" şi începu să rostească cu glas înalt, fără suflet pe nemţeşte: „Tatăl nostru etc.
- Foarte bine, zise cancelarul şi, mulţumit, voi să plece. Deodată însă îi fulgeră ceva prin minte.
- ÎI ştii şi în limba polonă?
- „Da domnule.
- Să auzim!
- Băiatul căzu în genunchi şi, scoţând pălăria, unii mânuţele, ridică ochii spre cer şi cu o voce lină, blândă, începu rugător din adâncul inimii: „Tatăl nostru etc", iar când pronunţă: „şi ne scapă de cel rău!" lacrimile erau să-1 năpădească.
- Bismark, încremenit îl întrebă.
- Cine te-a învăţat tatăl nostru polon?
- Măicuţa, răspunse băiatul.
- Hahaha.
- De ce râzi?
- Păi poţi scoate un polonez din Polonia dar nu poţi scoate Polonia din sufletul unui polonez.
- Aşa este.
- Este o sintagmă veche.
- Da şi ştii cum trebuie să fie interpretată?
- Cum?
- Omul nu poate fi întors de la rău dacă nu vrea indiferent ce ai face.
- Crezi?
- Da.
- Poate aşa este.
- Sigur aşa este.
- Ai dreptate.
- Acum eşti lămurit cum este cu puterea limitată a răului?
- Da.
- Mă bucur.
- Îţi mulţumesc.
- Pentru nimic.[44]

[44] A se vedea Grigorie Comşa, *1000 de pilde pentru viaţa creştină* (Arad, 1929).

Ei bine sunt mulți care susțin că Iisus nu are cum să fie efectiv în fața răutății fiindcă El a trăit acum 200 de ani, a înviat şi S-a înălțat cu trupul la cer. Prin urmare Iisus ne-a părăsit. El nu mai are cum să ne ferească şi să ne vindece de rău. Rătăcitul Origen al Alexandriei era de altă părere: „tot ce s-a scris despre persoana Lui este considerat sfânt şi vrednic de laudă: naşterea Sa, creşterea, puterea Sa, patimile şi învierea Sa, nu numai că s-au petrecut într-un anumit timp, ci lucrează în noi încă şi azi."[45]

Iisus a venit în istorie dar El este mai presus de istorie fiindcă este Fiul lui Dumnezeu. Iisus ştim nu numai din Biblie dar şi din Viețile sfinților că de mai multe ori a intervenit în istoria umană. Prin urmare de dincolo de istorie şi de lume Iisus încă de poate vindeca de răutatea ce de multe ori ne cuprinde atât de subtil şi de suav. Despre cum ne poate vindeca de răutate Iisus Origen spunea: „şi chiar dacă e numit şi doctor, Hristos nu lucrează în toți ca doctor, ci numai în cei care-şi dau seama de gravitatea bolii şi-şi caută scăpare la milostivirea Lui."[46]

Ceea ce se poate vedea este că mai nici un om rău nu recunoaşte că este rău. Se cunoaşte în acest sens sintagma că: *închisorile sunt pline de oameni nevinovați.* Omul înrăit ajunge să se ascundă sau mai bine spus să se camufleze. De ce? Fiindcă toți oamenii au o conştiință care le spune că răul şi răutatea trebuie să fie evitate. Evident că ei nu o fac. Aşa se face că răutatea ajunge să fie una care să fie practicată la scară globală uneori. Acest lucru fiindcă – după cum ştim – în secolul XX am avut 2 războaie mondiale.[47]

Înrăirea omului este una care se poate manifesta la mai multe nivele:

- psihologic,
- ideologic,
- moral
- sau comportamental.

Omul înrăit ajunge de multe ori să aibă un comportament hectic devenind uneori asemenea unui demonizat. Iată ce spunea în acest sens Sfântul Macarie Egipteanul: „de ai crede că rănile cele veşnice şi nevindecabile ale sufletului nemuritor şi bolile sale cauzate de viciu sunt vindecate de Hristos, tu ai crede că El poate să vindece şi relele şi bolile trecătoare ale trupului, şi numai către El ai alerga, trecând cu vederea leacurile şi îngrijirea doctorilor. Dat fiindcă Acela care a făcut sufletul a făcut şi trupul, Cel ce vindecă (sufletul) cel nemuritor, Acela poate să vindece şi trupul, bolile şi suferințele cele vremelnice."[48]

Ceea ce ne asigură Sfântul Macarie Egipteanul în citatul de mai sus este că

- răutatea
- şi înrăirea

omului nu sunt fără de vindecare.

Sunt şi unii oameni care fiindcă au o voință mai slabă şi ajung să trăiască într-un mediu social viciat ei bine se înrăiesc. Situația nu este

- imposibilă
- şi fără ieşire.

Iisus îi poate vindeca pe aceşti oameni de răutate dacă ei vor cu adevărat acest lucru şi evident că apelează la Iisus.

Ceea ce este mai trist este că sunt din ce în ce mai puțini cei care odată înrăiți mai apelează la Iisus. Unii evident că găsesc

- satisfacție,
- mulțumire
- ş împlinire

în această cale diabolică a răului.

Evident că este o împlinire şi o satisfacție diabolică menită să denatureze ființa umană. De ce? Fiindcă nu greşim dacă spunem că răul este anti-uman. Dumnezeu nu ne creat şi nu ne-a menit pentru rău. Omul ajunge să se înrăiască fiindcă în el apare

- un conflict
- şi o schismă

ce îl face să nu mai creadă în puterea binelui.

---

[45] Origen, *Din omiliile Evangheliei de la Luca,* VII, VII, în PSB, voi. 7, p. 90.

[46] Origen, Despre principii, Cartea a II-a, III, 7, în PSB, voi. 8, p.151.

[47] A se vedea Radu Teodorescu, *Creştinii ortodocşi în tumultul secolului XX* (Cugir, 2021).

[48]Sf. Macarie Egipteanul, *Cele cincizeci de omilii duhovniceşti,* XLVIII, 4, în PSB, voi. 34, p. 277.

Răutatea este o lume a iluziei în care binele este văzut ca un mare duşman ce trebuie să fie eradicat. Aceasta fiindcă unii oameni ajung la un asemenea grad de răutate şi nesimţire că se simt mai bine în compania demonilor decât în compania lui Dumnezeu. Iată ce spunea Sfântul Macarie cel Mare în acest sens: „de bună seamă că îmi vei spune acestea: *Dumnezeu ne-a dat, pentru a ne îngriji trupul, ierburile pământului și doctoriile; a prevăzut îngrijirile doctorilor de bolile trupului, și a dispus ca acest* (trup), *care este făcut din pământ, să poată fi vindecat cu diferite produse ale pământului.* Şi eu sunt de acord că aşa stau lucrurile. însă, ia aminte şi cunoaşte în ce fel şi cui au fost date aceste (mijloace) şi pentru cine le-a rânduit Dumnezeu în marea şi nesfârşita lui dragoste de oameni. (Au fost date) atunci când omul a călcat porunca pe care o primise, când a devenit obiect al mâniei, când a fost aruncat din desfătarea paradisului în această lume, ca într-o captivitate şi necinste, sau ca într-o muncă silnică, când a căzut sub stăpânirea întunericului şi a rătăcit din cauza patimilor, atunci când a fost supus patimilor şi bolilor cărnii el, cel care mai înainte era nepătimitor şi scutit de boli. Or, este clar că toţi cei născuţi din el sunt supuşi aceloraşi patimi. Deci, Dumnezeu a rânduit (toate) acestea pentru cei slabi şi necredincioşi, pentru că, Bun fiind, n-a voit să nimicească în întregime neamul cel păcătos al oamenilor. El a dat oamenilor din această lume şi celor din afară leacuri pentru îngrijirea, vindecarea şi reconfortarea trupului şi a permis celor ce nu pot să se încreadă întru totul în Dumnezeu să se folosească de ele."[49]

Iisus este prin urmare un taumaturg (vindecător) al răutăţii numai în măsura în care noi voim să Îl lăsăm să ne vindece. Se poate vedea din viaţa lui Iisus că El nu a făcut niciodată o vindecare forţat. De fiecare dată când a vindecat pe cineva El i-a întrebat pe cei bolnavi dacă vor să se vindece.

Ei bine se poate vedea că sunt mai mulţi care sunt gravi bolnavi de răutate şi care nu vor să se vindece. Unii înfundă puşcăriile lumii şi chiar au o mândrie drăcească pentru

- ceea ce sunt,
- unde sunt
- şi pentru ceea ce au făcut.

Ei sunt atât de orbiţi sufleteşte că pur şi simplu nu recunoscut starea gravă de boală morală în care au ajuns.[50]

Prin urmare este evident că nu ai cum să te vindeci de răutate dacă tu efectiv crezi în răutate. Sunt mulţi care cred în răutate şi ceea ce este mai trist îi influenţează şi pe alţii.

Sfântul Grigorie de Nyssa a fost cât se poate de concludent când a vorbit de Iisus ca de un vindecător: „iar dacă vrei să auzi şi cum tămăduieşte pe cel bolnav, atunci ţine minte: cine a învăţat pe albină să fabrice ceara? Împreună cu ea şi mierea? Cine a făcut ca pinul, terebintul şi arborele de mastică să picure sucul acela lipicios? Cine a zidit ţinutul Inzilor, care-i mama fructelor şi bine mirositoare? Cine a sădit măslinul care potoleşte durerile şi oboselile trupeşti? Cine ne-a dat cunoaşterea rădăcinilor şi a plantelor precum şi învăţătura leacurilor care se găsesc în ele? Cine a recomandat oamenilor doftoria cea dătătoare de sănătate? Cine a scos din pământ izvoarele calde vindecătoare de răceli şi de năduşeli şi care alungă umflăturile şi uscăciunile?"[51]

La fel cum trupul se poate îmbolnăvii ei bine la fel şi sufletul ajunge să fie cuprins de mai multe boli morale. Ceea ce se poate vedea în zilele noastre este că de multe ori bolile morale grave ajung să fie considerate

- mişto,
- cool
- şi faine.

Homosexualitatea şi lesbianismul sunt perversiuni grave în plan moral. Ei bine sunt mulţi care se laudă că ei nu sunt ca restul şi sunt diferiţi. Sunt din ce în ce mai multe organizaţii la nivel internaţional care

- sprijină,
- promovează
- şi susţin

pe homosexuali la toate nivelele.

Homosexualitate este şi ea o înrăire a sufletului şi nu numai o afecţiune psihică după cum cred mai mulţi. Aceasta fiindcă perversiunea morală nu este străină de răutate. Una dintre formele grave prin care se manifestă răutatea este şi perversiunea.

Sunt extrem de rare cazurile de perverşi care vor să se vindece. Aceasta fiindcă răutatea a pătruns aşa de mult în fiinţa lor că ei efectiv cred cu toată tăria în perversiunea lor.

---

49 Sf. Macarie Egipteanul, *Cele cincizeci de omilii duhovnicești,* XLVIII, 4-6, în PSB, voi. 34, pp. 277-278.
50 A se vedea Ierotheos Vlachos, *Boala și tămăduirea sufletului în tradiția ortodoxă* (București, 2022).
51 Sf. Grigorie de Nyssa, *Despre iubirea față de săraci și despre facerea de bine,* în PSB, voi. 30, pp. 449-450.

Lumea de azi după cum am spus a ajuns să aibă un fel de cult al răutății în numele secularismului. Este pentru foarte mulți cât se poate de bine să nu ai nici o religie şi nici să vrei să îți găseşti una fiindcă viața poate să fie trăită foarte bine şi fără de ea.

Despre capacitățile taumaturgice a lui Iisus părintele Ioan Moga spunea: „în cele două capitole care urmează predicii de pe munte, Sfântul Evanghelist Matei relatează un întreg „ciclu" al vindecărilor săvârşite de Mântuitorul Iisus Hristos: Cuvântului înnoitor îi urmează fapta şi harul vindecării. Învăţătorul este deopotrivă Vindecătorul, Doctorul. Hristos nu se rezumă la a îndruma oamenii spre o viaţă mai bună, ancorată în valorile Împărăţiei („Fericirile", rugăciunea „Tatăl nostru"), ci se apleacă în mod concret spre nevoile lor, îi întâlneşte în suferinţa lor. Orice tip de separare a acestor două sfere ale vieţii religioase - cea a învăţăturii moral-spirituale şi cea a faptei - contravine felului în care Domnul Iisus Hristos a lucrat în lume. Şi felului în care îl întâlnim în Liturghie: Cuvânt viu şi Hrană vindecătoare, Sfântă Evanghelie şi Sfântă Împărtăşanie. Creştinismul nu poate fi redus nici la o doctrină morală, nici la un program de activism social. Relaţia dintre „propovăduirea Evangheliei Împărăţiei" şi „vindecarea a toată boala şi a întregii neputinţe în popor" (cf. Matei 9, 35) dă profilul viu al Bisericii. Acesta e cadrul larg în care ar trebui citită şi înţeleasă Evanghelia din Duminica a 7-a după Rusalii."[52]

Sunt mulți care la un moment dat în viața lor de răutate ajung să își dea seama că sunt pe calea cea rea dar nu pot accepta că trebuie să depună

- efort,
- nevoință
- şi asceză

pentru a se schimba.

Cei mai mulți dintre noi adevărul este că suntem învățați cu o viață

- comodă
- şi călduță.

Nu ne vine să ieşim din confortul propriu pentru a ne vindeca de răutatea ce ne-a cuprins sufletul. Ceea ce este mai trist este că o asemenea atitudine ne face să pierdem raiul. Sfinții părinți creştin ortodocşi sunt unanimi în acest sens: trebuie să renunțăm la tot ceea ce ne-ar putea face să pierdem raiul. Înrăirea sufletească şi morală este un astfel de lucru.[53]

Dacă Iisus a vindecat orbi, surzi şi muți acest lucru evident înseamnă că El poate să ne vindece şi de răutate. Părintele Ioan Moga este cât se poate de concludent în acest sens: „vindecarea a doi orbi şi a unui mut din Capernaum (Matei 9, 27-35) nu prezintă nimic spectaculos, însă, privite împreună, aceste două minuni oferă o cheie pentru a înţelege un aspect important al relaţiei noastre cu Iisus Hristos: *nu* există o reţetă clasică a minunilor săvârşite de Mântuitorul. Orice tentativă de a sistematiza felul în care El ajunge să vindece pe unul sau pe altul eşuează. Hristos nu are strategii, nu urmează unor scheme de acţiune, nu e previzibil şi nici programabil. El surprinde, provoacă, e mereu autentic.

De pildă: celor doi orbi - care vin deja cu o mărturisire foarte curajoasă (apelativul „Fiule al lui David" era un titlu mesianic!) - le pretinde o conştientizare a credinţei lor: „Credeţi că pot să fac Eu aceasta?" (Mt. 9, 28). Răspunsul lor este nu doar plin de entuziasm, este unul matur. Cu acest „Da, Doamne!" ei nu dau mărturie doar despre o credinţă năzuită, ci se arată pregătiţi să intre în conlucrare cu Dumnezeu. Nu este un „da" oftat, obosit, înecat în speranţe neîmplinite, ci este un „da" plin de viaţă şi voinţă. Iar vindecarea vine, în cazul lor, ca urmare şi potrivit acestui act de credinţă mărturisită şi asumată: „După credinţa voastră, fie vouă!" (Mt. 9, 29)."[54]

Vindecarea de răutate este un proces care are loc doar dacă omul devine conştient de puterea

- nefastă,
- negativă,
- distrugătoare
- şi malefică

a răutății.

Trebuie să ne dăm seama că a îi fi cerut lui Hitler să se vindece de răutate ar fi fost o imposibilitate fiindcă el a fost un om care s-a dedat pe sine cu toată ființa şi convingerea răului.

---

[52] Preot Ioan Moga https://poruncaiubirii.agaton.ro/articol/4184/vindecarea-omului-lucrarea-lui-hristos-in-istorie (accesat pe 23.12.2023).

[53] A se vedea Radu Teodorescu, *Răul în marile religii ale lumii* (Pennsylvania, 2002).

[54] Preot Ioan Moga https://poruncaiubirii.agaton.ro/articol/4184/vindecarea-omului-lucrarea-lui-hristos-in-istorie (accesat pe 23.12.2023).

La fel de bine este foarte importat să ştim că Iisus vrea ca noi să ne vindecăm de răutate. Tot părintele Ioan Moga spunea în acest sens: „Această tensiune între *puterea lucrării lui Hristos* în viaţa oamenilor suferinzi (sau conştienţi de neputinţa lor fizică sau spirituală) şi *tăcerea Sa smerită* faţă de obtuzitatea celor care Îl neagă o simţim ca fiind actuală şi în zilele noastre. Suntem înconjuraţi de multe ideologii care au ca numitor comun negarea prezenţei vindecătoare a lui Dumnezeu în lume. Căutăm căi de a ne îndreptăţi în faţa acestora, de a apăra valorile noastre creştine. Ne e teamă că multe din aceste valori vor dispărea din societate. În faţa acestor nelinişti şi temeri justificate, Mântuitorul ne arată calea unei rezistenţe pasive, motivate spiritual. Cea a bolnavilor deveniţi prin El sănătoşi, care încep să mărturisească. Adevăraţii apologeţi creştini sunt cei care şi-au schimbat viaţa prin şi cu Hristos. Cei care ştiu că El este Vindecătorul, pentru că L-au trăit şi Îl trăiesc ca atare. Orbii cărora Hristos le-a deschis ochii, cei cărora El le-a redat sensul vieţii - ei sunt un miez care nu va dispărea niciodată din Biserică. Îi numim sfinţi, mulţi alţii sunt sfinţi, deşi nu îi numim (încă) aşa. Orice ideologie, orice obtuzitate antihristică păleşte în faţa acestor mărturisiri.”[55]

Doi pedagogi discutau într-o zi.

- Știi ce am remarcat?
- Ce?
- Copii sunt mult mai înclinați spre rău decât spre bine.
- Numai acum ți-ai dat seama?
- Da.
- Este cam târziu.
- De ce?
- Este un lucru pe care moraliștii și teologii l-au remarcat de mai multă vreme.
- Da?
- Da.
- Nu știam.
- Păi știi acum.
- Și de ce sunt oare copii înclinați spre rău.
- Este o discuție lungă.
- Am timp.
- Bine.
- Deci?
- Copilul se naște în această lume bun.
- Așa este.
- Totuși în el există germenii concupiscenței?
- Concupiscență?
- Da.
- Ce este concupiscența?
- Părerile sunt împărțite.
- Adică?
- Teologii spus că concupiscența este înclinația spre rău și păcat pe care o moștenim ca urmare a păcatului strămoșesc.
- Al lui Adam și Eva?
- Da.
- Nu știam.
- Și mai este ceva.
- Ce?
- Educația.
- Ce este cu ea?
- Copii devin răi fiindcă părinții nu se ocupă de educația lor.
- Asta o știam și eu.
- Mă bucur.
- Nu știu ce să îți spun.
- O să îți spun o întâmplare în acest sens.

---

[55] Idem.

- Chiar te rog.
- Împăratul Napoleon I al Franței discuta la un moment dat cu o doamnă înțeleaptă pe nume Campon.
- Despre ce?
- Napoleon era nemulțumit de răutatea copiilor din țara lui.
- De ce sunteți trist împărate?
- Dacă ai ști.
- Ce să știu?
- Sunt trist fiindcă văd că în Franța copii sunt răi.
- Înțeleg.
- Metodele vechi de educație par a nu plăti nimic. Dar ce ne lipsește spre a da unui om educație corectă?
- Vă spun eu ce ne lipsește?
- Vă rog.
- Mama.
- Mama?
- Da.
- Cum?
- Dacă mama nu se ocupă de copilul lui să îi dea cei 7 ani de acasă toată educația noastră a statului francez este în van.
- Așa este.
- Vedeți?
- Îți mulțumesc că mi-ai deschis ochii.
- Plăcerea a fost a mea.
- Pentru a avea o Franță sănătoasă avem nevoie de mame sănătoase.
- Așa este.
- Bună povestea.
- Evident.
- Îmi aduc aminte de mai multe mame creștin ortodoxe exemplare.
- Cum ar fi?
- Antuza mama Sfântului Ioan Gură de Aur.
- Am auzit de ea.
- Dar de Sfânta Monica mama Fericitului Augustin?
- Și de ea.
- Știi ce spunea filosoful englez Herbert despre mame?
- Nu.
- „O mamă bună face cât o sută de profesori.”
- Foarte adevărat.
- Și știi ce spunea marele cancelar englez Bace de Verulan?
- Nu.
- „Mama este o lume plină de învățături.”
- Ce frumos.
- Este.
- De unde știi toate aceste lucruri frumoase?
- Din niște cărți de pedagogie.
- Cum de eu nu știu despre el?
- Nu știu.
- Să mi le dai și mie.
- Cu mare plăcere.
- Trebuie să studiez mai mult despre problema înclinațiilor rele ale copiilor.
- Ține foarte mult de dispoziție.
- Crezi?
- Da.
- Cred că ai dreptate.[56]

[56] A se vedea Grigorie Comșa, *1000 de pilde pentru viața creștină* (Arad, 1929).

Iisus ne vindecă de răutate numai în măsura în care Îl lăsăm prin faptul că devenim conştienţi că răutatea este o cale care se termină în iad. Iată ce spunea în acest sens tot părintele Ioan Moga: „prin urmare, cele două minuni arată că Mântuitorul *nu* urmează unei tipologii anume atunci când se apropie de oameni, ci are în vedere unicitatea fiecărei persoane în parte. Acestei unicităţi îi corespunde o unicitate tainică a relaţiei cu El. Unora le cere o mărturisire, altora răbdare, altora insistenţă sau îndrăzneală, altora solidaritate, altora nimic. Acest gând ar trebui să ne dea multă încredere: Iisus Hristos cunoaşte mai bine decât oricine acumulările noastre lăuntrice, nevoile noastre reale, neputinţele noastre. Ceea ce vrea El este vindecarea fiecăruia dintre noi. Vindecare în sensul desăvârşirii. Istoria mântuirii este o istorie a vindecării omului de marile boli spirituale în care îl duce izolarea de Dumnezeu.

Unicitatea aceasta este departe de orice relativism. Din contră, ea ne obligă. Care este drumul nostru spre Hristos? Unde sunt neputinţele fiecăruia dintre noi, unde am avea cu adevărat nevoie de El, de harul Lui vindecător? Ce ne facem dacă nu suntem conştienţi - nici noi, nici cei de lângă noi - de adevăratele lipsuri de care suferim? Orbirea celor doi era mai mult decât un handicap, ea devenise mobilul unei creşteri spirituale, de vreme ce ei Îl mărturisesc în prealabil pe Iisus ca fiu al lui David. Iar suferinţa celui mut era purtată prin compasiune şi de alţi oameni, altfel nu l-ar fi adus la Iisus. De multe ori eşuăm în creşterea noastră spirituală pentru că nu ne conştientizăm adevăratele lipsuri. Îmbătrânim ocolind marile probleme şi defecte. Le astupăm mereu şi mereu cu păreri prea bune de sine sau cu amânări naive."[57]

CAPITOLUL 3

IISUS HRISTOS MÂNTUITORUL: VINDECĂTORUL URII DIN LUME

Se spune că era un om care avea o ură imensă în el. La un moment dat – după cum se poate deduce – a ajuns la judecata împăratului din acea regiune cu un duşman de al lui. Împăratul a fost informat că acest om are o mare ură în el cu orice ocazie. Pentru a vedea cât de mare este ura în el ei bine împăratul i-a spus aşa:

- Alege o pedeapsă pentru tine pe care duşmanului tău să îi fie aplicată dublu.

După ce a stat puţin pe gânduri cel cu ura mare în suflet a spus:

- Aş vrea să mi se scoată în ochi.

Aceasta fiindcă dacă lui îi era scos un ochi duşmanului lui urma să îi fie scoşi amândoi.

Ne putem da seama din această întâmplare cât de departe poate să meargă ura în cazul unor oameni. O veche zicală creştină ne spune că uşile iadului sunt închise numai pe interior şi nici un drac nu le deschide preferând să stea în chinuri şi munci infernale. De ce? Fiindcă dacă le-ar deschide nu ar scăpa din iad numai el ci şi restul de draci. Cum să scape din iad restul de draci? Aşa că dracii preferă să stea în iad deşi au cheile de la poarta iadului.[58]

Ura este un care este poate cel mai distructiv sentiment de care este capabil omul. Totuşi trebuie să ştim că iniţial omul nu ştia ura şi nici boala păcatului. Gânditoarea creştin ortodoxă Anca Iulian Budacă spunea în acest sens: „După ce Dumnezeu l-a creat pe om din țărână, și i-a dat suflare de viață, sufletul și trupul său posedau o sănătate deplină, pentru că erau pătrunse de energiile divine. Sfântul Grigorie Palama consideră că harul dumnezeiesc se revarsă ajutând natura omenească. Iar Sfântul Vasile remarcă: "Erau feriți de boală (…) datorită darurilor primite la creație."

La început boala, suferința și moartea nu existau. Omul era "străin păcatului, necazurilor, grijilor și nevoilor firești."

Dacă Adam și Eva nu ar fi păcătuit, "ar fi ajuns la cea mai desăvârșită slavă și, schimbați fiind, s-ar fi apropiat de Dumnezeu(…), iar bucuria și desfătarea de care ne-am fi umplut atunci, prin comuniunea dintre noi, ar fi fost cu adevărat de negrăit și dincolo de cugetarea omenească."[59]

Ura este un sentiment care distruge exteriorul ci la fel de bine și interiorul. Sunt mai mulți care se hrănesc cu ură. Avem în lumea noastră o presă de scandal în care ura este motorul principal. Ura în lumea noastră este manifestată la mai multe nivele:

- politic,

---

[57] Preot Ioan Moga https://poruncaiubirii.agaton.ro/articol/4184/vindecarea-omului-lucrarea-lui-hristos-in-istorie (accesat pe 23.12.2023).

[58] Despre cum oamenii ajung să îi facă iadul unii pentru alţii a se vedea Antonie Plămădeală, *Trei ceasuri în iad* (Bucureşti, 2013).

[59] Anca Iuliana Budacă https://doxologia.ro/hristos-vindecatorul-lumii-doctorul-cel-vesnic (accesat pe 23.12.2023).

- etnic,
- social,
- profesional,
- moral
- sau rasial.

Este aproape imposibil să ajungem să îl facem pe un rasist să de fapt ura rasial este una iluzorie şi tiranică. Aceasta fiindcă rasiştii urăsc oameni numai fiindcă provin dintr-o anumită etnie fără să stea să judece calitatea morală a acelei persoane.[60]

Omul este o fiinţă liberă şi poate opta şi alege să urască. Este trist dar sunt mulţi care în viaţă aleg calea urii. Fie că este

- pizma,
- invidia,
- ranchiuna,
- bârfa
- sau critica distructivă

ei bine este clar că ura este un sentiment larg răspândit în lume.

Despre cum omul a ajuns să se strice prin păcat tot gânditoarea Anca Iuliana Budacă spunea: „pentru că cedase ispitei Doctorul cel veșnic "a predat trupul (omului) nesfârșitelor suferințe și boli, pentru că omul să învețe chiar din firea sa că nu mai trebuie să primească niciodată acest gând", plin de mândrie, de a fi ca Dumnezeu.

Dumnezeu a zis Evei: "în dureri vei naşte copii", iar lui Adam: "blestemat va fi pământul pentru tine! Cu osteneală să te hrănești din el în toate zilele vieții tale(…). în sudoarea feței tale vei mânca pâinea ta, până te vei întoarce în pământul din care ești luat.

"Dacă înțelegem acest adevăr (despre omul căzut, care a pierdut haina de lumină protectoare, dumnezeiască, trecând în această lume trecătoare) vom fi în stare să aflăm o mulțime de lucruri despre noi înșine, Îl vom putea cunoaşte pe Dumnezeu, slăvindu-L…"

"Păcatul naște răul, iar răul suferința; chiar dacă Adam și Eva ne-au adus această suferință, totuși, pentru noi, este și o binecuvântare deoarece ne determină să ne dăm seama cat de vătămătoare este necredința în Dumnezeu, atât pentru sufletele, cat și pentru trupurile noastre."[61]

Este clar că ura este o energie de origine demonică ce se bazează în sine pe păcatul mândriei satanice. Cel care urăşte îşi justifică de cele mai multe ori ura prin motivul superiorităţii sale nerecunoscute de cei din jur sau evident de duşmanul lui.

Ura este cauza la mai multe lucruri oribile din lumea noastră

- război,
- crimă,
- genocid,
- sadism
- sau mutilare.

Este clar că prin Iisus ne putem vindeca de ura cronică ce a cuprins lumea de azi: „mare bucurie purtăm în suflete, pentru că Dumnezeu – Tatăl ni L-a dăruit pe Fiul Sau, Iisus Hristos ca Frate, Care ne-a izbăvit de moarte dăruindu-ne viața veșnică. "și dacă suntem fii, suntem și moștenitori – moștenitori a lui Dumnezeu și împreună – moștenitori cu Hristos dacă pătimim împreună cu El, că împreună cu El să ne și preamărim." Iisus a spus:"Mâncarea mea este să fac voia Celui ce M-a trimis."

Și-atât de desăvârșită I-a fost ascultarea, încât a uimit întreaga lume prin minunile săvârșite. Însă, dintre toate acestea, vindecările, dăruite pentru credință sau din milă, L-au consacrat pe Hristos ca Vindecător al lumii și Doctor veșnic. El rămâne pentru totdeauna "Doctor și doctorie."

Mântuitorul nostru, împreună cu de Dumnezeu purtătorii Părinți, ne învață, ca singura noastră grijă din această viață trebuie să fie mântuirea sufletelor: "Căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui și toate acestea se vor adăuga vouă." și: "De va păzi cineva cuvântul Meu, în veac nu va vedea moartea."[62]

---

[60] A se vedea Lucian Butaru, *Rasism românesc. Componenţa rasială a discursului antisemit din România până la al doilea război mondial* (Editura Fundaţiei pentru Studii europene, 2010).

[61] Anca Iuliana Budacă https://doxologia.ro/hristos-vindecatorul-lumii-doctorul-cel-vesnic (accesat pe 23.12.2023).

[62] Idem.

Ceea ce se poate spune este că una dintre cele mai perverse forme de ură este ura religioasă. Îl urăsc pe semenul meu fiindcă nu are aceiaşi religie şi credinţă religioasă ca mine. Războaiele religioase sunt şi ele prezente în lumea noastră. Este clar că a ajunge să ucizi semenul fiindcă nu crede ca tine este poate una dintre cele mai abominabile crime.

Sunt unii care au atâta ură în sufletul lor că ar ucide toată umanitatea şi universul dacă ar putea. Trebuie să ne dăm seama că ura este un lucru care ne aruncă într-un abis. Este un abis fără scăpare. Gânditoarea Anca Iuliana Budacă spunea în acest sens: "Viața pământească – această scurtă vreme – îi este dată omului, din mila Creatorului, pentru că acesta să o folosească pentru mântuirea lui, adică să depășească moartea și să treacă la viață."Pentru aceasta, trebuie "ca pe toate din această lume să le primim ca pe niște umbre trecătoare și să nu ne lipim inima de nimic din ea (…), pentru că nu privim la cele văzute, ci la cele nevăzute; deoarece cele văzute sunt trecătoare, iar cele nevăzute sunt veșnice."

Creştinii ortodocşi ştiu, din învățătura dată de Iisus în Sf. Evanghelii, că centrul vieții nu este aici, ci dincolo, în lumea veșnică. Ei nu se gândesc numai la boala sau suferința care îi poate însoți, ci se gândesc neîncetat la Dumnezeu cerându-I răbdare pentru a putea suporta neputința.

De aceea nu trebuie să ne înfricoşăm de nici o nenorocire omenească, ci doar de păcat; nici de sărăcie, nici de niscaiva neputințe, nici de ocări, nici de răutățile altora față de noi, nici de umilințe, nici de moarte, fiindcă aceste „nenorociri" sunt doar cuvinte ce nu au o realitate pentru cei ce trăiesc cu dorința și nădejdea în sufletele lor de a moșteni Împărăția Cerurilor."[63]

Este clar că în timp ce raiul este definit de iubire iadul este definit de ură. Este greu de crezut dar în iad ura ajunge să fie veşnică. O ură veşnică nu numai că este

- iraţională
- şi ilogică

dar la fel de bine este un mare absurd.[64]

Cel care face din ură o filosofie de viaţă ei bine ajunge să creadă că absurdul este

- frumos
- şi bun.

Se poate vedea aici o mare aporie şi o mare prostie în care mai mulţi se aventurează să creadă. Ura este absurdă în esenţa lui dar ea ajunge să fie justificată prin mai multe

- motive,
- cauze
- şi scuze.

Nici o persoană dedicată urii nu va recunoaşte că s-a dedicat un scop absurd. Aceasta fiindcă în timp ce iubirea ajunge să construiască ei bine ura nu face decât să ne distrugă şi cu acest lucru să distrugă şi lumea din jur.

Sunt unii care ajung să Îl urască pe Dumnezeu. Această ură are mai multe motive dintre care cele mai multe nu sunt justificare. Sunt mulţi care Îl urăsc pe Dumnezeu fiindcă viaţa lor nu merge conform planurilor lor. Iată ce spunea tot gânditoarea creştină Anca Iuliana Budacă: „singura "nenorocire" adevărată din această viață este a-L supăra pe Dumnezeu. Dacă vom avea în cuget această înțelegere fundamentală a scopului vieții, atunci sensul duhovnicesc al neputinţelor trupeşti ni se poate descoperi și nouă".

Sfântul Ioan Gură de Aur scrie că "atunci când sufletul este bolnav, de obicei nu simțim nici o durere (…), dar, dacă se întâmplă ca trupul să sufere doar puțintel, facem toate eforturile să ne eliberăm de boală și de durerea ei. De aceea, Dumnezeu pedepsește trupul pentru păcatele sufletului, astfel ca prin pedepsirea trupului, sufletul să poată primi vreo vindecare (…). Hristos a făcut același lucru cu slăbănogul atunci când a spus : << Iată, te-ai făcut sănătos, de acum să numai păcătuiești, ca nu cumva să-ți fie ție mai rău!>> Ce învățăm de aici? Boala Slăbănogului fusese pricinuită de păcatele lui."

Există o legătură inseparabilă intre suflet și trup, păcat și boală și, dacă trupul este bolnav, desigur, că și sufletul este la fel de bolnav."[65]

Este clar că de mai multe ori omul nu Îl înţelege pe Dumnezeu. Acest lucru creează în el nemulţumiri care în cele din urmă culminează în ură. Ceea ce este mai trist este că sunt mulţi care mor urându-L pe Dumnezeu.

[63] Idem.
[64] A se vedea Radu Teodorescu, *Metode de înfrângere a absurdului sau despre originile demonice ale absurdului* (Cugir, 2023).
[65] Anca Iuliana Budacă https://doxologia.ro/hristos-vindecatorul-lumii-doctorul-cel-vesnic (accesat pe 23.12.2023).

Ceea ce ne spune ortodoxia şi teodiceea este că deşi nu pare tot ceea ce lucră Dumnezeu este spre binele nostru. „Dumnezeu îngăduie bolile variate având diferite scopuri tot pentru binele oamenilor: prin boala unora se poate înțelege purtarea de grijă sau pronia lui Dumnezeu; alteori boala este dată pentru a evita căderea oamenilor în păcate foarte mari, iar în alte cazuri, boala este o răsplată a păcatelor. Pe cei neascultători boala îi duce la descurajare, deznădejde și mai mare păcat. Pe cei credincioși, ascultători și smeriți boala îi încearcă și le sfințește trupurile și sufletele, ca în cazul lui Iov și al lui Lazăr. Bunul Dumnezeu, în imensa Lui iubire și milostivire, L-a trimis pe Fiul Său Prea iubit zicând, prin glasul din nori în momentul Schimbării la Față al lui Iisus: "Acesta este Fiul Meu Cel iubit intru Care am binevoit; de Acesta să ascultați!", cu scopul divin de a ne tămădui atât trupul cat și sufletul. Cele patru Sfinte Evanghelii prezintă în 47 de capitole nenumărate vindecări realizate în grup sau singulare (ultima vindecare fiind Însăși Învierea Sa)."[66]

Doi filosofi discutau într-o zi.

- Ştii ce?
- Ce?
- De unde provine ura?
- În nici un caz din înțelepciune.
- Asta mi-am dat seama şi eu.
- Şi atunci?
- Sunt unii care atunci când urăsc sunt ca într-o stare de posesie.
- Bine ai spus posesie.
- Da?
- Da.
- De ce?
- Nu ştii?
- Nu.
- Păi ce creştin eşti tu?
- Sunt creştin ortodox.
- Vezi tu ura în sens primordial vine de la diavol.
- Intuiam eu.
- Foarte bine.
- Ştiu că diavolul este o ființă a urii.
- El instigă şi în om această ură infernală.
- Dar de ce nu intervine Dumnezeu?
- Fiindcă omul este liber.
- Aşa este.
- Vezi?
- Şi se poate omul vindeca de ură?
- Da.
- Cum?
- Întorcându-se la Dumnezeu.
- Oare?
- Da.
- Nu ştiu ce să spun.
- Ştii ce spune Sfântul Ioan Teologul?
- Nu?
- „Dacă zice cineva: iubesc pe Dumnezeu, iar pe fratele său îl urăşte, mincinos este! Pentru că cel ce nu iubeşte pe fratele său, pe care l-a văzut, pe Dumnezeu, pe Care nu L-a văzut, nu poate să-L iubească" (1 Ioan 4, 20).
- Deci nu ai cum să Îl iubeşti pe Dumnezeu şi să îți urăşti semenii?
- Nu.
- Bine de ştiut.
- Aşa este.
- Eu credeam că se poate.

[66] Idem.

- Nu se poate.
- Şi cum să te vindeci de ură?
- Este mai greu dar nu imposibil.
- Oare?
- Da.
- Adică?
- Tu de Sfânta Monica mama Fericitului Augustin ai auzit?
- Vag.
- Sfânta Monica era văduvă şi când a crescut fiul ei Augustin a fost atras de o învăţătură de origine păgână.
- Şi a părăsit Biserica Ortodoxă?
- Da.
- Cum se numea învăţătura?
- Maniheism.
- Am auzit de el.
- Frumos.
- Şi?
- Sfânta Monica nu şi-a pierdut nădejdea.
- Nu?
- Nu.
- Ce a făcut?
- S-a rugat neîncetat pentru fiul ei.
- Şi?
- Mai apoi s-a dus la Sfântul Ambrozie a Milanului.
- De ce?
- Să îi ceară să îl aducă înapoi la ortodoxie pe fiul eu Augustin.
- Şi ce a răspuns Sfântul Ambrozie?
- La început nu a voit.
- Îmi dau seama.
- Mai apoi fiindcă Sfânta Monica a fost insistentă în cele din urmă a acceptat să se ocupe de Augustin.
- Frumos.
- Este.
- Şi în cele din urmă a venit şi minunea.
- Care?
- Augustin s-a întors la ortodoxie.
- Ce frumos.
- Evident.
- Îmi dau seama că pentru a învinge ura trebuie să perseverezi.
- Da.
- De ce?
- Fiindcă Dumnezeu ne vrea maturi.
- Şi perseverenţa este un exerciţiu de maturitate?
- Da.
- Nu ştiam acest lucru.
- Lumea nu a fost făcută într-o zi.
- Da este nevoie de timp şi de răbdare.
- Cum să nu.
- Îţi mulţumesc pentru aceste cuvinte.
- Mă bucur că ţi-au fost se folos.
- Mi-au fost de mare folos.
- Foarte bine.
- Acum te las.
- Toate cele bune.[67]

[67] Din Grigorie Comşa, *1000 de pilde pentru viaţa creştină* (Arad, 1929).

Iisus a rămas un vindecător de dincolo de istorie unde a intrat după ce s-a înălțat la cer. Ca să ne încredinţeze că El ne poate vindeca ştim că a făcut toate acele vindecări de care vorbeşte Noul Testament: „Vindecarea leproșilor, a slugii sutașului, a soacrei lui Petru, a celor demonizați din Gadara, din ținutul Gherghesenilor, a paraliticului din Capernaum, a femei cu scurgere de sânge, a orbilor din Betsaida, din Ierihon, a celui orb din naştere, a muților, a celui cu mâna uscată, a femeii gârbove, a hidropicului, a ciungilor, a șchiopilor, a lunatecului, a celui surd și gângav, al copilului surdo – mut, a slugii sutașului, a celor leproși, a fiului unui slujitor regesc, a slăbănogului de la scăldătoarea Betezda, a urechii drepte a slugii arhiereului – Malhus – tăiată cu sabia de Sf. Apostol Petru, a fiicei cananeencei, toate vindecările realizate doar prin atingere de Domnul Iisus Hristos și până la învierea fiicei lui Iair, a tânărului din Nain, a lui Lazăr, culminând cu Însăși Învierea Sa sunt doar câteva minuni consemnate de Sf. Evangheliști, ce scot în evidență harul tămăduitor al Domnului Iisus Hristos, consacrându-L ca fiind un Doctor desăvârșit, Care nu avea nevoie de răsplată și, mai mult decât atât, fiind foarte smerit atribuia vindecarea datorită credinței omului sau a celor apropiați celui bolnav și, nicidecum, puterii Sale dumnezeiești, vindecătoare."[68]

Ura este un sentiment distructiv nu numai asupra celui care se manifestă ci la fel de bine şi asupra celui care

- o hrăneşte
- şi o nutreşte.

De ce? Fiindcă ura este un sentiment care închide şi închistează sufletul. Sufletul trebuie să ştim că are nevoie de comuniune fiindcă ştim că Dumnezeu nu L-a făcut pe om o monadă închisă.[69]

Ei bine când omul urăşte el îşi face rău cu mâna lui. Aceasta fiindcă după cum am spus ura îl închide pe om şi în face să vadă totul în negativ.

Cei mai mulţi oameni care urăsc ştiu că moral nu fac un lucru bun însă sunt cuprinşi de acest sentiment demonic care deşi îi devorează nu vor să renunţe la el fiindcă se leagă de motivaţii mai mult sau mai puţin ridicole.

De ură trebuie să ştim că nu ne poate vindeca Buda, Mohamed, Confucius sau Zoroastru. De ură ne poate vindeca numai Iisus. De ce? Fiindcă El a spus către apostolii Săi: „întru aceasta vor cunoaşte toţi că sunteţi ucenicii Mei, dacă veţi avea dragoste unii faţă de alţii" (Ioan 13, 25).

Păcatul este şi el o formă mai mică sau mai mare de ură faţă de Dumnezeu. După cum Iisus poate ierta păcatele ei bine la fel de bine El ne poate vindeca de boala urii: „imensa bunătate a lui Iisus arătată prin vindecări, în cazul trupurilor se menține aceeași și în cazul sufletelor păcătoase, care sunt vindecate prin iertare și sfatul de a nu mai păcătui, ca în exemplul cu femeia păcătoasă, acuzată de cărturari și farisei pentru adulter: "Cel fără de păcat dintre voi, să arunce cel dintâi cu piatra asupra ei."(...)" și ridicându-Se Iisus și nevăzând pe nimeni decât pe femeie, i-a zis: Femeie, unde sunt pârâșii tăi? Niciunul nu te-a osândit? Iar ea i-a zis: Niciunul, Doamne. și Iisus i-a zis: Nici Eu nu te osândesc. Du-te, și de-acum să nu mai păcătuiești!" Dacă trupurile sunt pedepsite cu boală din cauza sufletelor păcătoase tot Milostivul nostru Mântuitor ne sfătuiește prin rugăciunea Tatăl Nostru și prin următoarele: "Că de veți ierta oamenilor greșelile lor, ierta-va și vouă Tatăl vostru Cel ceresc; dar de nu veți ierta oamenilor greșelile lor, nici Tatăl vostru nu va ierta greșelile voastre."[70]

Ura a ajuns să facă mai multe lucruri dezgustătoare în lumea noastră:

- crime,
- războaie,
- violenţă,
- agresivitate,
- rebeliuni fără cauză (alta decât ura)
- sau un mediu social disfuncțional.

Ura deşi la început dă un sentiment de aparentă satisfacţie cu timpul ea devine o povară sufletească. Este o povară ce ne face să nu mai vedem lucrurile şi lumea din jur drept creaţii a lui Dumnezeu ci posibile subiecte de manifestare a urii noastre care trebuie să ştim că de cele mai multe ori este iraţională.

Deşi îşi găseşte mai multe justificări silogistice în cele din urmă ura este raţională. Ea se manifestă prin dorinţa de crimă şi distrugere. Crima şi distrugerea nu sunt raţionale.

---

[68] Anca Iuliana Budacă https://doxologia.ro/hristos-vindecatorul-lumii-doctorul-cel-vesnic (accesat pe 23.12.2023).
[69] A se vedea Radu Teodorescu, *Bucuria de a fi în comuniune duhovnicească* (Cugir, 2016).
[70] Anca Iuliana Budacă https://doxologia.ro/hristos-vindecatorul-lumii-doctorul-cel-vesnic (accesat pe 23.12.2023).

Se poate spune că în lumea noastră am ajuns la un cult al urii. Aceasta fiindcă ura este prezența la mai toate mediile sociale ale luminii noastre:

- în scandalurile mas media,
- în rivalitatea politică,
- în pretențiile teritoriale ale unei țări asupra alteia,
- în lupta dintre popoare
- sau în conflictul dintre generații.

Din ce în ce mai rar se vorbește de iertare în lumea noastră fiindcă oamenii nu mai vor să se ierte unii pe alții. „Iar când Sf. Apostol Petru Îl întreabă în privința iertării: "Doamne de câte ori va greși fratele meu fată de mine și eu îl voi ierta? oare până de șapte ori?" Iisus i-a zis: "Nu-ți spun că până de șapte ori, ci până de șaptezeci de ori cate șapte."

Concluzia este foarte clară: dacă vom învăța să iertăm sau vom cere putere să putem ierta pe cei ce ne greșesc nouă și, desigur, să-i iubim, având înaintea ochilor duhovnicești Jertfa pe Cruce a Domnului Hristos pentru fiecare suflet, atunci iertarea și dragostea din sufletele noastre dăruite altora aduc vindecarea totală a trupurilor și sufletelor noastre. Doar atât vom suferi cu trupul și sufletul: cât timp nu vom ierta. Intervenind pocăința în suflet, plină de iertare blândă și dragoste smerită, trupul și sufletul vor suporta boala cu răbdare, rugăciune și pace sau vor primi vindecarea în dar de la Doctorul Cel Veșnic."[71]

Este bine să ne dăm seama că sunt mai multe ideologii – politice și religioase – care sub o formă sau alta au ajuns să justifice și să „legalizeze" ura. În acest sens fie că vorbim de

- rasism,
- nazism,
- jihadul islamic,
- lupta de clasă marxistă
- sau puritatea etnică

ei bine cu toate acestea sunt unele care sub o formă camuflată propovăduiesc ura.

Ura este un lucru care pentru oamenii răi este o filosofie de viață. Istoricii ne spune că marele dictator Adolf Hitler în permanență trebuie să aibă

- pe cineva
- sau ceva

care să urască.[72]

Ura din nefericire devoră sufletul celui care a o găzduiește și o hrănește. Omul consumat de ură nu mai gândește normal. El se mâne frecvent și când o face acționează ca un ieșit din minți. Omul care urăște este de fapt un om suferind. El suferă de posesie demonilor urii care ajung să îl controleze ca pe un aparat de ras.

Totuși în această lume măcinată de ură – sub mai multe forme – S-a pogorât Iisus și ne-a întins mâna. Iată ce spunea gânditoarea Anca Iuliana Budacă despre impactul venirii lui Hristos printre noi oamenii: „fiecare suflet, care citește Noul Testament și trăiește minune cu minune alături de Iisus, prezent în toate capitolele, nu are cum să nu fie mișcat până la lacrimi de pocăință, unire, slavă, laudă și dragoste față de Fiul lui Dumnezeu. Mulțimile erau atât de multe și-L îmbulzeau, încât a fost nevoit să urce într-o corabie fiindu-i răpit tot timpul zilei, căci nu mai avea timp nici să se hrănească. Sf. Apostol Marcu relatează: "Iar Iisus a plecat înspre mare împreună cu ucenicii Săi și L-a urmat mulțime multă din Galileea și din Iudeea și din Ierusalim și din Idumeea și de dincolo de Iordan și dimprejurul Tirului și al Sidonului; mulțime multă care, auzind câte făcea, a venit la El. și le-a spus ucenicilor Lui să I se pună la îndemână o corăbioară; aceasta din pricina mulțimii, ca să nu-L îmbulzească; fiindcă pe mulți îi vindecase, de aceea năvăleau asupră – I pentru ca toți câți erau în suferință să se atingă de El. Și duhurile cele necurate, când Îl vedeau, cădeau înainte-I și strigau zicând: Tu ești Fiul lui Dumnezeu. Și El mult le certa, ca să nu-L facă ele cunoscut. Și S-a suit în munte și a chemat la Sine pe câți El Însuși a voit; și-au venit la El."[73]

Se poate vedea că venirea lui Hristos între noi oamenii nu a fost fără de consecințe. Cei care au fost bolnavi și-au dat seama că acum este

- șansa
- și momentul lor.

[71] Idem.

[72] A se vedea H. G Baynes, *Germany possessed* (Routledge, 1941).

[73] Anca Iuliana Budacă https://doxologia.ro/hristos-vindecatorul-lumii-doctorul-cel-vesnic (accesat pe 23.12.2023).

Noi cei care – mai mult sau mai puţin – suntem cuprinşi de ură trebuie să ne dăm seama că prin Hristos ne putem vindeca de acest sentiment

- distrugător,
- urât
- şi iraţional.

Iisus vrea ca noi faţă de El să simţim o efervescenţă, aceasta fiindcă numai prin această efervescenţă ne putem vindeca de ură şi de răutate.

“Nimeni nu este exclus de la o astfel de întâlnire. Minunile lui Hristos ating orice fel de persoană și orice situație: pe tineri și bătrâni, pe copii, bărbați, femei și familii, pe oameni cu tot felul de boli și infirmități – atât trupești cât și sufletești, pe oameni credincioși și pe cei a căror credință este departe de a fi desăvârșită, pe cei care s-au înfățișat înaintea Domnului, cât și pe cei pe care nimeni nu i-a adus și pentru care nimeni, nici chiar ei înșiși, nu s-au rugat. “

Minunile au influențat nu numai pe cei pentru care au fost săvârșite, ci și pe cei care erau de față. Mulți dintre aceștia, văzând cele făcute de Iisus << au crezut în El>> Alți martori au rămas nedumeriți sau au fost cuprinși de îndoială, în timp ce unii au pus la cale să-L ucidă >>. Dar minunile au mai influențat și natura, precum și alte lucruri materiale, cum ar fi : vremea, marea, peștii, animalele, copacii, mâncarea și băutura, apa și chiar pământul ca atare. Într-adevăr, în minuni Iisus Hristos Se arată a fi Cel ce este: Domnul a toate și al tuturor“.[74]

Ceea ce este trist este că generaţie după generaţie – de la Adam şi Eva – ura ajunge să fie actualizată şi reactualizată în lumea noastră. Ceea ce se poate vedea este că războiul – sub o formă sau alta – este recurent în lumea noastră.

Milioane şi milioane de oameni care în viaţa reală ar fi putut fi prieteni au ajuns să se ucidă şi să se sfârtece pe câmpul de bătălie.

Să fie aceasta o rezolvare la problema urii? Evident că nu. Totuşi oamenii în mai toate generaţiile au fost dominaţi de ură – sub o formă sau alta – şi s-au ucis unii pe alţii în războaie

- iraţionale,
- ilogice
- şi monstruoase.

Ei bine adepţii urii – cum au fost cărturarii şi fariseii – L-au găsit pe Iisus ca fiind un om rău. Hristos și-a istovit peste măsură Trupul cu post, rugăciune și împărțirea harului vindecător pe cale, pe apă, afară sau în case: “și a venit în casă; și iarăși mulțimea s-a adunat, încât ei nu puteau nici pâine să mănânce (Iisus cu apostoli). și auzind ai Săi, au plecat ca să-L ia de acolo cu de-a sila, că ziceau: Nu e-n toate mințile.“ Ai Săi “înseamnă rude, neamuri, prieteni apropiați, cei ce-L iubesc pe Iisus, dar sunt incapabili să-I priceapă “nebunia“ de a Se distruge pe Sine de dragul altora. În fapt, ei nu sunt dispuși să-L trateze ca pe un nebun, ci doar ca pe un exaltat care și-a pierdut simțul autoconservării.“ “Asociată versetului următor, această situație demonstrează teribila dramă a lui Iisus“: “Iar cărturarii, care veniseră din Ierusalim, ziceau că El îl are pe Beelzebul și că prin domnul demonilor îi scoate pe demoni. “ Domnul le-a explicat cu multă răbdare folosindu-se și de comparații pentru a-i convinge: “și chemându-I la Sine, le vorbea în parabole: cum poate Satana să-l scoată pe Satana? Dacă o împărăție se va dezbina în sinea ei, acea împărăție nu poate dăinui; și dacă o casă se va dezbina în sinea ei, casa aceea nu va putea dăinui; și dacă Satana s-a ridicat împotriva lui și s-a dezbinat, nu poate dăinui, ci are sfârșit.“ Cei care nu au crezut în El au spus:“Are duh necurat.“[75]

Ura din oameni a ajuns să se manifeste cu aşa mare tărie că Iisus a fost considerat un demonizat care lucră pe aceiaşi mână cu diavolul.[76]

Evident că demonii sunt fiinţe ale urii totale. Ştim că ura lor a început atunci când Dumnezeu nu le-a permis să Îi ia locul. Se poate să fie acest motiv unul care să ducă la ură şi să o propage în jur? Evident că nu. Totuşi ura este un lucru care iasă din iad şi ne poate contamina şi pe noi.

Fiind fiinţe ale urii totale demonii nu pot oferii în exterior decât ura din ei. În jurul celor care sunt cuprinşi cronic de ură se poate simţii

- un sentiment apăsător,
- răceală,

---

[74] Idem.

[75] Ibidem.

[76] A se vedea Denis de Rougement, *Partea diavolului* (Bucureşti, 1994).

- lipsa de perspective,
- pesimism
- tristeţe
- şi deprimare.

Toate aceste sentimente sub de fapt prezenţa demonilor în sufletul celui care urăşte.

Iisus a venit în această lume cu alternativa iubirii. A fost o iubire sacrificială care de dragul mântuirii omului a acceptat crucea. Crucea a fost de fapt o dovadă a urii demonice nu?

„Dragostea și ascultarea față de Tatăl, dar și mila față de fiecare suflet, de întreaga mulțime ce Îl asalta, față de făptura creată de Dumnezeu, L-au determinat să facă egalitate între suflete, cu condiția ca fiecare să împlinească voia cea sfântă, dumnezeiască: “Și au venit mama Sa și frații Săi și, stând afară, au trimis la El ca să-L cheme. Iar mulțimea ședea împrejurul Său. Și I-au zis unii: Iată, mama Ta și frații Tăi și surorile Tale sunt afară și Te caută. Și răspunzându-le, a zis: Cine este mama Mea și frații Mei? Și privindu-i pe cei ce ședeau în jurul Său, a zis: Iată mama Mea și frații Mei; că tot cel ce va face voia lui Dumnezeu, acela este fratele Meu și sora Mea și mama Mea.“

Nesfârșită este dragostea lui Iisus pentru făptura omenească! Această dragoste fiind dumnezeiască, este aceeași cu a Tatălui, ce o poartă pentru lume: “Că într-atât a iubit Dumnezeu lumea încât pe Fiul Său Cel Unul – Născut L-a dat, pentru ca tot cel ce crede într-Însul să nu piară, ci să aibă viață veșnică. Că Dumnezeu nu L-a trimis pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci pentru ca lumea să se mântuiască printr-Însul.“[77]

Doi scriitori discutau într-o zi.

- Știi ce vroiam să te întreb?
- Ce anume?
- Cum priveşti meseria noastră?
- Mai exact?
- Este de folos?
- Da.
- De ce?
- Fiindcă noi scriitorii avem două meniri.
- Care?
- De a educa oamenii.
- Și mai ce?
- De a inspira oamenii.
- La ce să îi inspirăm?
- Ce întrebare este asta?
- Păi da la ce să inspirăm oamenii?
- La lucruri bune.
- Da aşa este.
- Oamenii pot să fie inspiraţi şi la lucruri rele.
- Adică?
- Nu vezi că există o literatură de război?
- Ba da.
- Prin această literatură scriitorii respectivi îi instigă pe oameni la război şi ură.
- Ai dreptate.
- Și mai este ceva.
- Ce?
- Nu ai cum să îi inspiri pe oameni la iubire şi bine dacă tu nu eşti un om al iubirii şi al binelui.
- Crezi?
- Da.
- Nu ştiu ce să spun.
- O să te fac să înţelegi.
- Chiar te rog.
- Păi cum să nu.
- Deci?

[77] Anca Iuliana Budacă https://doxologia.ro/hristos-vindecatorul-lumii-doctorul-cel-vesnic (accesat pe 23.12.2023).

- Este o întâmplare reală din viața marelui dramaturg francez Moliere.
- Sună interesant.
- Este.
- Deci?
- Se spune că la un moment dat Moliere mergea pe stradă.
- Şi?
- A ajuns în dreptul unui cerşetor care i-a cerut milă.
- Domnule vă rog miluiți-mă.
- Cum să nu dragul meu, a spus Moliere.
- Şi l-a miluit?
- Da.
- Frumos.
- Moliere i-a dat un ban fără să se uite ce ban i-a dat.
- Păi da.
- A plecat.
- Şi?
- Imediat în spatele lui cerşetorul a putut fi auzit.
- Domnule, domnule!
- Ce este? I-a răspuns Moliere.
- Cred că ați greşit.
- Ce să greşesc.
- Mi-ați dat un ban de aur.
- Şi?
- Vă rog să îl luați înapoi.
- Păstrează-l prietene.
- Este prea mult pentru un biet cerşetor ca mine.
- Nu, nu este i-a răspuns Moliere.
- Şi?
- Moliere i-a mai dat un ban de aur.
- Aşa generos era Moliere?
- Se pare că da.
- Dar de ce mai îmi dați un ban de aur domnule?
- Pentru cinstea ta.
- Frumoasă povestea.
- Mă bucur că îți place.
- Nu ştiam de ea.
- Vezi un om care ar fi plin de ură în nici un caz nu ar fi făcut milostenie cu acest cerşetor.
- Poate chiar l-ar fi scuipat.
- Acolo unde există ură nu poate să existe milă.
- Bine spus.
- Mila poate să fie un sentiment nobil.
- Este.
- Mă bucur că eşti de acord.
- Cum să nu fiu.
- Bine.
- Acum îmi pot da seama că un scriitor poate să fie un promotor al urii în jurul lui.
- Evident.
- O să fiu mult mai atent ce teme de scris o să îmi aleg.
- Foarte bine faci.
- De mai multe ori am crezut în ură.
- Cine urăşte nu are cum să fie cu Dumnezeu.
- Care este iubire.
- Da.[78]

[78] A se vedea Grigorie Comşa, *1000 de pilde pentru viața creştină* (Arad, 1929).

Ceea ce ştim din Noul Testament este că puterile Lui de vindecător Iisus le-a dat apostolilor Săi. Apostolii au vindecat şi ei în mod miraculos mai mulţi bolnavi. E bine şi apostolii ne pot ajuta să ne vindecăm de mai multe boli sufleteşti dacă ne rugăm lor. Aceasta fiindcă după moarte ei au primit har şi sfinţenie de la Dumnezeu: „după Înălțarea Sa la cer și după pogorârea Sf. Duh Domnul Iisus a dat această putere harismatică, de vindecare a bolilor și de izgonirea duhurilor rele din oameni, Sf. Apostoli și prin ei, episcopilor, preoților și tuturor bărbaților cu viață sfântă. Iată cuvintele Domnului: "Mergeți în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la toată făptura. Cel ce va crede și se va boteza se va mântui, iar cel ce nu va crede se va osândi. Iar celor ce vor crede, le vor urma aceste semne: în numele Meu vor izgoni demoni, în limbi noi vor grăi, șerpi vor lua în mână și de vor bea ceva de moarte, nu-i va vătăma; peste bolnavi își vor pune mâinile și se vor întoarce sănătoși."63 Această slujbă plină de rugăciune și mijlocire, este profundă și slăvită și important este ca imediat să și mulțumim lui Dumnezeu, când suntem eliberați de suferința trupească.

"Dacă vei înălța rugăciuni neîncetate și stăruitoare, nimeni nu te poate lipsi de roadele lor, pentru că aceste roade își au rădăcinile în ceruri, departe de orice stricăciune, unde cei muritori nu pot ajunge." "Întru răbdarea noastră vă veți dobândi sufletele" – ne încurajează Mântuitorul."[79]

CAPITOLUL 4

IISUS HRISTOS MÂNTUITORUL: VINDECĂTORUL SUFLETELOR RĂNITE

Dacă lovim pe cineva puternic îi vom crea o rană mai mică sau mai mare. La fel de bine după cum ştim că există răni trupeşti există răni sufleteşti. Aceasta fiindcă sufletul la fel de bine poate să fie rănit. Un adolescent care are un eşec în dragoste sau pică un examen ei bine poate să rămână cu răni şi traume pe tot restul vieţii. Rănile sufleteşti trebuie să ştim că pot să fie la fel de

- dureroase,
- adânci,
- traumatice
- şi greu de cicatrizat

ca rănile trupeşti.

Rana sufletească nu se vede dar se simte. Un om rănit sufleteşti este

- deprimat,
- trist,
- nu mai vede de multe ori sensul vieţii,[80]
- nu mai are nici o nădejde
- şi se simte un *om sfârșit*.[81]

Rana sufletească la fel de bine poate să fie provocată de păcat. Ştim că mai mulţi sfinţi părinţi vorbesc de faptul că rănile pe care păcatele şi patimile le provoacă sufletul. Aceasta fiindcă este evident că sufletul îmbolnăvit de păcat nu este spiritual integru.

„Evanghelia Duminicii a IV-a dupa Rusalii ne relatează cum Mântuitorul Iisus Hristos a vindecat în Capernaum pe servitorul sau sluga unui centurion roman. Aceasta minune are un înțeles profund caritabil și în același timp un înțeles misionar. Vindecarea unui om bolnav de alt neam decât evreu și de alta religie decât cea iudaica are un înțeles misionar simbolic. Ea prevestește faptul ca Evanghelia lui Hristos va fi propovăduita în toata lumea, la toate popoarele, pentru ca Dumnezeu iubește pe toți oamenii. Mântuitorul Iisus Hristos arata acum ucenicilor Săi ca poate descoperi credința puternica și în alte popoare decât în poporul evreu. Sutașul preînchipuie diferite etnii care vor crede în Hristos. Domnul Iisus Hristos văzând credința mare a sutașului zice: Adevărat grăiesc vouă ca mulți de la răsărit și de la apus vor veni și vor sta la masa cu Avram, cu Isaac și cu Iacov în Împărăția Cerurilor. Aceasta profeție nu se va întâmpla cândva, într-un viitor îndepărtat, ci începe a se împlini chiar acum când Iisus lauda credința sutașului roman. Sutașul din Evanghelia de astăzi preînchipuie

[79] Anca Iuliana Budacă https://doxologia.ro/hristos-vindecatorul-lumii-doctorul-cel-vesnic (accesat pe 23.12.2023).
[80] Viktor Frankl, *Omul în căutarea sensului vieții* (Editura Velant, 2018).
[81] După expresia italianului Giovanni Papini, *Un om sfârșit* (Iași, 2011).

popoarele, altele decât poporul lui Israel, care vor veni la Hristos, vor crede în El și se vor mântui. Așadar, vor crede în El și se vor mântui muți oameni pe care evreii îi considerau necurați și necredincioși".[82]

Rănile sufleteşti sunt mai nou studiate

- asiduu
- şi minuţios

de marii psihologi şi psihiatri. Aceasta fiindcă evident că ei sunt oameni de bine şi vor să găsească soluţii la aceste probleme ale lumii.

Rana sufletească după cum am spus poate să fie vindecată de Iisus dacă cel în cauză se deschide prin credinţă şi speranţă Lui.

Iisus nu vrea să avem răni sufleteşti fiindcă ele produs suferinţă. Totuşi se poate vedea că de mai multe ori viaţa de aduce în situaţii în care suntem răniţi sufleteşte. Rănile sufleteşti de multe ori dor mai mult decât rănile trupeşti fiindcă dacă mai de vreme sau mai târziu rănile ei bine rănile sufleteşti pot să dureze ani şi unele nu dispar pe toată viaţa.

Sunt mai mulţi care fiindcă au fost răniţi sufleteşte rămân cu

- traume
- şi sechele

pe tot restul vieţii.[83]

Vindecarea slugii sutaşului de Iisus ne spune că Iisus nu are nevoie neapărat de un contact fizic pentru a vindeca. Iisus îi vindecă sluga sutaşului de la distanţă fără ca măcar să îl vadă. Iată ce spunea în acest sens Patriarhul Daniel Ciubotea: „vedem ca, deși sutașul este mai mare peste o suta de soldați și poate sa înlocuiască un soldat bolnav cu un soldat sănătos, totuși el este preocupat de sănătatea servitorului sau credincios când acesta s-a îmbolnăvit. În fața lui Iisus Hristos sutașul exprima suferința servitorului care nu poate cere direct lui Iisus sa îl vindece. Un centurion roman acorda atâta atenție unui servitor al sau, încât bunătatea și credința sa sunt lăudate de Iisus în auzul tuturor. Acest sutaș este un om bun la suflet, un om milos și plin de compasiune, iar aceasta bunătate milostiva a lui îi da curaj sa meargă la Iisus despre care a auzit ca a vindecat o mulțime de bolnavi și sa îi ceara vindecarea servitorului sau".Cuvântul vindecător al lui Hristos este cuvânt mântuitor. Evanghelia ne arata ca pe lângă marea virtute a bunătății sale sufletești acest sutaș are și o alta mare virtute și anume smerenia."[84]

Rana sufletească am spus că poate să fie adâncă sau minoră. Sunt mai multe răni sufleteşti care sunt minore dar care fiindcă persoana în cauză ajunge să fie obsedate de ele ajung să devină mari şi grave. Este adevărat că nu putem să fim nepăsători faţă de rănile sufleteşti dar la fel de bine nu putem nici să fim obsedaţi de ele.

Sunt mai mulţi care se poate vedea că sunt obsedaţi de propria persoană. Fiindcă au căzut în această cursă ei bine ei devin supra-ocupaţi de propriile

- defecte,
- neputinţe,
- lipsuri
- şi carenţe.

Se naşte în acest mod în sufletul lor un *complex de inferioritate*. Avem din ce în ce mai mulţi tineri în zilele noastre care eşuează

- profesional
- şi personal

fiindcă nu au încredere în sine.

Acolo unde există complex de inferioritate se va ajunge la eşec şi în cele din urmă la răni sufleteşti. Evident că rănile sufleteşti nu ar fi o mare problemă dacă nu ar durea.

Ne dor rănile sufleteşti şi de multe ori ne trezim în viaţă că nu facem ceea ce ne-am dorit şi ceea ce ne place. Acest lucru mai ales pe fondul unor răni sufleteşti pe care nu am voit să le tratăm la timp.

Rănile sufleteşti se pot trata în ortodoxie mai ales prin spovedanie. Aceasta fiindcă nu avem cum să ne vindem sufletul dacă nu ni-l Deschidem sincer în faţa cuiva (în cazul nostru al duhovnicului).

[82] Patriarhul Daniel https://www.noutati-ortodoxe.ro/rugaciunea-pentru-al-ii-este-vindecatoare-de-suferin-a-i-singuratate_l42175_p0.html (accesat pe 23.12.2023).

[83] A se vedea Radu Teodorescu, *Sufletul între îngeri și demoni* (Cugir, 2023).

[84] Patriarhul Daniel https://www.noutati-ortodoxe.ro/rugaciunea-pentru-al-ii-este-vindecatoare-de-suferin-a-i-singuratate_l42175_p0.html (accesat pe 23.12.2023).

Este greu să ne vindecăm rănile sufleteşti dacă nu avem smerenie. Aceasta fiindcă mândria te face să crezi că eşti sănătos sufleteşte în timp ce în realitate nu eşti. „Deși, este comandant peste o suta de soldați și reprezintă puterea stăpânitoare a Romei peste Țara Sfânta sutașul se smerește zicând: Nu sunt vrednic sa intri sub acoperișul meu, ci spune un cuvânt și se va vindeca sluga mea. Apoi, motivează: Și eu sunt om sub stăpânirea altora și am sub mine ostași și-i spun acestuia: Du-te, și se duce; și celuilalt: Vino, și vine; și slugii mele: Fa aceasta, și face. Pornind de la puterea mobilizatoare a cuvântului care pune în mişcare persoana sutașul de fapt vrea sa exprime credința sa în puterea vindecătoare a lui Iisus despre care auzise ca a vindecat o mulțime de bolnavi. Deși, sutașul vorbește despre puterea mobilizatoare a cuvântului sau totuși el recunoaște cu nu are putere vindecătoare asupra trupului omenesc. Din acest motiv sutașul cere acum lui Iisus cuvânt vindecător. Prin aceasta sutașul mărturisește indirect ca Iisus nu este un om obișnuit ca toți oamenii, ci El are o putere deosebita, alta decât cuvântul uman mobilizator. Cuvântul vindecător al lui Hristos este cuvânt mântuitor, adică îl ridica pe om din starea de boala la starea de sănătate, din păcat la sfințenie și din moarte la viața”.[85]

Rana sufletească este evident de multe ori o nevroză ce se adânceşte cu timpul dacă nu o tratăm. Evident că deşi nu se referă la trup cei care provoacă cu bună ştiinţă semenilor lor răni sufleteşti dau dovadă de sadism. Există şi un sadism sufletesc. Se ştie de cazul mai recent al unui tânăr care fiindcă a rămas orfan a ajuns să fie crescut de rude. Rudele se foloseau de el ca un animal de muncă. Tânărul era ţinut în condiţii mizere şi nu era lăsat ca măcar în week-end să meargă şi să bea un suc cu prietenii. În cele din urmă acest tânăr nefericit a clacat şi s-a sinucis. S-a sinucis fiindcă nu a mai suferit viaţa pe care rudele i-au transformat-o într-un iad.

Evident că în sens creştin ortodox sinuciderea nu a fost soluţia adevărată dar psihologic este explicabil gestul acestui nefericit.[86]

Este greşit ca atunci când avem răni sufleteşti să ajungem să ne plângem de milă. Aceasta fiindcă trebuie să ştim că rana sufletească se vindecă mai de vreme sau mai târziu dacă avem credinţă în Iisus. Rana sufletească este o traumă care se vindecă dacă voim cu adevărat. Nu ne place să suferim şi nu are rost să ne înecăm în lacrimi fiindcă cine ştie ne netot ne-a făcut să suferim fiindcă

- ne-a dezamăgit,
- ne-a insultat
- sau ne-a asuprit într-un fel sau altul.

Iată ce spunea Patriarhul Daniel Ciubotea cu privire atitudinea sutaşului care a ajuns în cele din urmă să îşi vindece slujitorul: „cea de-a treia calitate spirituala a sutașului este credința profunda: „Când Mântuitorul Iisus Hristos constata ca sutașul păgân recunoaște ca El este Dumnezeu Vindecător descoperă tuturor a treia mare virtute a acestui sutaș și anume credința lui profunda, ca Iisus Hristos este Stăpânul Vieții. Astfel, după ce Hristos Domnul descoperă în sufletul sutașului bunătatea milostiva, smerenia adânca și credința puternica îi răsplătește aceste virtuți cu bucuria vindecării servitorului sau pentru care el s-a rugat ca Iisus sa-l vindece. Astfel, Evanghelia ne arata ca nu trebuie sa ne rugam numai pentru noi înșine, ci și pentru alții”.[87]

Rana sufletească ajunge să se infecteze dacă trăim într-un mediu viciat. Aceasta fiindcă sunt mulţi care au o înţelegere bolnavă a lumii şi au scara valorilor răsturnată cu susul în jos. Mediul viciat este un în care

- drogurile,
- violenţa,
- vulgaritate
- şi nesimţirea

sunt cultivate în mod sistematic.

Sunt mai multe altfel de medii în care lucrurile sunt cu susul în jos. Dacă ajungem să trăim într-un astfel de mediu şi nu facem nici un efort să ieşim din el ei bine vom ajunge să ne vătămăm sufletul. Aceasta nu numai fiindcă sufletul va ajunge să aibă răni dar la fel de bine el va fi bolnav şi paralizat de ură şi răutate.

Rana sufletească prin urmare trebuie să fie vindecată până nu devine o nevroză sau o traumă. Este trist să vedem că omul de azi care este atât de încrezător în propriile puteri şi capacităţi nu se poate vindeca pe sine de acest răni fiindcă pur şi simplu le ignoră.

După cum am spus există două extreme cu privire la rănite sufleteşti:

---

85 Patriarhul Daniel https://www.noutati-ortodoxe.ro/rugaciunea-pentru-al-ii-este-vindecatoare-de-suferin-a-i-singuratate_l42175_p0.html (accesat pe 23.12.2023).

86 A se vedea Ioan C. Teşu, *Are suferinţa vre-un rost?* (Editura Sfântul Mina, 2019).

87 Patriarhul Daniel https://www.noutati-ortodoxe.ro/rugaciunea-pentru-al-ii-este-vindecatoare-de-suferin-a-i-singuratate_l42175_p0.html (accesat pe 23.12.2023).

- să fim obsedați de ele
- sau să le ignorăm total.

La fel de bine nu este nici o ruşine să ne rugăm pentru cei care au răni sufleteşti şi suferă din cauza lor. Iată ce spunea în acest sens Patriarhul Daniel Ciubotea: „Biserica ne cere sa ne rugam nu numai pentru noi înșine, ci și pentru toți. Evanghelia de astăzi ne arata importanța rugăciunii pentru alții, mai ales când oamenii sunt atât de bolnavi încât nici nu mai pot sa se deplaseze și nici nu mai pot suferința lor grea și copleșitoare: „Având dragoste smerita și milostiva pentru semenii lor oamenii cu adevărat credincioși se fac glasul durerii celor care nu își mai pot exprima suferința, se fac rugători pentru sănătatea și mântuirea semenilor lor bolnavi. În acest sens putem spune ca Biserica a învățat mult de la sutașul din Evanghelia de astăzi și de la alți asemenea lui. Ca atare, Biserica ne cere sa ne rugam nu numai pentru noi înșine, ci și pentru toți bolnavii, pentru cei care știu sa se roage și pentru cei ce nu știu sa se roage, pentru cei care pot și pentru cei ce nu pot sa se roage ei înșiși, pentru cei care pot sa vina la Biserica și pentru cei ce nu mai pot veni la Biserica, ci zac în pat fie în propria casa, fie în spital sau în case de bătrâni. Întrucât rugăciunea pentru alții este vindecătoare de suferința și singurătate, Biserica ne cheamă sa participam la toate rugăciunile și slujbele ei pentru cei bolnavi, precum și la ajutorarea bolnavilor".[88]

Doi psihologi discutau într-o zi.

- Ştii ce?
- Ce?
- De ce sunt atât de multe răni sufleteşti în lume?
- Ce întrebare este asta?
- Una care mă preocupă de mai multă vreme.
- Nu ştiam.
- Ştii acum.
- De ce?
- Tu eşti psiholog?
- Cum să nu?
- Şi nu vezi cât de mulți pacienți au răni sufleteşti?
- Ba da.
- Şi atunci de ce mai întrebi?
- Nu eram atent.
- Înțeleg.
- Tu uiți un lucru?
- Care?
- Lumea a căzut de la Dumnezeu.
- Şi?
- În acest stadiu este vulnerabilă.
- Aşa de mult?
- Nu ştiu ce să spun.
- Şi mai este ceva.
- Ce?
- Nu trebuie să răspunzi al rău cu rău.
- De ce?
- Fiindcă răul naşte şi mai mult rău.
- Asta aşa este.
- Vezi?
- Şi ce este de făcut?
- O să îți spun.
- Te ascult.
- Este o poveste adevărată din America.
- Frumoasă?
- Da.

[88] Patriarhul Daniel https://www.noutati-ortodoxe.ro/rugaciunea-pentru-al-ii-este-vindecatoare-de-suferin-a-i-singuratate_l42175_p0.html (accesat pe 23.12.2023).

- Te ascult.
- Englezii au intrat în America să o ocupe pe teritoriile pieilor roşii.
- Indigenii?
- Da.
- Și?
- Indigenii au luat un englez prizonier.
- Înțeleg.
- L-au legat de un copac şi gloata a început să strige.
- Să fie omorât! Strigau indigenii.
- Nu. Dați-mi-l mie, s-a auzit o voce.
- Cine era?
- Era un indigen bătrân.
- De ce? Au întrebat restul de indigeni.
- Mă voi ocupa eu de el.
- Bine, au răspuns indigenii.
- Și ce a urmat?
- Bătrânul indigen l-a luat pe prizonierul englez şi l-a dus în cortul lui.
- Și ce a făcut acolo?
- L-a ospătat şi l-a tratat ca un rege.
- Nu te înțeleg, i-a spus englezul.
- De ce?
- Eu sunt englez şi sunt duşmanul tău.
- Și?
- De ce eşti aşa bun cu mine.
- Fiindcă vreau să îți arăt că între noi indigenii americani sunt şi oameni buni.
- Înțeleg.
- A venit noaptea şi a doua zi bătrânul indigen l-a luat pe prizonierul englez şi l-a dus aproape de tabăra englezilor.
- Și ce a făcut acolo?
- L-a eliberat.
- Pleacă acum la englezii tăi. Voi ați ucis pe fiul meu, eu ta las liber. Întoarce-te la ai tăi; mergi şi omoară mai departe pe ai noştri!
- Englezul păru mirat, dar zise.
- Ce?
- De ce te joci cu mine? Şti bine că ai mei au ucis pe fiul tău; aşa dar ucide-mă şi tu pe mine, îndată!
- Pe când voiau să te omoare, răspunse indianul,, mi-am adus aminte de fiul meu şi aceasta m-a mişcat. Întoarce-te aşadar la camarazii tăi şi ucide-ne, de vrei,, înainte!"
- Englezul, fu lăsat liber.
- Extraordinar.
- Aşa este. Mare tărie de suflet a avut bătrânul indigen.
- Aşa este.
- Nu cred că aş fi fost aşa de tare.
- Și de nobil.
- Aşa este.
- A fost ceva nobil ce a făcut el.
- Poate şi puțin creştin.
- Se poate spune.
- Deci nu trebuie să răspunzi la rău cu rău.
- În nici un caz.
- Intuiam acest lucru.
- Aşa ne-a învățat şi Iisus.
- Cum să nu.
- Mulțumesc pentru poveste.[89]

[89] Din Grigorie Comşa, *1000 de pilde pentru viața creştină* (Arad, 1929).

Despre păcatul de provoca răni sufletești Patriarhul Daniel Ciubotea spunea: „sutașul din Evanghelia de astăzi vorbește despre puterea cuvântului mobilizator, dar cere de la Iisus cuvântul Sau vindecător, datator de sănătatea și viața. Prin urmare trebuie sa folosim cu toata responsabilitatea cuvântul deoarece cuvântul poate răni sau poate vindeca sufletește. Un cuvânt greu spus cuiva nevinovat îl rănește sufletește, iar un cuvânt bun spui cuiva întristat îi poate vindeca răni ascunse și schimba stări sufletești. Sunt o mulțime de oameni care au fost răniți sufletește în copilărie, în tinerețe sau în vreme de încercare, iar rana lor se vindeca foarte greu, mai ales daca cel care a rânit pe cineva nu își cere iertare de la acesta și nu își schimba atitudinea fața de el sau nu se roagă pentru el. Deci, cuvântul râu poate răni, iar cuvântul bun poate vindeca. De aceea, trebuie sa ne gândim nu numai la bolnavii imobilizați la pat, ci și la cei care suferă pentru ca sunt răniți sufletește. Sa ne gândim cum folosim cuvintele: rănim sau vindecam prin cuvinte? disprețuim sau prețuim? coborâm sau ridicam pe semenii noștri prin cuvintele adresate lor? îndreptam sau îndepărtam pe cei cărora le facem observație folosind cuvântul sever? Evanghelia de astăzi ne cheamă sa folosim cuvântul doar pentru a vindeca pe cel bolnav, pentru a-l ridica pe cel căzut, pentru a îndrepta pe cel ce a greșit, pentru a ajuta și pentru a întări pe cei slabi și pentru a cultiva comuniunea oamenilor cu Dumnezeu și întreolaltă”.[90]

Trăim într-o lume care are un cult al puterii sub toarte formele lui:

- politic,
- social,
- economic,
- financiar,
- legal
- sau global.

Ei bine în această lume a puterii trebuie să ştim că cei care au răni sufleteşti sunt văzuţi ca oameni

- slabi
- şi chiar rataţi.

Mai mulţi moralişti şi psihologi au spus-o că de fapt legea junglei este una care domină lumea noastră. Ştim că legea junglei înseamnă că legea o face cel mai puternic. Este evident că oamenii sensibili care sunt mai uşor răniţi sufleteşte nu sunt văzuţi bine în lumea noastră. Ştim ce i-au spus iudeii lui Iisus când era pe cruce: a mântuit pe alţii dar pe Sine nu se poate mântuii.

Percepţia contemporanilor asupra lui Iisus a fost una negativă: Iisus a ales să moară pe cruce după ce se ştia că a înviat trei morţi. În această lume înrobită de acest cult al puterii ei bine este evident că cei care au răni sufleteşti sunt meniţi dispariţiei. Ştim că Darwin a făcut din acest cult al puterii un principiu ştiinţific: supravieţuiesc numai cei puternic şi care se pot adapta. Restul sunt meniţi pierzaniei.[91]

Iisus a fost un vindecător şi acest lucru nu poate să fie negat de nimeni. Iată ce spunea în acest sens părintele Iosif Trifa: „O, ce Doctor mare şi bun a fost Iisus Mântuitorul! Pe oriunde ajungea El, bolile şi durerile încetau, bolnavii se făceau sănătoşi. „Mergând, spuneţi lui Ioan – zicea însuşi Iisus – "că orbii văd şi şchiopii umblă, leproşii se curăţesc şi surzii aud, morţii se scoală şi săracilor bine se vesteşte" (Matei 11, 4-5). Erau sate întregi unde nu mai era nici o boală, nici un bolnav şi nici o durere, căci Iisus trecuse pe acolo şi le vindecase. Dar minunata putere şi lucrare a Mântuitorului nu stătea numai în aceea că vindeca bolile cele trupeşti, ci mai ales stătea în aceea că El vindeca şi bolile cele sufleteşti. „Duhul Domnului – zicea Iisus – M-a trimis să tămăduiesc pe cei zdrobiţi cu inima, să vestesc iertare celor robiţi şi orbilor vedere" (Luca 4, 18-19). Mântuitorul tămăduia şi inimile, tămăduia orbia şi ologia cea sufletească şi dezlega suflete din robia diavolului. Mântuitorul punea tămăduirea bolilor trupeşti în legătură cu tămăduirea cea dinlăuntru, cea sufletească, a omului, de aceea zicea celor tămăduiţi: „Iată, te-ai făcut sănătos, de acum să nu mai păcătuieşti" (Ioan 5, 14)."[92]

Vindecarea sufletească este şi ea una care azi mai poate să fie făcută de Iisus dacă cel în cauză se roagă lui Iisus şi vrea să fie în atenţia Lui.

Rănile sufleteşti prin urmare pot să devină:

- traume,
- nevroze,
- fobii,

---

[90]Patriarhul Daniel https://www.noutati-ortodoxe.ro/rugaciunea-pentru-al-ii-este-vindecatoare-de-suferin-a-i-singuratate_l42175_p0.html (accesat pe 23.12.2023).

[91] A se vedea Henry Fairfeild Osborn, *De la greci la Darwin. Scurtă schiță a dezvoltării ideii de evoluție* (Casa editorială Demiurg, 2014).

[92] Preot Iosif Trifa https://oasteadomnului.info/iisus-doctorul-si-tamaduitorul-pr-iosif-trifa/ (accesat pe 23.12.2023).

- obsesii
- sau fixaţii psihice.

Tot părintele Iosif Trifa spunea în acest sens: „Iisus Mântuitorul e şi azi tot acelaşi Doctor minunat al sufletelor şi trupurilor noastre. Evangheliile ne spun că „bolnavii se atingeau de El, căci putere ieşea de la Dânsul". Prin atingere de Iisus Mântuitorul se vindecau atunci bolnavii. Tot printr-o astfel de atingere ne putem vindeca şi noi, printr-o atingere sufletească, printr-o atingere cu toată credinţa noastră, cu toate lacrimile noastre, cu toată dorinţa, cu toată fiinţa şi puterea noastră cea sufletească. Atingerea cea adevărată de Mântuitorul face şi azi minuni. Sunt şi azi boli trupeşti în faţa cărora medicii stau neajutoraţi, cei ce le poartă se tămăduiesc prin credinţă vie şi tare în Dumnezeu.

Dar şi mai mari sunt minunile ce le face atingerea de Mântuitorul în sufletele noastre. De orice boală sufletească ai suferi, îndată scapi de ea când te atingi cu adevărat de Mântuitorul. Orice necaz ai avea, orice durere te-ar paşte, poţi lua îndată mângâiere, întărire şi scăpare, dacă te apropii şi te atingi de Doctorul cel Mare, de Iisus Mântuitorul. Eu zic că nu este în această lume om necăjit şi nefericit decât acela care nu-L cunoaşte pe Mântuitorul şi nu se ştie atinge de El."[93]

Rana sufletească este evident una care produce mai mult disconfort sufletesc. De cele mai multe ori rănile sufleteşti sunt unele care vin în noi fiindcă viaţa a ajuns să ne lovească acolo unde ne aşteptam cel mai puţin. Una dintre cele mai mari răni sufleteşti din zilele noastre este depresia. Începând iniţial ca o stare de tristeţe trecătoare ei bine încet depresia ajunge să se stabilizeze în noi şi să ne facă să suferim. Depresia este evident că este o tristeţe cronică.

Depresia este o mare rană sufletească de care suferă milioane de oameni la nivel mondial. Aceasta fiindcă oamenii pur şi simplu nu mai au

- împlinire,
- pace,
- iubire
- şi linişte.[94]

Rănile sufleteşti sunt suferinţe lăuntrice pe care din nefericire mulţi nu vor să le mărturisească şi pentru acest lucru nu se vindecă de el ci le lasă să puroieze infectând sufletul. Sufletul evident că este unul care este cel mai afectat de aceste răni ale sufletului şi el ajunge să nu mai ştie care este diferenţa dintre

- sănătate
- şi boală sufletească.

Părintele Iosif Trifa îl considera pe Iisus ca doctorul lui personal: „O, ce Doctor minunat avem noi în Iisus Mântuitorul! Un prieten mă întreba mai deunăzi ce medic de casă am eu (pe la oraşe, familiile îşi au medicii lor anumiţi). I-am răspuns: Dragă prietene, eu am ca doctor de casă, înainte de toate, pe Iisus Mântuitorul. Îl am de mult, de când am fost odată greu bolnav. Medicii clătinau din cap, în semn că sunt pierdut, dar pe urmă a venit El şi m-a tămăduit. De atunci, eu Îi predau Lui toate bolile mele, toate necazurile şi toate durerile mele. De atunci, El este Doctorul casei mele şi al sufletului meu şi El m-a ascultat şi mă ascultă totdeauna. Ziua, noaptea, de câte ori Îl chem, El vine îndată şi îmi aduce mângâiere, întărire şi tămăduire…

Cheamă-L şi tu, dragă cititorule, pe acest Doctor bun în casa ta şi în viaţa ta.

Însă lumea nu-L cunoaşte pe acest Doctor minunat sau, mai bine zis, nu vrea să-L cunoască şi să se apropie de El, de aceea satele şi oraşele sunt pline azi de cumplite boli trupeşti şi sufleteşti."[95]

Se poate vedea că şi părintele Iosif Trifa în secolul XX devenise conştient de în lumea noastră sunt mia multe boli sufleteşti fiindcă oamenii nu vor să recurgă la ajutorul lui Iisus pentru a se vindeca.

Fiindcă sufletul este nevăzut – la fel ca aerul şi electricitatea – ei bine el poate avea în legătură şi o relaţie mistică cu Iisus.

Când sufletul are o relaţie mistică cu Iisus ei bine el ajunge să se vindece mai de toate bolile şi rănile sufleteşti pe care le are.

Sunt mulţi care ignoră rănile sufleteşti fiindcă ei susţin că ele

- vor trece de la sine
- şi se vor vindeca de la sine.

Adevărul este că acest lucru nu are loc de cele mai multe ori. Rana sufletească la fel ca rana trupească trebuie să fie tratată dacă se vrea să fie vindecată.

---

[93] Idem.

[94] A se vedea Gavriil G. Anasthasidi, *Depresia: boala inimii* (Galaţi, 2020).

[95] Preot Iosif Trifa https://oasteadomnului.info/iisus-doctorul-si-tamaduitorul-pr-iosif-trifa/ (accesat pe 23.12.2023).

Tot părintele Iosif Trifa spunea în acest sens: „dragă cititorule! Toţi suntem bolnavi cu trupul şi mai ales cu sufletul. E o mare înşelăciune diavolească vorba şi părerea că noi am fi „mântuiţi" sau „curaţi" şi scăpaţi de păcat. Când ne credem mai curaţi, atunci nu mai băgăm de seamă câtă otravă mai este încă în noi şi câtă boală sufletească. Începutul mântuirii sufleteşti nu e atunci când crezi că te faci mai curat, ci atunci când simţi că te-a schilodit păcatul, când simţi că te-a orbit patima, când simţi că ţi s-au stricat picioarele cele sufleteşti, când simţi că nu mai poţi sta şi umbla pe picioarele tale strigi cu lacrimi, din adâncul sufletului: „Iisuse Mântuitorule, mântuieşte-mă şi mă tămăduieşte!". Noi nu putem face altceva pentru mântuirea şi tămăduirea noastră, decât să ne apropiem de Mântuitorul şi să ne atingem de El cu credinţă vie şi tare.

Şi apoi, după ce am luat tămăduire, să facem şi noi aşa cum făceau tămăduiţii din Evanghelie: samarineanca, orbul din naştere etc. Să-L vestim în lume pe marele Doctor şi să-i aducem la El şi pe alţi bolnavi. Sunt oameni şi sunt suflete care nu se mai pot mişca pe picioarele lor cele sufleteşti. Păcatul şi patimile i-au ologit cu totul şi i-au doborât cu totul în noroiul fărădelegilor. Pe aceştia să-i ridicăm şi să-i aducem la Mântuitorul aşa cum samarineanul cel milostiv l-a cules de pe drumuri pe cel rănit de tâlhari şi l-a dus la tămăduire. Să-i aducem mai întâi pe cei daţi în seama şi răspunderea noastră sufletească."[96]

Este trist să vedem atât de multă suferinţă sufletească în lumea noastră. Ea se înmulţeşte din zi în zi fiindcă oamenii nu vor să recurgă la vindecarea lui Iisus.

A vorbii în zilele noastre despre Iisus ca vindecător al sufletelor este asemenea cu a vorbi de un desen animat pentru copii: este drăguţ dar nu este real şi este doar o imaginaţie.

Sunt puţini în zilele noastre care văd patimile ca boli ale sufletului. Oamenii sunt atât de naivi că au ajuns să creadă că patima este de fapt o parte

- integrantă,
- naturală,
- firească
- şi obişnuită

a vieţii şi nu este nici o problemă.

Ca să dăm un exemplu în acest sens din istorie vom spune că în Renaştere când pictorii catolici au început să picteze nuduri prin biserici (cum este Capela Sixtină al lui Michelangelo) lumea italiană de atunci le-a considerat ca fiind ceva frumos şi elegant. Bunul simţ ne spune că nu ai cum să te rogi într-o biserică în care eşti înconjurat de nuduri pictate pe pereţi.[97]

Rana sufletească poate avea efecte psihologice neprevăzute dintre care cel mai nefast este înrăirea. Când ajung să fi răniţi sufleteşte şi nu se deschis mistic spre Iisus ei bine omul ajunge

- să ne înrăiască,
- să dispere
- să se îndepărteze de Dumnezeu
- şi să simtă că răul este soluţia la criza lor.

Iată ce spunea părintele Iosif Trifa în acest sens: „tu, dragă tată, adu-ţi copilul la Mântuitorul nu numai când e bolnav în corpul lui, ci şi când otrava şi boala cea sufletească a pătruns în sufletul lui. Tu, dragă mamă, adu-o la Mântuitorul pe fetiţa ta nu numai când zace în patul durerii şi în braţele tale, ci şi când nopţile se cere şi se duce pe la jocuri păgâne şi destrăbălate.

Tu, dragă ostaşule din Oastea Domnului, ia aminte că şi datoria ta este să umbli neîncetat după astfel de bolnavi şi să-i aduci la Mântuitorul. Apropie-te de cel ce-şi bea prin crâşme sănătatea şi pâinea pruncilor, citeşte-i gazeta, dă-i o gazetă, dă-i o carte de chemare sufletească şi fă tot ce poţi să-l poţi apropia de Iisus, Doctorul cel Mare. Voi, toţi care-L cunoaşteţi pe Iisus Mântuitorul şi v-aţi atins de El, aveţi datoria să-L vestiţi în lume, să spuneţi tuturor despre toate ce v-a făcut vouă Domnul şi să-i aduceţi şi pe alţii la El, să ia tămăduire. Nu este în această lume o chemare mai frumoasă decât să aduci bolnavi la Mântuitorul, să ia tămăduire şi viaţă. Spuneţi tuturor că Iisus, Marele Doctor şi Tămăduitor, umblă şi azi din sat în sat şi din oraş în oraş. Tot cel ce se apropie de El şi se atinge de El ia putere, ia dar, ia tămăduire, ia viaţă şi mântuire sufletească."[98]

După cum am spus sunt mulţi care deşi au mari răni sufleteşti nu vor să recunoască acest lucru şi sunt cât se poate de opaci faţă de Iisus.

Iisus este pentru rănitul sufletesc un

- mit,

---

[96] Idem.

[97] A se vedea Ioan Petru Culianu, *Eros și magie în Renaștere* (Iaşi, 2012).

[98] Preot Iosif Trifa https://oasteadomnului.info/iisus-doctorul-si-tamaduitorul-pr-iosif-trifa/ (accesat pe 23.12.2023).

- un basm
- şi o ficţiune populară.

Cum se face că tradiția creştin ortodoxă vorbeşte de atât de multe vindecări sufleteşti – dar iţi trupeşti – care s-au făcut prin credinţă în Iisus? „Slujirea tămăduitoare a lui Iisus este o parte integrantă a învățăturii Sale, în cadrul căreia cuvintele și lucrările Sale alcătuiesc un întreg unitar: „Și Iisus străbătea toate cetățile şi satele, învățând în sinagogile lor, propovăduind Evanghelia împărăției şi vindecând toată boala şi toată neputința în popor" (Matei 9, 35).

În Sfintele Evanghelii sunt amintite nenumărate exemple de vindecări săvârşite de către Mântuitorul Iisus Hristos. Aceste vindecări minunate au adus mulţi oameni la credinţa în Hristos (Ioan 11, 25). „Nimeni nu este exclus de la o astfel de întâlnire. Minunile lui Hristos ating orice fel de persoană şi orice situație: pe tineri şi bătrâni, pe copii, bărbaţi, femei şi familii, pe oameni cu tot felul de boli şi infirmități – atât trupeşti cât și sufleteşti -, pe oameni credincioşi şi pe cei a căror credinţă este departe de a fi desăvârşită, pe cei care s-au înfățișat înaintea Domnului, cât şi pe cei pe care nimeni nu i-a adus şi pentru care nimeni, nici chiar ei înşişi nu s-au rugat".[99]

Doi preoţi creştin ortodocşi discutau într-o zi.

- De multe ori sunt copleşit.
- De ce?
- De cât de multe dureri sufleteşti văd în jurul meu.
- Înţeleg.
- De multe ori am impresia să durerea este o constantă a lumii noastre.
- Greşit?
- De ce?
- Bucuria este o constată a lumii noastre.
- Și cum rămâne cu durerea din lume?
- Este doar un accident.
- Un accident?
- Da.
- Cum poţi să spui una ca asta?
- Tu crezi că viaţa este frumoasă în cele din urmă?
- Da.
- Și atunci cum poţi să crezi că durerea este definitorie pentru lumea noastră?
- Fiindcă de multe ori sunt copleşi.
- Asta nu înseamnă că durerea este definitorie pentru lumea noastră.
- Ştiu asta.
- Dar nu o mai crezi?
- Da.
- Și eu am fost în situaţia ta.
- Da?
- Da.
- Cum?
- Nu mai puteam vedea binele din lume.
- Ai fost infectat de rău nu?
- Da.
- Așa sunt eu acum.
- Durerea poate să fie depășită prin credinţa în Hristos.
- Cum?
- O să îți spun.
- Chiar te rog.
- Sunt două cazuri din viețile sfinților.
- Am citit viețile sfinților.
- Se pare că nu le-ai citit cu atenție.
- Poate.

[99] https://teologie.md/iisus-hristor-tamaduitorul/ (accesat pe 23.12.2023).

- Este vorba de sfinţii Ignatie al Antiohie şi Policarp al Smirnei.
- Evident că ştiu de ei.
- Ştiu.
- Şi?
- Ambii aceşti sfinţi au fost ucenicii Sfântului Ioan Teologul.
- Asta nu mai ţin minte.
- Aceşti doi sfinţi sunt consideraţi părinţi apostolici.
- Fiindcă au fost ucenicii apostolilor?
- Da.
- Sfântul Ignatie a fost 40 de ani episcop la Antiohia.
- Mult.
- Aşa este.
- Şi?
- La conducerea Romei a venit Traian.
- Cel care a cucerit Dacia?
- Da.
- Traian a dat ordin ca toţi creştinii din imperiu să fie prinşi şi ucişi.
- Crud.
- Aşa este.
- Şi?
- A fost prin Sfântul Ignatie şi dus la Roma pentru a fi aruncat în Colosseum la lei.
- Parcă îmi aduc aminte.
- Apropiaţii Sfântului Ignatie l-au putut auzii cum se ruga în preajma morţii sale.
- Cum?
- Eu sunt grăunţa lui Dumnezeu şi voiesc să fiu măcinat prin dinţii fiarelor, spre a deveni pâinea curată a lui Dumnezeu.
- Puternică rugăciunea.
- Aşa este.
- Şi?
- Pe drum spre Roma Sfântul Ignatie s-a întâlnit cu Sfântul Policarp. Ştii ce a făcut Sfântul Policarp?
- Nu.
- A sărutat lanţurile lui Ignatie.
- Ce frumos.
- Aşa este.
- Şi ce este cu Sfântul Policarp?
- În anul 166 a început în Smirna prigoana contra creştinilor.
- Şi?
- Policarp a fost adus în faţa proconsulului.
- Huleşte-L pe Hristos şi vei fi liber, a spus proconsul.
- Optzeci şi şase de ani i-am servit şi nu mi-a făcut nici un rău. Cum aş putea deci să înjur pe Mântuitorul şi Împăratul meu?
- Şi a fost parcă ars pe rug.
- Da.
- Deci credinţa în Iisus poate depăşii suferinţa trupească.
- Dar şi sufletească.
- Bine de ştiut.
- Aşa este.
- Mă simt întărit acum că am vorbit cu tine.
- Mă bucur.
- Mi-ai dat curaj şi tărie.
- Şi tu m-ai făcut mai confident.
- Amândoi am avut de beneficiat de pe urma dialogului.
- Aşa este.[100]

[100] A se vedea Grigorie Comşa, *1000 de pilde pentru viaţa creştină* (Arad, 1929).

Este greu de înţeles pentru noi creştinii din secolul XXI cum vechii martiri creştini au avut atât de multă credinţă că au îndurat cele mai oribile şi groaznice chinuri posibile. „Lucrarea tămăduitoare a lui Iisus trebuie văzută în contextul întregii Sale slujiri. Două sunt elementele legate de vindecarea bolilor: credinţa şi căinţa.

Credinţa, fie precede, fie urmează vindecării în minunile săvârşite de Iisus Hristos. „Şi iată o femeie cu scurgere de sânge de doisprezece ani, apropiindu-se de El pe la spate, s-a atins de poala hainei Lui. Căci zicea în gândul ei: Numai să mă ating de haina Lui şi mă voi face sănătoasă; iar Iisus, întorcându-se şi văzând-o, i-a zis: Îndrăzneşte, fiică, credinţa ta te-a mântuit. Şi s-a tămăduit femeia din ceasul acela" (Matei 9, 20-22).

Vindecarea bolilor semnifică ridicarea din păcatele noastre. Atunci când cineva este ridicat din păcate, el este eliberat. Atunci când o persoană este ridicată din pat, îl lasă în spatele său, tot la fel cel ce se ridică din păcate stă drept, în adevărata demnitate umană, dezlegând din spatele său povara păcatelor pe care le-a purtat pretutindeni. Acesta este înţelesul celei de-a patra evanghelii din rânduiala Tainei Sfântului Maslu – Matei 8, 14-23 – în care ni se vorbeşte despre vindecarea soacrei lui Petru. Această ridicare a soacrei lui Petru, prin apucarea de mână, o putem pune în legătură cu icoana bizantină a Învierii Domnului Hristos. Astfel, la fel cum „a prins-o" pe soacra lui Petru de mână, tot aşa Domnul Hristos la înviere i-a prins de mână pe Adam şi pe Eva şi prin ei pe toţi cei din iad, eliberându-i de acolo. Aşadar, această „ridicare de mână" ar trebui înţeleasă ca o restaurare a firii omeneşti."[101]

CAPITOLUL 5

IISUS HRISTOS MÂNTUITORUL: VINDECĂTORUL CORUPŢIEI SPIRITUALE

Corupţia este cauza cea mai mare a sărăciei din lumea noastră. Acolo unde ţările şi guvernele sunt corupte ei bine sărăcia ajunge să se instaureze şi să domine. Prin urmare ce este corupţia ca să fim mai tehnici? După dicţionarul explicativ sensurile corupţiei sunt:

- abatere de la moralitate, de la cinste, de la datorie,
- desfrânare
- şi depravare.[102]

Cel care este corupt nu va recunoaşte niciodată acest lucru şi se va prezenta pe sine ca un om

- integru,
- modal
- şi corect.

Pe corupt vom ajunge să îl demascăm numai dacă în prindem asupra faptei şi nici atunci nu va recunoaşte că este un corupt şi un depravat.

Evident că corupţia poate să fie şi ea vindecată prin harul lui Hristos. Iată ce spunea în acest sens Sfântul Macarie Egipteanul: „Acela Care a făcut sufletul a făcut și trupul, Cel ce vindecă sufletul cel nemuritor, Acela poate să vindece și trupul, bolile și suferințele cele vremelnice.

De ai crede că **rănile cele veșnice și nevindecabile ale sufletului nemuritor și bolile sale cauzate de viciu sunt vindecate de Hristos**, tu ai crede că El poate să vindece și relele și bolile trecătoare ale trupului, și numai către El ai alerga, trecând cu vederea leacurile și îngrijirea doctorilor.

Dat fiindcă **Acela care a făcut sufletul a făcut și trupul**, Cel ce **vindecă sufletul cel nemuritor**, Acela **poate să vindece și trupul, bolile și suferințele cele vremelnice."**[103]

Corupţia este şi ea o boală a sufletului care are ca motor egoismul şi narcisismul. De ce? Egoismul şi narcisismul? Coruptul este pus să slujească binele celor mulţi. Ei bine el se vede pe sine mai important decât restul şi ajunge să considere că banii şi averile statului destinate celor mulţi şi în nevoi şi se cuvin lui.

Coruptul evident că are un suflet bolnav dar este un suflet care – după cum am spus – prin harul şi mila lui Iisus se poate vindeca.

Este adevărat că corupţia face ravagii în lumea noastră. Sunt mai multe categorii de corupţi la mai multe nivele şi de mai multe grade:

- corupţi guvernamentali,
- corupţi în sistemul juridic,

---

[101] https://teologie.md/iisus-hristor-tamaduitorul/ (accesat pe 23.12.2023).
[102] După Dicţionarul explicativ.
[103] Sfântul Macarie Egipteanul, *Cele cincizeci de omilii duhovnicești,* omilia XLVIII, 4, în PSB, volumul 34, p. 277 apud https://doxologia.ro/hristos-tamaduitorul-nostru (accesat pe 23.12.2023).

- corupţi în sistemul de sănătate,
- corupţi în finanţe
- sau corupţi în administraţie.

După cum am spus un suflet corupt se poate vindeca. Acest lucru nu înseamnă că nu trebuie să îşi ispăşească pedeapsa pentru actele sale de corupţie.

„Puterea vindecării le-a dat-o Mântuitorul Sfinților Apostoli şi a fost apoi transmisă ucenicilor Săi şi urmaşilor acestora până astăzi prin succesiune apostolică. Acest adevăr îl găsim exprimat şi în evanghelia a treia din rânduiala Tainei Sfântului Maslu (Matei 10, 1, 5-8): „Chemând la Sine pe cei doisprezece ucenici ai Săi, le-a dat lor putere asupra duhurilor celor necurate, ca să scoată și să tămăduiască orice boală și orice neputință (Matei 10, 1). Din Evanghelia după Marcu aflăm că Iisus, întors în patria Sa, era tratat cu neîncredere, dar El punându-şi mâinile peste puţini bolnavi, i-a vindecat" (Marcu 6, 5). Atunci i-a chemat pe cei doisprezece şi a început să-i trimită doi câte doi şi le-a dat putere asupra duhurilor necurate" (Marcu 6, 7). Drept pentru care, Sfinții Apostoli scoteau mulți demoni şi ungeau cu untdelemn pe mulți bolnavi şi-i vindecau" (Marcu 6, 13). Ungerea avea drept consecință vindecarea.

Viaţa noastră pământească este o călătorie, căci venim de la Dumnezeu, alergăm o vreme prin lume şi ne întoarcem la Dumnezeu, închizând cercul. Dar alergarea noastră prin lume este cu folos dacă găsim calea spre Hristos şi dacă o acceptăm. A-L primi pe Hristos în casă şi în inimă înseamnă a-L lăsa să hotărască în locul nostru, a-L întreba ce cale să urmăm, ce avem de făcut, a-I jertfi lui din ceea ce ne aparţine şi însăşi viaţa noastră. Dar casa care Îl are pe Hristos este puternică şi frumoasă, în ea e o continuă sărbătoare, cum a fost în acea zi în care Zaheu L-a primit pe Mântuitorul în casa lui, aşa cum găsim relatat în evanghelia a doua din rânduiala Tainei Sfântului Maslu (Luca 19, 1-10). Prezenţa Mântuitorului în casa noastră aduce fericirea de aici şi pe cea din lumea de dincolo. De aceea a zis Hristos: „Astăzi s-a făcut mântuire casei acesteia" (Luca 19, 9). Putea să-l mântuiască şi pe Zaheu singur, dar a vrut să arate că e mai importantă familia decât insul şi că e mai direct şi mai sigur drumul mântuirii cu familia decât fără ea."[104]

Sufletul coruptului este un suflet bolnav care este dominat de
- iubirea de bani,
- setea de averi,
- materialism
- şi chiar hedonism.[105]

Corupţia evident că ajunge să corupă
- total
- sau parţial.

Aceasta în funcţie de ce grad de răutate a ajuns să pătrundă în sufletul celui corupt. Este destul de interesant de remarcat că sunt mai multe ţări în care corupţia este mai mare şi ajunge să fie un fel de *sport naţional* în timp ce în alte ţări corupţia nu prinde prea mult.

Ca să te vindeci de corupţie trebuie întâi să îţi dai seama că eşti bolnav. Iată ce spunea în acest sens profesorul doctor Ioan Chirilă: „în urmă cu mulți ani, pe vremea comuniştilor, un bolnav, în timp ce îi luam anamneza, s-a aplecat uşor peste birou şi mi-a spus în șoaptă, dar ferm: Există Dumnezeu! Nu am uitat nici până azi vorbele lui, mai ales azi, când se vede tot mai puțină credință.

Credința că Hristos-Doctorul vindecă bolile, atât pe cale naturală, cât și în chip miraculos, este o credință prețioasă salvatoare, care îl ajută pe bolnavul incurabil să suporte cu răbdare sfântă boala lui.

Apropierea de Hristos și cunoaşterea lui Hristos, cu tot ce presupune aceasta – virtuţi, tămăduiri, asumarea suferinței, iubirea semenului, nejudecarea aproapelui – sunt date ca privilegiu doar "celor ce au viață lăuntrică asemenea vieții Lui pământeşti"."[106]

Trebuie să ştim că corupţia nu se vindecă uşor fiindcă sunt mulţi care sunt profund pătrunşi de acest virul al iubirii de bani şi averi.

Sunt unii care cred că până şi sufletele se pot cumpăra şi au un preţ. Aceasta fiindcă ei sunt persoane care evident că nu mai vor să se vindece de corupție.

---

[104] https://teologie.md/iisus-hristor-tamaduitorul/ (accesat pe 23.12.2023).
[105] A se vedea Arhimandritul Evsevios Vittis, *Plăcerea și durerea* vol. 1 şi 2.
[106] Prof. Univ. Dr. Pavel Chirilă, Vindecarea "Vindecarea", Prof. Univ. Dr. Pavel Chirilă https://jurnalspiritual.eu/hristos-tamaduitorul/ (accesat pe 23.12.2023).

Poate unul dintre cei mai mari corupţi spirituali ai lumii ştim că a fost Iuda Iscarioteanul. De ce spunem că Iuda Iscarioteanul a fost un corupt spiritual? Aceasta fiindcă trebuie să ştim că Iuda este recunoscut unanim în istorie cu numele de trădător fiindcă ştim că L-a trădat pe Iisus. Iisus a fost un corupt spiritual fiindcă trebuie să ştim că iniţial el a crezut în Iisus şi pentru aceasta Iisus l-a acceptat ca apostol. Pe parcurs se pare că iubirea lui Iuda de bani a devenit mai importantă decât credinţa lui că Iisus este Mesia.

Ceea ce ne spune tradiţia creştin ortodoxă este după cum Iisus a vindecat atât de multe

- boli
- suferinţe
- şi dureri.

„Viața aceasta pământească este pentru toți oamenii o pregătire pentru viaţa veşnică. Iar această pregătire trebuie să fie continuă pentru că nu ştim „ziua, nici ceasul când va veni Fiul Omului" (Matei 25, 13). Pilda celor zece fecioare – a cincea pericopă evanghelică citită în cadrul Tainei Sfântului Maslu – conține făgăduințe eshatologice, dar totodată este şi o ilustrare a modului în care trebuie să viețuim pentru a putea dobândi îndumnezeirea. Noi credem în existența raiului şi a iadului întrucât credem în existența lui Dumnezeu. Ele sunt posibile, necesare şi reale numai dacă există Dumnezeu, fiindcă presupun veşnicia. Iar aceasta nu este posibilă fără Dumnezeu Cel veşnic. Pentru noi există, deci, Dumnezeu şi există viaţa veşnică, rai şi iad.

Observăm că în evanghelii credința nu este întâlnită doar la evrei, ci şi la celelalte neamuri (aşa cum e cazul sutaşului roman care Îl roagă pe Iisus să-i vindece sluga bolnavă: „La nimeni, în Israel, n-am găsit atâta credință (Matei 8, 5-13), sau cum e cazul femeii canaaneience: „O, femeie, mare este credința ta; fie ție după cum voieşti" (Matei 15, 21 – 28). Totodată, pe lângă credința ei sinceră, femeia canaaneiancă s-a folosit şi de rugăciune pentru a experia pe viu iubirea şi puterea lui Dumnezeu. Nici la faptele bune, nici la credință, nici la cunoaşterea lui Dumnezeu, nici la apropierea de Dumnezeu, nici la iubire nu se ajunge fără de rugăciune. De aceea a zis un bătrân pustnic: „Precum vederea este mai mare decât toate simțurile, aşa şi rugăciunea este mai mare decât toate faptele bune"(Pateric)."[107]

Corupţia spirituală trebuie să ştim că se manifestă în mai multe forme:

- perversiune,
- nesimţire,
- comportament tupeist,
- agresivitate
- minciună
- sau imoralitate.

Este clar că corupţia spirituală este o gamă largă de afecţiuni care dăunează sănătăţii persoanei umane.

Totuşi ştim că Iisus nu a venit în această lume pentru cei drepţi ci pentru cei păcătoşi.[108]

Doctorul Ioan Chirilă spunea în acest sens: „Hristos Dumnezeu S-a întrupat, S-a sălăşluit în sânul materiei pentru ca să ne vindece. Coborându-Se, prin firea dumnezeiască a vindecat firea omenească.

„Hristos ia asupra Sa "trăsătura pătimitoare a omului însă fără de păcat".

Hristos lucrează vindecător în Sfintele Taine, dar bolnavul trebuie să înțeleagă că lucrarea aceasta nu are caracter magic și nu este o simplă mișcare lineară**.** Lucrarea lui Hristos și ținta întrupării Sale trebuie trăite personal de către om. Adică pentru a-și înțelege propria suferință, bolnavul trebuie să înțeleagă și să trăiască personal crucea lui Hristos**.**

Căutarea și chemarea Mântuitorului ca Vindecător nu este "dominată de efortul uman, ci de energia lui Dumnezeu și sinergia omului".

Pentru ca rugăciunea noastră să coboare mila lui Dumnezeu la noi, trebuie să știm *Căile Sale*. Aflăm de la psalmist: … *învăța-va pe cei blânzi căile Sale*."[109]

Corupţia spirituală trebuie să ştim că este antecedentă corupţiei financiare sau a bunurilor materiale. Aceasta fiindcă corupţia începe în sufletul coruptului. Este o afecţiune a sufletului care ajunge să se manifeste mi apoi în exterior şi ajunge să paralizeze mai toate palierele vieţii unui anumit stat sau ţară.

---

107 https://teologie.md/iisus-hristor-tamaduitorul/ (accesat pe 23.12.2023).

108 A se vedea Sava Aghioritul, *Vindecarea sufletului în învățătura părintelui Porfirie* (Egumenita, 2012).

109 Prof. Univ. Dr. Pavel Chirilă, Vindecarea "Vindecarea", Prof. Univ. Dr. Pavel Chirilă https://jurnalspiritual.eu/hristos-tamaduitorul/ (accesat pe 23.12.2023).

Corupţia spirituală se poate spune că ajunge să paralizeze viaţa unui om şi să nu îl mai lase să ştie în ce direcţie să meargă. Dacă nu ajunge să meargă spre Hristos evident că nu va avea mult succes în încercările lui de a se vindeca.

„În actul medical de esență eclezială, Hristos este doctor – căci ne ajută să ne identificăm suferința și ne oferă soluția, dar și farmacist – căci ne dăruieşte leacul vindecării şi al mântuirii.

Hristos-Videcătorul nu ne-a părăsit niciodată. Reiese aceasta fin pasajul *Luca 24, 13-35*,în drum spre Emaus, când Hristos ”cel istoric” s-a făcut nevăzut, cei doi ucenici L-au recunoscut, în aceeaşi clipă, în frângerea pâinii, pe Hristos cel Euharistic.

Hristos, ca Doctor, ne învață cum să procedăm:

- El nu a forțat niciodată libertatea omului. El a cercetat credința bolnavului. Temeiul întrupării Lui a fost vindecarea noastră. Când a cercetat orbii spre vindecare, i-a întrebat: *Credeți că pot să fac Eu aceasta?;*

- a avut voința de a-l vindeca pe bolnav: *Voiesc, curățeşte-te!;*

- pildă de smerenie cerând bolnavilor să păstreze taina vindecării: *Vedeți, nimeni nu știe;*

- cere bolnavilor să mărturisească vindecarea ca pe un dar al lui Dumnezeu;

- propovăduia Evanghelia Împărăției

- avea milă față de mulțimi și *a vindecat pe bolnavii lor*.”[110]

Doi jurişti discutau într-o zi.

- Ştii ce?
- Ce?
- De multe ori simt că nu mai rezist.
- De ce?
- Mi se aduc tot felul de sume mari de bani.
- Pentru ca să dai verdicte mincinoase.
- Da.
- Şi mie mi se întâmplă.
- Da?
- Da.
- Şi de ce nu mi-ai spus?
- Fiindcă mi-a fost ruşine.
- Mă dezamăgeşti.
- De ce?
- Fiindcă credeam că suntem prieteni.
- Suntem.
- Ca prieteni ne putem spune unul altuia toate problemele nu?
- Da.
- Şi atunci?
- Am greşit.
- Ştii ce ar trebuii să facem noi?
- Ce?
- Să fim mai atenţi la vieţile martirilor creştin ortodocşi.
- De ce?
- Pot să fie adevărate exemple pentru noi.
- De ce?
- Nu ştii?
- Nu.
- De credinţă în Dumnezeu.
- În ce sens?
- Îţi voi spune.
- Chiar te rog.
- Citeam zilele astea vieţile martirilor creştin ortodocşi.
- Şi ce ai aflat?

[110] Prof. Univ. Dr. Pavel Chirilă, Vindecarea ”Vindecarea”, Prof. Univ. Dr. Pavel Chirilă https://jurnalspiritual.eu/hristos-tamaduitorul/ (accesat pe 23.12.2023).

- Am citit mai mult dar două cazuri mi-au atras atenția.
- Care?
- Primul este cazul diaconului Laurențiu?
- Și?
- Ei bine Laurențiu a mărturisit că este creștin.
- Și?
- Păgânii au decis că trebuie ucis.
- Îmi dau seama.
- Dar evident că moartea nu era suficientă.
- De ce?
- Trebuia să fie chinuit mortal.
- Și?
- L-au supus la mai multe torturi.
- Care?
- Una dintre ele a fost că a fost pus pe un grătar încins.
- Nu se poate.
- Ba da.
- Și a murit?
- Nu.
- Cum?
- În timp ce stătea pe grătarul încins Sfântul Laurențiu s-a întors spre torționari și cu o față senină le-a spus.
- Ce?
- Întoarceți mă pe partea cealaltă, căci aceasta s-a fript de-ajuns.
- Extraordinar.
- Da. Harul lui Hristos era cu Sfântul Laurențiu.
- Minunat.
- Se poate spune.
- Și care a fost celălalt exemplu?
- Se spune că împăratul Iulian a fost tiner[111] din Antiohia care lucra în zidărie.
- Și?
- Pe cum lucra la un moment dat a putut să vadă un înger care îi ștergea sudoarea și îl stropea cu apă rece.
- Ce frumos.
- Da.
- Deci sfinții îngeri sunt cu noi?
- Da.
- Știam acest lucru.
- Idea este că dacă suntem stricați și corupți și ne întoarcem la Hristos el ne primește.
- Crezi?
- Da.
- Frumos.
- Da.
- Un corupt spiritual se poate pocăii?
- Da.
- Eu credem că sunt pierduți pentru totdeauna.
- Nu toți.
- Așa este.
- Hristos a venit în lume pentru păcătoși.
- Asta așa este.
- Vezi?
- Sunt de acord cu tine.[112]

[111] Tiner este o persoană care nu este matură.
[112] A se vedea Grigorie Comșa, *1000 de pilde pentru viața creștină* (Arad, 1929).

Coruptul spiritual este evident o persoană bolnavă care are nevoie de vindecare. Această vindecare poate venii dacă el se trezeşte din somnul păcatului care îl orbeşte să nu mai vadă pe adevărul Hristos. Profesorul Pavel Chirilă ne spune că prin cruce Hristos suferă cu toţi cei suferinzi şi care îşi aşteaptă vindecarea: „dacă suferinţa este o cruce atunci Hristos suferă cu fiecare bolnav pe cruce și ia asupra-Și durerea noastră. Când bolnavul Îl cheamă, lucrează asupra lui puterea din Evanghelia lui Matei: *Acesta neputințele noastre a luat și bolile noastre le-a purtat.*

În ierarhia primelor 10 profesii – pe un studiu sociologic – medicul e pe primul loc. Statutul medicului este asociat cu putere, cunoaștere, devotament, eroism, putere de sacrificiu.

Din această cauză slava deșartă și mândria îl amenință pe doctor în fiecare clipă.

Doctorul este un personaj biblic. Vechiul Testament ne cere să-l tratăm cu *cinstea ce i se cuvine…Că este vreme când și în mâinile lui este miros de bună mireasmă.*

Noul Testament îi invită pe doctori la smerenie, căci în evanghelii sunt pomeniți o singură dată, când nu au reușit să vindece o femeie, ba i-au luat și toate averile."[113]

Corupţia spirituală prin urmare este un virus care odată pătruns în sufletul omului ajunge să îi altereze
- gândirea,
- simţirea,
- percepţia
- sau viziunea.[114]

Trebuie să ne dăm seama că omul corupt spiritual este un om cu un suflet bolnav care nu mai judecă normal şi firesc. Aceasta fiindcă el a ajuns să creadă că el este unul căruia i se cuvine toate şi care este mai presus de semenii lui pe care ar fi trebuit
- să îi ajute,
- să îi slujească
- şi să le ţină partea.

După cum a mai spus mai sus coruptul spiritual se poate vindeca dacă vrea cu adevărat. De un anume grad de corupţia spirituală a dat dovadă şi Sfântul apostol Petru care la Cina cea de Taină i-a spus lui Iisus că deşi toţi de vor lepăda de El ei bine el nu se va lepăda niciodată de Hristos. Ştim că în aceiaşi noapte Sfântul Petru se va lepăda de 3 ori de Iisus.

Cu privire la vindecarea sufletească de păcat (şi deci de corupţia sufletească) Mitropolitul Andrei Andreicuţ spunea: „această lucrare de tămăduire a sufletelor şi a trupurilor, Domnul Iisus Hristos şi-o continuă până la sfârşitul veacurilor în Biserică, prin lucrarea Bisericii, mai ales prin două Sfinte Taine. Păcatele ne sunt iertate nouă prin **Taina Sfintei Spovedanii** pe care ar trebui s-o facem mult mai des, măcar în cele patru posturi de peste an. În Taina Sfintei Spovedanii, dacă o facem sincer, cu părere de rău, ni se iartă păcatele, iar lucrul acesta nu-l spunem neapărat noi, ci îl spune Sfânta Scriptură în prima Epistolă Sobornicească a Sfântului Apostol şi Evanghelist Ioan, în capitolul 1, versetele 9 şi 10, unde citim lucrul următor: *„Dacă zicem că păcat nu avem, ne amăgim pe noi înșine și adevărul nu este în noi; dacă mărturisim păcatele noastre El este credincios și drept ca să ne ierte păcatele și să ne curățească pe noi de toată nedreptatea"*. Nu e altă cale de curăţire decât spovedania. De aceea, noi susţinem sus şi tare că doar Biserica are posibilitatea, prin preoţii ei slujitori ce continuă misiunea Domnului Iisus Hristos, să ierte păcatele pe pământ."[115]

Corupţia spirituală este o cangrenă ce ajunge să roadă sufletul din interior şi îl îndrăceşte. Aceasta fiindcă dracii au ajuns în stadiul în care sunt prin acest proces de corupţie spirituală. Ei au fost meniţi să fie
- în comuniune cu Dumnezeu
- şi să Îl slujească

ori ştim că din proprie iniţiativă au renunţat la comuniune de iubire cu Dumnezeu şi au ajuns să vrea cel mai nebunesc lucru: să ia locul lui Dumnezeu.

În istoria umană uzurparea de putere este o constantă. Oamenii sunt unii care râvnesc la puterea politică – sub o formă sau alta – şi ajung
- de îşi fac rău unii altora,

---

113 Prof. Univ. Dr. Pavel Chirilă, Vindecarea "Vindecarea", Prof. Univ. Dr. Pavel Chirilă https://jurnalspiritual.eu/hristos-tamaduitorul/ (accesat pe 23.12.2023).

114 A se vedea Bartolomeu Anania, *Corupția spirituală. Texte social teologice* (Cluj-Napoca, 2012).

115 Andrei Arhiepiscop şi Mitropolit, *Chiriacodromion contemporan*, Cluj-Napoca : Renaşterea, 2016 apud https://radiorenasterea.ro/lucrarea-de-vindecare-domnul-iisus-hristos-si-o-continua-pana-la-sfarsitul-veacurilor-in-biserica/ (accesat pe 23.12.2023).

- se sabotează
- şi se şantajează.

Totuşi Iisus şi iubirea lui de oameni poate trece peste acest păcat al corupţiei spirituale şi prin spovedanie sinceră se poate ierta. „Ziua Învierii, citim în Evanghelia după Ioan, în capitolul 19, versetul 21, că Domnul Iisus Hristos, apărând între Apostolii Săi, a suflat peste ei şi le-a zis*: „Luați Duh Sfânt, cărora veți ierta păcatele se vor ierta și cărora le veți ține, ținute vor fi”*. Din acel moment, le-a dat ucenicilor Săi putere ca să ierte păcatele pe pământ, iar de la ei, această putere le-a fost transmisă şi preoţilor până-n ziua de azi. Tot Sfântul Ioan, în Epistola pomenită, aşa cum aţi auzit, ne face atenţi că aceasta este singura cale a curăţirii: *„Dacă zicem că păcat nu avem, ne amăgim pe noi înşine și adevărul nu este în noi; dacă mărturisim păcatele noastre El este credincios și drept ca să ne ierte păcatele și să ne curățească pe noi de toată nedreptatea”.* Aceasta este o taină a Bisericii, care ne readuce la puritatea de la început, făcându-ne ca atunci când am ieşit din baia Botezului.”[116]

Corupţia spirituală prin urmare nu este fără de speranţă în sens creştin ortodox şi trebuie să ne dăm seama că puterea iertării este mai mare decât păcatul perversiunii care este de fapt corupţia spirituală.

Ceea ce este trist este că am ajuns să trăim într-o societate în care pasivitatea a ajuns să domina atitudinea noastră faţă de corupţi şi de modul în care ei se manifestă. „Pasivitatea aceasta a noastră in fata corupției înseamnă tot corupție - în faza incipientă; este starea benigna a unei naturi coruptibile, care nu a ajuns încă în faza terminala - maligna, deja corupta.

Bineînțeles ca si cel care întreține corupția cu pasivitate, ori cu neutralitate este aproape corupt sau coruptibil. Cel care nu întreprinde nimic pentru diminuarea ei se așează pe aceleași poziții defensive, el nu se luptă cu corupția, ci doar o tolerează, adică o accepta, cu alte cuvinte!

Faptul ca, nu facem mai nimic în sensul acesta, iar când trebuie să spunem lucrurilor pe nume, adică să o dăm pe față "pe aia dreaptă", nu mai spunem mare lucru de frică sau din alte motive: interes, lașitate, slăbiciune sufleteasca, lipsa de curaj, aceasta atitudine ne adaugă și pe noi în ceata celor care au, nu "vorbirea în deșert, ci tăcerea în desert", căci există și "tăcere în deșert" (Sf. Ambrozie), atunci când nu dăm mărturia cea bună ori nu avem reacție, ci "ne facem frate cu dracu ca să trecem puntea".cu interes, pe semne.

Această atitudine este foarte des întâlnită astăzi. La ordinea zilei luam act de trădări, lașități și apostazii mai mari sau mai mici de la adevăr, dreptate, de la duhul Evangheliei și chiar de la Hristos.”[117]

Prin urmare ceea ce trebuie să ne dăm seama este că este un păcat – la fel de grav cu corupţia spirituală – dacă vedem cum corupţia are loc în jurul nostru.

A fost Iisus indiferent faţă de corupţie? În nici un caz. Momentul în care a ajuns să îi izgonească pe cămătarii şi traficanţii din templul de la Ierusalim ne spune că în nici un caz Iisus

- nu a tolerat,
- nu a acceptat
- şi nu a fost de acord cu corupţia morală sau spirituală.

„Apostat nu este doar cel care se leapădă de credință, de Biserica, deci de Hristos ca persoană, ci este și cel care se leapădă și de cuvintele lui Dumnezeu, de dreptatea Lui, de adevărul Lui, de Evanghelia Lui Hristos Domnul nostru ori de fratele.

Cuvântul Scripturii este foarte clar în această privinţă:

"Oricine făptuieşte păcatul săvârşeşte şi nelegiuirea, şi păcatul este nelegiuirea(corupţia).

Cine săvârşeşte păcatul este de la diavolul, pentru că de la început diavolul păcătuieşte(corupe). Pentru aceasta S-a arătat Fiul lui Dumnezeu, ca să strice lucrurile diavolului.

Prin aceasta cunoaştem pe fiii lui Dumnezeu şi pe fiii diavolului; oricine nu face dreptate nu este din Dumnezeu, nici cel ce nu iubeşte pe fratele sau.”[118]

Corupţia spirituală este poate unul dintre cele mai perfide păcate fiindcă ajunge să ne facă să fim unii care să nu ne mai fie frică de Dumnezeu.

De ce?

Coruptul spiritual este unul care nu mai ştie că el are o datorie faţă de Dumnezeu se păstra intactă moralitatea şi integritatea spirituală.

---

[116] Idem.

[117] Preot Alin Cristian Preotu, https://www.crestinortodox.ro/editoriale/coruptia-coruptii-coruptibilii-135895.html (accesat pe 07.06.2024).

[118] Idem.

Coruptul spiritual trebuie să ştim că este unul care merge într-o direcţie greşită cu viaţa lui – fiindcă în direcţia opusă unde este Dumnezeu – dar se amăgeşte să creadă că de fapt totul este

- bine,
- în regulă
- şi cum trebuie.

„Alteritatea nu este proprietatea unui "produs" de a fi alterat, după cum ştim cu toţii, nu exprimă o degradare fizică şi morală a unui lucru, ci presupune relaţia mea cu celălalt, cu ceilalţi, cu altul. De aceea, din relaţiile care se stabilesc între corupt şi coruptibil, din alteritatea nefuncţională moral se naşte şi corupţia. Coruptibilul face jocul celui corupt. Unul nu-şi menţine rectitudinea morala, iar celalalt nu o are deloc.

Surpriza! Ce conţinuturi mai ascund cuvintele şi relaţiile! Impresionanta lumea aceasta a cuvintelor şi a sensurilor denotative şi conotative ale lor!

Aşadar alteritatea degradata de păcatul omenesc devine o alteritate pervertită de păcat.

Corupţia nu se poate naşte la entităţi izolate, care nu "cooperează", ci apare acolo unde se stabilesc raporturi precise între acestea; cum ar fi, de exemplu combinaţiile: furi tu, furi si eu; între aceştia se pot face perechi. Între "furi tu" şi "eu nu fur" nu se pot face cupluri, nu se pot stabili prietenii. Tot aşa se întâmplă şi cu perechile constituite din elemente contrare: "virtuos-păcătos", "adevăr-minciună", "dreptate-nedreptate", etc; ele nu sunt funcţionale defel.”[119]

Este clar să corupţia sufletească a ajuns să bruieze linia de demarcaţie dintre

- corect
- şi minciună.

Coruptul ajunge să îşi creadă propriile inepţii şi minciuni. Evident că el este într-un proces de

- auto-amăgire,
- iluzionare
- şi auto-minţire.

Totuşi dacă vrea coruptul se poate trezii şi ceea ce este mai bine se poate întoarce la Hristos.[120]

"Nu va înjugaţi la jug străin cu cei necredincioşi, căci ce însoţire are dreptatea cu fărădelegea? Sau ce împărtăşire are lumina cu întunericul?

Şi ce învoire este între Hristos şi Veliar sau ce parte are un credincios cu un necredincios?

Sau ce înţelegere este între templul lui Dumnezeu şi idoli?(II Corinteni 6, 14,15,16).

Aşadar, Da şi cu Nu, nu pot fi împreuna! Cuplurile " Da-Nu" sunt împotriva naturii şi pervertesc esenţa binelui şi a adevărului.

"Ce este da, da şi ce este nu, nu. Ce este mai mult de la diavol este." (Matei 5,37). Acest verset nu se refera doar la puţinătatea cuvintelor ce trebuiesc rostite, ci şi la amestecul ilicit şi corupţia care o aduce convieţuirea binelui cu răul, confuzia care se naşte din această colaborare nefericita şi din acest amestec de principii contrare.

Mântuitorul îndeamnă clar la delimitarea "suprafeţelor de contact", spunând în alt loc: "osebiţi-vă!" sau "deosebiţi-vă!" (II Cor. 6,14-17).”[121]

Coruptul spiritual trebuie să ştim că se vede pe sine

- şmecher,
- deştept
- şi priceput.

El ştie să jongleze şi să fenteze pe cei din jur pe care îi consideră nişte

- fraieri
- şi nişte proşti.

Fără să îşi dea seama coruptul spiritual iasă de sub sfera de influenţă a lui Dumnezeu şi ajunge să intre în tenebrele acţiunilor şi manipulărilor demonice.

Coruptul spiritual prin urmare este unul care ajunge să trăiască un fel de simulacru al existenţei şi al vieţii. Viaţa lui este mai mult un simulacru al vieţii fiindcă fără de Hristos evident că viaţa devine un fel de simulacru al existenţei.

---

[119] Preot Alin Cristian Preotu, https://www.crestinortodox.ro/editoriale/coruptia-coruptii-coruptibilii-135895.html (accesat pe 07.06.2024).

[120] A se vedea Ilarion Felea, *Convertirea creştină* (Sibiu, 1935).

[121]Preot Alin Cristian Preotu, https://www.crestinortodox.ro/editoriale/coruptia-coruptii-coruptibilii-135895.html (accesat pe 07.06.2024).

„Despre natura umana Teologia vorbeşte că este coruptă de păcat şi coruptibila. Iar, coruptibilă este acea persoană predispusă oricând compromisului. Într-o situaţie viciată ea nu-şi menţine verticalitatea, ci cedează foarte uşor "insistenţelor", ispitelor şi tentaţiilor. Atmosfera este întreţinuta de vicios cu promisiuni şi tertipuri, iar cel ispitit se lasă ademenit şi prins de nas. Cu cât omul este mai împătimit cu atât rezistenţa lui este mai mica. Statornicie manifestă doar oamenii de caracter.

Iată şi o altă întrebare: Cine este "om de caracter"? Răspunsul vine imediat: Este un om de onoare, care poseda calităţile unui om moral, cu onorabilitate şi cu moralitate verificate prin cuvinte şi fapte şi confirmate în timp.

Cele mai mari ispite sunt astăzi acelea prin care ni se înoculează idei, păreri că, nu suntem noi atât de păcătoşi, nu trebuie sa ne simţim noi vinovaţi pentru tot răul din jurul nostru şi pentru nimic, de altfel, pentru ca osândiţi de Dumnezeu sunt doar marii corupţi ai lumii, delicvenţii, criminalii, prostituatele, hoţii şi cei de teapa lor, nu noi. Noi suntem minunaţi, "nu dam în cap la nimeni, nu înjurăm, nu blestemăm", încercăm să trăim aşa în limita bunului simţ. Cum auzim adesea în scaunul de spovedanie.

De aceea, legat de corupţia din jurul nostru, o voce ne şopteşte adesea la ureche: tu nu eşti vinovat, alţii de sus, nu tu!”[122]

Doi jurnalişti discutau într-o zi.

- Să ştii că simt că nu mai rezist.
- De ce dragul meu?
- Investighez mai multe cazuri de corupţie.
- Corupţie?
- Da.
- Asta este ceva greu.
- Sigur că este.
- Eu zic să nu disperi.
- De ce?
- Fiindcă în cele din urmă va venii şi rezolvarea la problemă.
- Crezi?
- Da.
- De ce?
- Dumnezeu este sus şi vede.
- Asta aşa este.
- Vezi?
- De multe ori simt că Dumnezeu m-a părăsit.
- Este doar o iluzie.
- Oare?
- Da.
- Nu ştiu ce să spun.
- Sunt mulţi care cred că în lumea noastră răul este mai puternic decât binele.
- Şi nu este aşa?
- De ce?
- Fiindcă răul este un parazit al existenţei.
- M-am gândit şi eu la asta.
- Trebuie să ştii ceva.
- Ce?
- Diavolul ţine mai mult de iluzie.
- Cum?
- Când s-a despărţit de Dumnezeu existenţa lui este mai mult o umbră.
- De ce?
- Fiindcă cu adevărat are numai cel ce stă în Dumnezeu.
- Restul sunt surogate?
- Da.
- Bine de ştiut.
- Şi mai este ceva.

[122] https://www.crestinortodox.ro/editoriale/coruptia-coruptii-coruptibilii-135895.html (accesat pe 07.06.2024).

- Ce?
- De multe ori viața poate să schimbe lucrurile radical.
- În favoarea sau defavoarea ta?
- Depinde de relația ta cu Dumnezeu.
- În ce sens?
- Îți voi spune.
- Te ascult.
- Tu de celebrul pictor Flamand Rubens ai auzit?
- Vag.
- Rubens a primit o comandă de la Maria de Medici.
- Cine era Maria de Medici?
- Văduva regelui Henric al IV-lea şi regina mamă a lui Ludovic al XIII-lea?
- Înțeleg.
- Ei bine Maria de Medici a cerut o comandă lui Rubens de 21 de tablouri mari intitulate Henriada.
- Se mai păstrează aceste tablouri?
- Da.
- Unde?
- La Louvre.
- Şi?
- Ei bine regina Maria de Medici a ajuns să fie izgonită de fiul ei şi venii în exil la Antverpern.
- Şi a făcut acolo?
- Şi-a pus la amanet giuvaerele lui Rubens.
- Nu se poate.
- Ba da.
- Şi ce i-a spus Rubens în timp ce îi înmâna banii?
- Mă simt fericit că soarta n-ea schimbat o singură dată rolurile.
- Hahaha.
- Da este amuzant cumva.
- O regină care comanda tablouri acum a ajuns să fie ajutată de pictorul în cauză.
- Viața este plină de neprevăzut.
- Asta aşa este.
- Deci vezi aşa este şi cu corupții.
- Cum?
- Azi sunt mari şi tari şi mâine nu mai sunt nimic.
- Fiindcă sunt descoperiți.
- Da.
- Ştiu de multe astfel de cazuri.
- Ştii ce?
- Ce?
- Un corupt nu are linişte mai niciodată.
- De ce?
- Fiindcă în sine îi este frică de faptul că la un moment dat va fi descoperit.
- De unde ştii asta?
- Din relatările mai multor polițiști.
- Nu ştiam.
- Ba da.
- Prin urmare să fi un corupt bogat nu are linişte sufletului?
- În nici un caz.
- Bună observație.
- Un om sănătos la minte nu are cum să fie liniştit când ştie că poate să fie prins în orice moment.
- Dar sunt mulți corupți care nu prea sunt sănătoşi la minte.
- Asta este altă problemă. Mă refer la cei citavi.
- Înțeleg.[123]

[123]A se vedea Grigorie Comşa, *1000 de pilde pentru viața creştină* (Arad, 1929).

Despre minciuna în care trăieşte coruptul părintele Alin Cristian Preotu spunea: „ne place sa ne amăgim, trăim adesea în minciună, facem ce facem numai să ne adormim conştiinţa. Şi ea ne şopteşte la ureche, însa alte cuvinte decât acelea ca nu suntem vinovaţi. Ea ne spune clar ca: suntem şi noi vinovaţi!

Conştiinţa ne spune adevărul, dar adevărul întreg. Este adevăr despre bine şi adevăr despre rău, care sunt cele doua jumătăţi ale adevărului.

Adevărul adevărat este adevărul întreg şi cel despre bine şi cel despre rău la un loc.

Adevărul nu se zice pe jumătate, pentru ca devine minciună. Adevărul este deplin când se rosteşte deplin şi care nu ascunde o parte a lui sau a realităţii despre care vorbeşte el. El enunţă clar, luminos şi indubitabil ceea ce este un obiect, un lucru, o persoană, un fenomen, un eveniment. El descrie exact aşa cum stau lucrurile, fără interpretări subiective, fără răstălmăciri tendenţioase, fără manipulări perfide şi fără insinuări forţate. El mărturiseşte adevărul lucrurilor sau a întâmplărilor povestite, pur şi simplu. Fără adăugiri mincinoase şi fără lipsuri!

Oricine care nu respectă acest principiu în toate situaţiile, oriunde şi oricând, poate fi suspectat de corupţie!

De ce să ascundem adevărul? El trebuie să "lumineze tuturor", ca şi faptele dreptăţii, cele bune, care ca şi lumina din sfeşnic aduce şi celorlalţi cunoştinţa."[124]

CAPITOLUL 6

IISUS HRISTOS MÂNTUITORUL: VINDECĂTORUL ÎNTRISTĂRII, ANGOASEI ŞI NELINIŞTII LUMII NOASTRE

Ştim că după Hristos creştinii *trăiesc în lume dar nu sunt din lume.* Aceasta fiindcă învăţătura creştină ne spune că un creştin are cetăţenie finală în Împărăţia Cerurilor. Lumea totuşi trebuie să ştim că a ajuns să fie una care să fie plină de

- patimi,
- războaie,
- violenţă
- şi ură

şi pentru aceasta în cele din urmă nu mai este după voia lui Hristos.

Există foarte multă întristare în lumea noastră.

- Orfani,
- bolnavi,
- văduve,
- săraci
- şi defavorizaţi

ei bine cu toţii sunt unii care sunt trişti şi ar fi bucuroşi să găsească o ieşire din tristeţea lor. Iisus este o soluţie la tristeţea accidentală şi cronică a lumii noastre.[125]

„O altă taină tămăduitoare prin care se continuă misiunea Domnului Iisus Hristos până la sfârşitul veacurilor este **Taina Sfântului Maslu.**

Despre Taina Sfântului Maslu, ne vorbeşte Sfânta Scriptură în Epistola Sfântului Iacov, în capitolul 5, în versetele 13 şi 14: *„Este vreunul dintre voi în suferință, să se roage; este cineva cu inimă bună, să cânte psalmi; este cineva bolnav între voi să cheme preoții bisericii și să se roage pentru el, ungându-l cu untdelemn în numele Domnului și rugăciunile credinței vor mântui pe cel bolnav și Domnul îl va ridica și de va fi făcut păcate se vor ierta lui".*

Cele două taine pomenite sunt Taine tămăduitoare pentru suflet şi pentru trup. Între suflet şi trup există o legătură puternică, iar când unul se îmbolnăveşte, se îmbolnăveşte şi celălalt."[126]

Este clar că deşi tristeţea este o problemă care face mari ravagii în lumea noastră ei bine la ea există o soluţie. Este o soluţie pe care ne-o oferă Hristos şi de care ne putem folosii dacă voim cu adevărat.

---

[124] https://www.crestinortodox.ro/editoriale/coruptia-coruptii-coruptibilii-135895.html (accesat pe 07.06.2024).
[125] A se vedea Savatie Baştoboi, *Feţele tristeţii* (Editura Cathisma, 2022).
[126] Andrei Arhiepiscop şi Mitropolit, *Chiriacodromion contemporan*, Cluj-Napoca : Renaşterea, 2016 apud https://radiorenasterea.ro/lucrarea-de-vindecare-domnul-iisus-hristos-si-o-continua-pana-la-sfarsitul-veacurilor-in-biserica/ (accesat pe 23.12.2023).

Tristeţea evident că şi ea afectează sănătatea omului şi este bine să ştim că acesta suferă foarte mult şi nu se mai bucură de viaţă. Mai toţii sfinţii creştin ortodocşi ne-au asigurat că viaţa în Hristos este una care elimină tristeţea şi aduce alinare sufletului.[127]

Mitropolitul Andrei Andreicuţ spunea: „iată, iubiţi fraţi şi surori, cum misiunea pe care Domnul Iisus Hristos a făcut-o pe pământ, a încredinţat-o Bisericii care o duce mai departe. Biserica ne tămăduieşte sufletul ca să ni se tămăduiască şi trupul, iar tămăduirea sufletului o face prin Taina Sfintei Spovedanii şi ne întăreşte şi trupeşte şi sufleteşte prin Taina Sfântului Maslu.

Pe lângă faptul că Domnul Iisus Hristos, în Biserică, ne tămăduieşte sufleteşte şi trupeşte prin Taina Spovedaniei şi prin Taina Sfântului Maslu, Biserica ne îndeamnă să apelăm, atunci când avem suferinţe trupeşti şi la doctor. În Sfânta Scriptură, înţeleptul Iisus, fiul lui Sirah, zice în capitolul 38 al cărţii sale, lucrul următor: *„Cinstește pe doctor cu cinstea ce i se cuvine, că și pe el l-a făcut Domnul, că de la Cel Preaînalt este leacul și de la rege va lua dar”.”*[128]

Omul trist evident că de cele mai multe ori este unul care este orientat numai spre această viaţă şi ţine numai la ea. Aceasta fiindcă este bine să ne dăm seama că tristeţea ajunge să se manifeste datorită unui ataşament spre lucrurile acestei lumi care ajunge să fie

- un scop în sine
- şi singura motivaţie în viaţă.

Tristeţea după cum am spus ajunge să se permanentizeze în om şi să devină cronică şi atunci se poate spune că omul ajunge la deprimare. Deprimarea prin urmare trebuie să ştim că ajunge să fie un lucru care tinde să nu mai ne facă să ne bucurăm de lucrurile frumoase şi bune ale vieţii.[129]

Mitropolitul Ierotheos Valchos spunea: „în primul rând, **vindecarea patimilor înseamnă preschimbarea lor în virtuți**; din moment ce pasiunile nepătimitoare (cele fireşti şi curate) au fost pervertite, este de așteptat ca, prin procedee psihoterapeutice, să fie readuse la starea inițială. Avva Pimen îi spunea avvei Isaac: „Noi nu ne-am învățat să fim omorâtori de trupuri, ci de patimi”. În același fel trebuie să înțelegem și vindecarea de patimi, nu ca pe o omorâre a sufletului sau a minții, ci ca pe o convertire a lor.

În al doilea rând, **scrierile patristice ne sunt de un real folos în procesul de vindecare**, dat fiind că ele conțin numeroase alternative psihoterapeutice; cine va citi „Capetele despre dragoste" ale Sfântului Maxim Mărturisitorul, va înțelege acest lucru. Vă mărturisesc că atunci când am început să citesc această scriere, având în vedere titlul ei, m-am așteptat să găsesc în ea învățături legate de dragoste și de semnificațiile ei. Mi-am dat însă seama, de la bun început, că Sfântul Maxim acordă o atenție mai mare altor teme de discuție: gândurile, patimile, și vindecarea de ele.

Dragostea pentru Dumnezeu și pentru aproapele nostru se naște din nepătimire, știut fiind că **o inimă împătimită este incapabilă de dragoste**. Vorbind despre vindecarea omului, Sfinții Părinți expun principiile fundamentale ale acestui proces; cunoscând omul în totalitatea ipostazelor sale, ei ne pun la dispoziție cele mai eficiente procedee psihoterapeutice și ne prescriu „rețetele" indicate în cazul fiecărui tratament în parte."[130]

Este evident prin urmare că tristeţea poate să fie adusă în sufletul nostru şi de draci. Aceasta fiindcă dracii după cum am spus ajung să ne facă să nu mai ştim să ne bucurăm de lucrurile care ne vin de la Dumnezeu.

Dacă un demon al tristeţii ne dă târcoale ei bine ceea ce trebuie să facem este să ne rugăm lui Iisus să ne izbăvească. Mai de vreme sau mai târziu trebuie să ştim că Iisus ne va vindeca. De ce? Fiindcă Iisus ştie că demonii sunt atât de

- răi,
- iraţionali
- şi invidioşi

că ar face orice să ne facă să nu mai fim bucuroşi să fim fericiţi de viaţa pe care ne-a dat-o Dumnezeu.

Sunt unii care cred că demonii nu sunt atât de josnici să ajungă să ne facă să ne pierdem fericirea fiindcă sunt invidioşi pe noi.

---

127 A se vedea Sfântul Nicolae Cabasila, *Viaţa în Hristos* (Bucureşti, 2014).

128 Andrei Arhiepiscop şi Mitropolit, *Chiriacodromion contemporan*, Cluj-Napoca : Renaşterea, 2016 apud https://radiorenasterea.ro/lucrarea-de-vindecare-domnul-iisus-hristos-si-o-continua-pana-la-sfarsitul-veacurilor-in-biserica/ (accesat pe 23.12.2023).

129 A se vedea Tadei de la Vitovniţa, *Ai biruit patima, ai biruit tristețea. Cu Dumnezeu toate sunt cu putință* (Editura Predania, 2021).

130 Mitropolitul Hierotheos Vlachos, *Psihoterapia ortodoxă: știința sfinților părinți*, traducere de Irina Luminiţa Niculescu, Editura Învierea, Arhiepiscopia Timişoarei, 1998, pp. 307-308 apud https://doxologia.ro/vindecarea-patimilor-inseamna-preschimbarea-lor-virtuti (accesat pe 23.12.2023).

Sfinţii părinţi sunt unanimi când au spus că diavolul a făcut tot ceea ce a fost posibil să îi scoată pe Adam şi Eva din rai fiindcă a fost

- invidios
- şi gelos

pe fericirea lor.

Se poate ca diavolul să fie invidios şi gelos pe om? Da. Aceasta fiindcă el a căzut de la fericirea raiului şi acum nu mai suportă ca nimeni să se bucure de ea.

Mitropolitul Ierothos Vlachos spunea: „vindecarea patimilor nu este în exclusivitate lucrare omenească, și nici în exclusivitate dumnezeiască: **omul trebuie să lucreze împreună cu Dumnezeu**. Sinergia dintre Dumnezeu și om scoate în evidență lucrarea teandrică a Bisericii noastre. Mai întâi, este nevoie de harul lui Hristos; purificarea omului de patimi, vindecarea lui, are loc prin energiile Mântuitorului care ni se împărtășesc nouă, oamenilor, prin întreaga viață duhovnicească pe care o trăim în Biserica Ortodoxă. Acesta este un adevăr despre care vorbea adeseori Sfântul Apostol Pavel în Epistolele sale. În timp ce omul trupesc este stăpânit de energia patimilor, cel care a primit harul lui Hristos este dezlegat de lanțurile păcatului: „Căci pe când eram în trup, patimile păcatelor, care erau prin lege, lucrau în mădularele noastre, ca să aducem roade morții; dar acum ne-am desfăcut de lege, murind aceluia în care eram ținuți robi, ca să slujim întru înnoirea duhului, iar nu întru vechimea slovei" (Romani 7, 5-6)."[131]

Angoasa este cu adevărat o maladie a lumii noastre. Aceasta fiindcă omul de azi este unul care este:

- tulburat,
- îngrijorat,
- perturbat
- şi bulversat.

Angoasa se manifestă în mai multe forme şi una dintre cele mai nocive este că îl aruncă pe om într-o stare de

- disperare,
- lipsă de perspective
- şi nădejde.

Fără nădejde ei bine omul ajunge să nu mai ştie în ce direcţie să apuce. El nu mai ştie de multe ori ce pe lume este şi simte să viaţa lui nu mai are nici un sens.

Poate cel mai grav lucru pe care angoasa îl aduce în viaţa noastră este că viaţa nu mai are sens şi că ea nu mai are nici o perspectivă de a devenii mai

- frumoasă,
- bună,
- optimistă
- şi cu perspective.

Mitropolitul Ierotheos Vlachos spunea: „numai cei care trăiesc în Hristos scapă de „patimile păcatelor": „Iar cei ce sunt ai lui Hristos Iisus și-au răstignit trupul împreună cu patimile și cu poftele. Dacă trăim cu duhul, cu duhul să și umblăm" (Galateni 5, 24-25). (...) „Datoria omului", învață Sfântul Macarie Egipteanul, „este să se opună, să se lupte și să se bată cu păcatul, însă singurul care-l poate dezrădăcina este Dumnezeu... După cum nu este posibil ca ochiul să vadă fără lumină, să vorbească cineva fără limbă, să audă fără urechi, să meargă fără picioare și să lucreze fără mâini, tot așa nu este posibil să se mântuiască cineva fără Hristos, nici să intre în Împărăția Cerurilor". Deși omul se poate împotrivi păcatului, „numai puterea divină poate dezrădăcina păcatul și relele care îl urmează"."[132]

Angoasa este un lucru care de multe ori sfârşeşte prin terapie la cei mai încrezuţi în sine. Omul de azi vrea să ştie că toate viaţa lui este în propriul control şi nu mai are nevoie de Dumnezeu în cele din urmă. În acest mod trebuie să ştim că omul ajunge să nu mai ştie exact care este sensul vieţii lui fiindcă una vrea Dumnezeu cu viaţa lui şi alta vrea omul cu viaţa sa.[133]

---

[131] Mitropolitul Hierotheos Vlachos, *Psihoterapia ortodoxă: știința sfinților părinți*, traducere de Irina Luminița Niculescu, Editura Învierea, Arhiepiscopia Timişoarei, 1998, pp. 310-311 apud https://doxologia.ro/vindecarea-patimilor-este-o-lucrare-omeneasca-dumnezeiasca (accesat pe 23.12.2023).
[132] Idem.
[133]

Este evident că trebuie să fim mult mai atenţi noi înşine în ceea ce priveşte angoasa fiindcă este bine să ştim că ea nu vine în noi anunţată. Angoasa ne poate distruge şi o va face în mod clar dacă nu ne vom găsii refugiul şi sprijinul în Dumnezeu. Părintele Ioniţă Apostolache: „în opera sa, Sfântul Ioan Scărarul explică prin cuvinte simple urcarea omului spre îndumnezeire. El pătrunde adânc în lumea patimilor şi avansează prin expunerea virtuţilor. În două din capitolele sale, Sfântul Ioan Scărarul vorbeşte despre discernământ, gânduri, patimi şi virtuţi.

Revenind la teologia gândurilor răutăţii, trebuie menţionat că Sfântul Ioan le împarte pe acestea în două categorii, în prima stabilind şapte patimi şi în cea de a doua opt. Învăţătura despre patimi se regăseşte în fapt pe tot parcursul operei sale. Ascultarea, lupta variată împotriva patimilor, rugăciunea şi iluminarea nu au nici un efect fără lepădarea de patimi. În felul acesta, Sfântul Ioan Scărarul dovedeşte pricepere în cunoaşterea tainică a „anatomiei“ sufletului omenesc. După el, „isihia trupului este ştiinţa firilor şi a simţurilor, în timp ce isihia sufletului este ştiinţa gândurilor“ (Ierotei Vlahos, „Monahismul ortodox ca viaţă profetică, martirică şi apostolică“, Ed. Mitropolia Olteniei, p. 211).”[134]

Doi filosofi discutau.

- Ştii ce?
- Ce?
- Cum ai definii angoasa?
- Un sentiment care iasă din iad.
- Aşa de categoric eşti?
- Da.
- De ce?
- Fiindcă dracii sunt ființe ale angoasei.
- De unde ştii?
- Dracii instigă în noi în noi angoasa.
- De ce?
- Fiindcă asta o au ei în ei.
- De ce?
- Fiindcă în momentul când s-au desprins de Dumnezeu au căzut în angoasă.
- Nu ştiam.
- Acolo unde nu este Dumnezeu tot ceea ce poate fii simțit este angoasa.
- Asta am observat.
- Foarte bine.
- Ceea ce pot să îmi dau seama este că acolo unde este Dumnezeu sunt numai sentimente pozitive.
- Păi da.
- Deci sentimentele negative vin toate de la Dumnezeu.
- Nu neapărat.
- De ce?
- Omul poate ajunge să se înrăiască.
- Și să cultive sentimente negative?
- Da.
- Cred că ai dreptate.
- Singur că am dreptate.
- Și ce trebuie să facem noi filosofii.
- Am lucru fundamental.
- Care?
- Să dăm mărturie pentru adevăr.
- Cum?
- Cu tot ceea ce ne stă în putință.
- Nu te înțeleg.
- Te voi face să înțelegi.
- Chiar te rog.
- Este vorba de o poveste din viețile sfinților.

[134]Preot Ioniţă Apostolache, Ziarul Lumina https://ziarullumina.ro/actualitate-religioasa/stiri/sfantul-ioan-scararul-despre-patima-si-vindecare-87975.html (accesat pe 23.12.2023).

- Sfântul Iustin Martirul şi Filosoful.
- Sfântul patron al filosofilor?
- Da.
- Te ascult.
- Ei bine Sfântul Iustin Martirul şi Filosoful a cercetat mai multe filosofii şi în cele din urmă L-a descoperit pe Hristos.
- Frumos.
- Acest lucru nu a fost pe placul păgânilor.
- Îmi dau seama.
- A fost adus în faţa consulului roman Rusticus.
- Şi?
- De ce ai renunţat la zeii noştri, l-a întrebat Rusticus.
- Am căutai adevărata ştiinţă la filozofii păgâni, însă în zadar. M-am adresat apoi creştinilor huliţi, şi la aceştia apoi — spre bucuria mea — am aflat perla căutată de mine.
- „Netrebnicule ! — zise Rusticus — prin urmare te închini; şi tu lui Hristos?
- La ceea-ce Iustin răspunse.
- Ce?
- Nu aş fi filosof, dacă găsind oriunde adevărul, nu m-aş bucura.
- Și ce a urmat?
- A fost martirizat.
- Chiar prostește.
- Așa este.
- Deci noi filosofii trebuie să mărturisim pentru adevăr?
- Evident.
- Chiar dacă este greu?
- Da.
- Sunt de acord cu tine.
- Ce filosof poate să facă ce a făcut Sfântul Iustin Martirul şi Filosoful?
- Să moară pentru adevăr?
- Da.
- Cred că foarte puțini.
- Așa este.
- Este greu să mori pentru adevăr.
- Dar nu imposibil.
- De ce?
- Fiindcă Hristos te ajută.
- Oare?
- Da.
- Și ce poate să facă un filosof în fața angoasei lumii?
- Să aibă curaj.
- Și dacă nu îl are?
- Să se roage lui Hristos.
- Și crezi că Hristos ne va ajuta?
- Sigur.
- Și dacă ne ajută?
- Hristos ne ajută întotdeauna.
- Eşti sigur?
- Da.
- De ce?
- Fiindcă Hristos nu a abandonat niciodată pe nimeni.
- Asta aşa este.
- L-a primit chiar şi pe tâlharul de pe cruce.
- Ştiu.[135]

[135] Din Grigorie Comşa, *1000 de pilde pentru viața creștină* (Arad, 1929).

În spiritualitatea creştin ortodoxă trebuie să ştim că angoasa mai poate să fie şi o consecinţă a patimilor care repetate aduc o stare de

- nelinişte
- şi agitaţie

continuă în suflet. Iată ce spunea părintele Ioniță Apostolache: „în treptele Scării sale, misticul sinait analizează urcuşul de la o treaptă mai puţin desăvârşită a vieţii la una mai aproape de Dumnezeu. Urmând acestei reguli, autorul stabileşte ca început al urcuşului „lepădarea de lume", pe cea de a doua treaptă se găseşte „moartea faţă de grija lumească", a treia treaptă este închinată „întristării, care desăvârşeşte cele două renunţări". Tot aici, Sfântul Ioan analizează filosofia patimilor trupeşti: lăcomia pântecelui, iubirea de arginţi, desfrânarea, întristarea şi mânia. Acestora le urmează ce de a patra treaptă: „ascultarea", prin care „trebuie tăiată mândria şi slava deşartă". Sfântul Ioan comentează în paralel cu patimile ce remedii se recomandă pentru depărtarea de ele. În acest context, el aminteşte „smerenia", ca fiind opusă „mândriei", şi vorbind despre „mânie", ia în calcul „uitarea răului de la alţii". Cel mai important de reţinut este că în treptele Scării Sfântul Părinte reuşeşte să apropie patima de medicamentul prin care poate fi vindecată (pr. prof. Dumitru Stăniloae, „Ascetica şi mistica Bisericii Ortodoxe", Bucureşti, 2002, p. 126)."[136]

Tristeţea trebuie să ştim că este una care ne face să nu mai fim interesaţi de propria mântuire. Aceasta fiindcă la mântuire se lucrează

- conştient,
- activ
- şi în trezvie.

Ei bine această stare de trezvie cronică pe care o avem trebuie să ştim că ajunge să se vindece dacă recurgem la credinţa în Iisus. Este pentru unii contemporană greu să creadă că dacă îşi pun toate nădejdile în Iisus în cele din urmă se vor vindeca. Aceasta fiindcă omul de azi este în mare sceptic şi necredincios.[137]

Tristeţea prin urmare poate avea cauze strict psihologice dar la fel de bine poate să vină în om şi pe fond demonic. Demonii evident că pot să ne facă să ajungem să fim trişti şi să nu mai vedem

- nici un sens,
- nici o noimă
- şi nici un rost al vieţii.

Iată ce spunea părintele Constantin Necula în acest sens: „întruparea Mântuitorului este soluția tuturor angoaselor noastre atunci când ne temem că, la marginea posibilei noastre vindecări, n-o să avem și energia necesară vindecării.

Hristos vine, locuieşte în mijlocul nostru, trăieşte în mijlocul nostru, este în mijlocul nostru, în **dorința Lui nu doar de a ne vindeca, ci și de a ne ierta**. În primul rând de a ne ierta.

Iertarea lui Hristos se strecoară ca un semnal de prețuire pe care Dumnezeu îl acordă omului. **Hristos, iertându-ne, ne prețuieşte**. Ne arată care este prețul nostru. Prețul nostru este iertarea."[138]

Este clar că omul face orice să iese din angoasă şi din tristeţe dar raportat la umanitate sunt puţini cei care recurg la Iisus pentru a se vindeca. Aceasta fiindcă evident că Iisus apare ca un Mesia plictisitor. Se cunoaşte mai recent cazul unui destul de cunoscut actor de la Hollywood care în urma la mai multe consideraţii proprii a ajuns la concluzia că satanismul este mai bun decât Iisus. De ce? Fiindcă Iisus este pur şi simplu plictisitor.

Ne dăm seama că sunt mulţi care găsesc superficialitate patimilor şi a păcatelor cât se poate de atractivă şi pentru aceasta vor ajunge să nu mai vrea să aibă de a face cu ortodoxia. Cazul la mai mulţi creştini care s-au desprins de ortodoxie şi au mers pe căi separate de ea este cât se poate de

- cunoscut,
- evident
- şi notoriu.

Tristeţea prin Iisus poate să fie învinsă. Trebuie să avem moralul sunt şi să ne dăm seama că vom ajunge să fim unii care să reuşim şi să fim victorioşi în ceea ce ne propunem dacă stăruim în credinţa în Hristos.

Prin urmare tristeţea ne poate afecta şi lovii dar ea nu este un capăt de drum. Aceasta fiindcă ştim că la capătul drumului în această viaţă ne aşteaptă Hristos.

---

[136] Preot Ioniță Apostolache, Ziarul Lumina https://ziarullumina.ro/actualitate-religioasa/stiri/sfantul-ioan-scararul-despre-patima-si-vindecare-87975.html (accesat pe 23.12.2023).

[137] A se vedea preot Dumitru Stăniloae, *Iisus Hristos lumina lumii și îndumnezeitorul omului* (București, 2014).

[138] Părintele Constantin Necula, *Propovăduind Evanghelia iertării*, Editura Agnos, Sibiu, 2012, pp. 160-161 apud https://doxologia.ro/solutia-tuturor-nelinistilor-noastre (accesat pe 07.06.2024).

Sfântul Porfirie Bairakstaris este cât se poate de concludent în acest sens când spune: „diavolul a făcut pământul labirint, ca să nu ne mai putem înțelege între noi. Ce să fie toate astea pe care le-am pățit, şi nu ne dăm seama? Vedeți cum ne-am înşelat? Am făcut pământul nostru şi epoca noastră o adevărată clinică de psihiatrie! Şi nu ne dăm seama de greşeală. Toți ne mirăm: „Ce-am devenit, unde mergem, de ce copiii noştri au apucat-o pe un astfel de drum, de ce-au plecat de acasă, de ce au părăsit viața, şcoala? De ce se-ntâmplă asta?". **Diavolul a izbutit să se facă pe sine nevăzut şi să-i facă pe oameni să-l numească în alte feluri**. Doctorii, psihologii spun deseori, când un om pătimeşte: „A, ai o nevroză! A, ai o angoasă!" şi altele asemenea. Nu pot pricepe că diavolul răscoleşte şi tulbură în om egoismul. Şi totuşi, diavolul există, este duhul răutății. Dacă spunem că nu există, este ca şi când am tăgădui Evanghelia, care vorbeşte despre el. Acesta este vrăjmaşul nostru, cel ce ne luptă toată viața, potrivnicul lui Hristos, de aceea se numeşte şi antihrist. **Hristos a venit pe pământ ca să ne scape de diavolul şi să ne dăruiască mântuirea**.

Drept aceea, trebuie să-i învățăm pe copii să trăiască smerit şi simplu, să nu caute lauda şi pe „Bravo!". Să-i învățăm că există **smerenia**, care este sănătatea vieții."[139]

Ceea ce poate vedea este că lumea de azi este neliniştită. În mas media permanent apare un nou motiv de nelinişte:

- dacă nu este război este revoluție,
- dacă nu este revoluție este violență domestică,
- dacă nu este violență domestică este inflație,
- dacă nu este inflație este criză economică etc.

Avem în jurul nostru toate motivele să ne pierdem neliniştea şi să fim într-o stare de

- presiune,
- tensiune,
- crispare
- şi nemulțumire.

Acesta fiindcă lumea din jur nu este mulțumită de linişte şi înțelegere. Starea ei fiind un păcătoasă în ansamblu ei bine trebuie să ştim că nu ne vom găsii liniştea dacă ajungem să fim dependenți de mersul lumii. Fiind creştini trăim în lume şi ne supunem legilor ei dar noi sperăm la Împărăția Cerurilor.[140]

Părintele Moise Aghioritul spunea în acest sens: „n-ar trebui să spunem că lupta ce se dă pentru alungarea anxietății din viața noastră nu este ostenitoare. **Trebuie să acceptăm toate situațiile cu care ne confruntăm și să nu mai dăm mereu vina pe ceilalți**. Să ne mărturisim înfrângerea și să fim atenți la felul în care ne exprimăm.

Blândețea este primul pas, prima treaptă a înduhovnicirii, spunea un cuvios părinte duhovnicesc de la Sfântul Munte Athos. Să începem, așadar, un mic dialog și cu cei pe care i-am respins mai demult sau în trecutul mai apropiat. Dragostea este mereu smerită; iar **dragostea și smerenia mereu dau anxietății o lovitură mortală**.

Asceza este și ea indispensabilă maturizării duhovnicești. Uneori, dacă urmăm calea ascezei, aceasta ne conduce spre un soi de deznădejde. Cunoscătorii spun că, mai degrabă, este vorba despre o ocazie deosebită, numită „privilegiul deznădejdii". Atunci, în desăvârșită părăsire, se iau decizii însemnate care, de obicei, se dovedesc a fi și cele mai fructuoase."[141]

Neliniştea nu ne face bine şi se poate vedea că starea de nelinişte a lumii noastre este hrănită din nou şi din nou de agenți ai răului care nu mai ştiu de fapt diferența primară şi fundamentală dintre bine şi rău.

Sunt mulți creştini ortodocşi care vor să îşi găsească pacea şi să se liniştească. De multe ori ei cred că Iisus nu le poate aduce liniştea şi pacea sufletească fiindcă ea nu vine

- instantaneu,
- imediat
- şi rapid.

Trebuie să ştim că Iisus nu este chiar o telecomandă ce poate să fie schimbată după cum vreme. Iisus ne dă liniştea şi pacea Sa – după cum a dat-o la atât de mulți sfinți creştini dar în acest proces trebuie şi noi să avem răbdare.

---

[139] *Ne vorbește părintele Porfirie – Viața și cuvintele,* Traducere din limba greacă de Ieromonah Evloghie Munteanu, Editura Egumenița, 2003, pp. 349-350 apud https://doxologia.ro/smerenia-este-sanatatea-vietii (accesat pe 07.06.2024).

[140] A se vedea Arsenie Boca, *Cărarea împărăției* (Deva , 2006).

[141] Monahul Moise Aghioritul, *Tristețea anxietății și bucuria nădejdii*, Editura Sophia, 2005, p. 54 apud https://doxologia.ro/lupta-ce-se-da-pentru-alungarea-anxietatii (accesat pe 07.06.2024).

Părintele Moise Aghioritul era de părere că la baza mai multo rele din lumea noastră stă lipsa dragostei: „pricina tuturor relelor este **absența dragostei**. Osândirea, vorbirea de rău, lăcomia, răpirea celor ale altuia, uneltirile, viclenia, faptele josnice, temerile, frica, nedreptățile, mărturia mincinoasă, toate acestea sunt posibile tocmai din pricina absenței dragostei. **Capriciile, răutățile, nerăbdarea și neiubirea de oameni, conlucrează sistematic spre a pogorî în suflet anxietatea pentru totdeauna**.

Cu mult timp înainte, cel mai mare propovăduitor al tuturor veacurilor, Sfântul Ioan Gură de Aur, descriind această stare a creştinilor, spunea acestea: „nu pot găsi cuvinte de jelanie pentru o tragedie ca aceasta în care fiecare se răzvrăteşte împotriva celuilalt, oamenii se mănâncă şi se sfâşie între ei, care pentru bani, care pentru slavă, în vreme ce alții, simplu şi fără cuvinte, batjocoresc şi umilesc; astfel, îşi fac unii altora numeroase răni; privesc, aşadar, în această luptă, morți mai mulți decât cei căzuți pe câmpurile de luptă, astfel încât însuşi numele de creştin a ajuns a fi fără de noimă". Nu socotesc cuvintele Sfântului Ioan o simplă figură de stil, retorică, ci, dimpotrivă, cred că ele descriu fără greş epoca noastră."[142]

Neliniştea evident că dacă nu este izgonită la timp din suflet ajunge să ne facă să nu mai ştim care este
- frumuseţea
- şi plăcerea

vieţii.

Neliniştea este un disconfort care ajunge să fie simţit mai mult sau mai puţin intens de om dacă omul vrea să fie vindecat cu adevărat.

Sunt stări de nelinişte pe fond
- existențial
- şi religios.

La fel de bine neliniştea se poate manifesta ca stres cronic. Vedem că sunt mulți oameni care fie
- la locul de muncă
- sau în societate

nu îşi găsesc linişte şi sunt într-o stare de stres continuu.[143]

„Anxietatea (teama difuză, fără un obiect bine precizat) este un aspect pozitiv al vieţii noastre, pentru că ne ajută să supravieţuim, făcându-ne atenţi la lucrurile neplăcute (cele care sunt împotriva dorinţelor sau scopurilor noastre) care se întâmplă la un moment dat, în sensul că ne avertizează să luăm măsurile necesare pentru a le face faţă.

Anxietatea benefică o putem numi preocupare, vigilenţă sau precauţie şi ne ajută să obţinem cât mai mult din ceea ce ne dorim, să ţinem sub control emoţiile copleşitoare asociate situaţiei ameninţătoare, pentru a ne confrunta mai bine cu aceasta.

Dar există şi o anxietate nesănătoasă, generată de panică, fobii (teamă cu obiect bine precizat), hiperîngrijorare, teroare etc., care are consecinţe contrare celor enumerate mai sus, fiind mai degrabă o spaimă iraţională sau irealistă (provenind din exagerarea realităţii).

De exemplu, când cineva trece strada printr-un loc foarte aglomerat de maşini, nesemaforizat, poate avea teama justificată de a fi lovit de o maşină. În schimb, refuzul de a ieşi din casă de teama unui accident rutier sau refuzul de a merge pe trotuar pentru că e total nesigur sunt frici exagerate.

Prin anxietatea nesănătoasă ajungi să fii preocupat în exclusivitate numai de pericole şi pierderi, să fii hiperîngrijorat şi panicat, să dezvolţi frica de frici („mi-e frică de teama mea de a nu fi părăsit"). În această situaţie, emoţiile puternice vor interacţiona cu modul persoanei de a acţiona şi va declanşa „dezastrul" pe care l-a anticipat, care în mod fals va confirma că realitatea este aşa. Dr. Albert Ellis susţine că anxietatea iniţială, autoprotectivă, devine hiperprotectivă şi dăunătoare la adresa propriei persoane."[144]

Neliniştea are prin mai multe forme prin care se manifestă şi care este bine să ştim că cea mai
- sigură
- şi definitivă

metodă de a o vindeca este să credem şi să ne rugăm lui Iisus.

Mai multe stări de nelinişte ajung să vină în sufletul nostru fiindcă noi pur şi simplu uităm să ne rugăm sincer şi profund.

Rugăciunea sinceră ne plasează într-o

---

142 Monahul Moise Aghioritul, *Tristețea anxietății și bucuria nădejdii*, Editura Sophia, p. 59-61 apud https://doxologia.ro/nu-lovi-pe-cel-lovit-de-patimi (accesat pe 07.06.2024).

143A se vedea Simeon Kraiopoulos, *Stresul: cu se naște și cum se vindecă* (Bucureşti, 2005).

144 https://doxologia.ro/cum-sa-ne-intelegem-anxietatile (accesat pe 07.06.2024).

- legătură
- şi relaţie

vie cu Hristos.

„Părintele Tadei ne-a dăruit o carte preţioasă, intitulată „Cum îţi sunt gândurile, aşa îţi este şi viaţa”, în care arată legătura dintre gânduri şi viaţa lăuntrică. Mulţi alţi gânditori şi trăitori ai spiritualităţii ortodoxe au descris exact şi clar despre cum se nasc gândurile, felurile lor şi despre războiul cel nevăzut cu cele care îndeamnă la păcat şi alimentează patimile. Anxietatea, această stare sufletească despre care am realizat acum o scurtă introducere, are mare legătură cu gândurile omului, organizate ceva mai complex, în ceea ce numim credinţe, convingeri sau idei despre propria persoană, despre ceilalţi şi despre lume. În articolul viitor voi dezvolta această idee şi voi arăta că autorul principal al anxietăţii este însăşi persoana care o trăieşte cu un anumit mod al său de a gândi, privi şi percepe lucrurile.[145]

Doi istorici discutau într-o zi.

- Ştii ce?
- Ce?
- Am ajuns la concluzia că rar au fost momentele de linişte în istorie.
- De ce?
- Fiindcă istoria de cele mai multe ori este extrem de agitată.
- Asta am remarcat şi eu.
- Dar oare de ce?
- Cred că ştiu de ce?
- De ce?
- Fiindcă în istorie permanent şi permanent se nasc oameni răi.
- Crezi?
- Da.
- Ştiu de mai mulţi tirani şi terorişti în istorie.
- Vezi?
- Dar să fie acest lucru continuu în istorie?
- Aproape continuu.
- De ce?
- Fiindcă oamenii sunt înclinaţi spre rău.
- Asta am observat.
- Şi mai este ceva.
- Ce?
- Răul cel mai mare este să îi induci în eroare şi pe semenii tăi.
- Ştiu asta.
- Ceea ce trebuie să ştii este că te poţi proteja de aceşti agitatori ai istoriei.
- Cum?
- Prin credinţă în Hristos.
- Da, mersul la biserică ajută.
- Sigur că ajută.
- Şi mai este ceva.
- Ce?
- Trebuie să nu faci nici un compromis cu agitatorii din istorie.
- Cum se poate asta?
- Sunt mai multe metode.
- Păi spune-mi-le şi mie.
- Prefer să îţi spun o întâmplare.
- Adevărată?
- Care?
- Despre faptul că nu trebuie să faci nici un compromis cu credinţa.
- Sună bine.
- Chiar este.
- Deci?

[145] https://doxologia.ro/cum-sa-ne-intelegem-anxietatile (accesat pe 07.06.2024).

- Întâmplarea este din Caldeea din oraşul Armi.
- Nu am auzit de acest oraș.
- Capul familiei s-a căsătorit cu o fată caldeeană şi a ajuns de major în armata lui Feth-Ali.
- Înţeleg.
- A izbucnit un război în Caldeea.
- Şi?
- Majorul a murit.
- Nu se poate.
- Ba da.
- A avut urmaş?
- Da.
- Pe cine?
- 3 feciori.
- Frumos.
- Toţi 3 au moştenit onoarea şi caracterul tatălui lor.
- Într-o zi regele l-a pe cel mai fecior şi i-a spus chemat şi i-a spus.
- Ştii de ce te-am chemat?
- Nu.
- Am auzit că eşti creştin.
- Da regele meu.
- A venit vremea să renunţi la Hristos.
- Şi să trec la islam?
- Rege, tatăl meu a murit pentru tine şi ţara ta, sunt gata şi eu pentru această jertfă; dar dacă tu voieşti să-mi răpeşti sufletul, credinţa mea creştină, ia această sabie şi izbeşte în servul tău!
- Nu îmi vine să cred.
- Ce maiestate?
- Că eşti atât de tare în credinţă.
- Aşa m-a învăţat tatăl meu.
- O, Alah să îl ierte.
- Deci mă înţelegeţi majestate.
- Da.
- Vai ce mă bucur.
- Nu numai că te înţeleg dar te promovez la rangul de general.
- Vă mulţumesc majestate.
- Asta este toată povestea?
- Da.
- Mi-a plăcut povestea.
- Aşa este.
- Nu ştiam că îl Caldeea au existat oameni atât de credincioşi.
- Ba da.
- Mă bucur.
- Deci trebuie să fim fermi.
- Mai ales în credinţă.
- Nu prea m-am gândit la asta.
- Neliniştea din istorie poate să depăşită.
- Da.
- Bine de ştiut.
- Cum să nu?
- Eu credeam că este imposibil să o depăşeşti.
- Nu este adevărat.
- Acum îmi dau seama.
- Mă bucur.
- Foarte bine ai făcut că mi-ai spus povestea.[146]

[146] Din Grigorie Comşa, *1000 de pilde pentru viaţa creştină* (Arad, 1929).

„Pentru a ne da seama dacă ceea ce simţim este o reacţie sănătoasă ori nu, există trei aspecte pe care le putem avea în vedere.

Mai întâi, cercetăm atent şi obiectiv realitatea care ne indică pericolul sau primejdia, având grijă ca interpretarea pe care o dăm situaţiei care ne ameninţă (în exterior sau în interior) să fie una cât mai realistă. Spaimele nerealiste provin din exagerări şi/sau generalizări duse la extrem. Nevoia omului de protecţie faţă de o neplăcere/suferinţă devine exagerată şi poate percepe exagerat ameninţarea. Spre exemplu, dacă o persoană este criticată la o şedinţă de un coleg poate lesne gândi că toţi colegii o pot/vor critica la şedinţele următoare. Tendinţele spre exagerare sau generalizare ale minţii umane sunt predominant inconştiente, de aceea ne scapă controlul lor ca procese. Dar putem interveni în produsul lor (distorsionat) pe care îl generează percepţia/interpretarea/presupunerile noastre despre realitatea respectivă.

Persoanele care au o gândire dihotomică (care văd lucrurile ori în alb ori în negru) au predispoziţie mai mare spre exagerări sau generalizări, adică trăiesc mai frecvent spaime iraţionale sau irealiste. Frica de a nu greşi, de a vorbi în public, de a nu-i dezamăgi pe ceilalţi, de a nu fi criticat, teama de propriile reacţii sau comportamente, de a nu fi iubit sau părăsit, teama de necunoscut, de examene, de a crede în Dumnezeu, de a nu fi judecat la spovedanie etc. sunt fireşti omului, deşi el se simte uneori vinovat, slab sau vulnerabil pentru că le are. Deşi unii gândesc că nu au anxietăţi sau alţii că le au pe toate, nu există om care să nu fie afectat de acestea, mai mult sau mai puţin conştient."[147]

CONCLUZII

Am pornit în această carte de la faptul că cu multe secole de venirea Domnului Iisus în lume El a fost anunţat (profeţit) de Sfântul Isaia ca unul care ne va vindeca. Parţial Iisus ne vindecă în această lume şi total ne va vindeca în lumea care va venii, adică în Împărăţia Cerurilor. Dacă boala este o constantă a lumii noastre ei bine trebuie să ştim că şi prezenţa Lui în această lume. Iisus a fost un vindecător şi pentru acest lucru a făcut toate acele vindecări în activitatea Lui.[148]

Am voit să readucem în atenţia cititorului că Iisus deşi nu ne mai vindecă trupeşte cum a vindecat mai mulţi bolnavi ei bine totuşi din cer El ne poate vindeca sufletele şi trebuie să ştim că El ne poate vindeca sufletele dacă le deschidem Lui. Am spus în această carte că Iisus este Mântuitor – după cum ştie mai toată lumea – şi acest lucru se referă la calitatea Lui de mântuitor al sufletelor.

„Pe măsură ce omul înaintează în relaţia sa cu Dumnezeu, reuşeşte să trăiască o viaţă psihologică mai echilibrată (în care nivelul autocontrolului său este îmbunătăţit semnificativ), să experimenteze realist propriile anxietăţi, oarecum mai detaşat, necopleşit de consecinţele lor emoţionale, dar şi să le diminueze pe cele nerealiste. Până şi angoasele existenţiale îşi reduc efectele lor depresive, deoarece omul cu Dumnezeu începe să înţeleagă sensul propriei existenţe, al lumii şi al celorlaţi sau sensul vieţii în/cu Dumnezeu. Anxietatea, incertitudinea, îndoiala fac parte din firea „nefirească" (căzută) a omului şi pot pune stăpânire pe viaţa sa într-un mod inimaginabil de grav şi tulburător. Pe parcursul înnoirii sale de bunăvoie în Hristos, omul capătă „abilităţile" unui reglaj fin al propriilor anxietăţi, în care extremele (exagerările) sunt evitate, pentru că dreapta socoteală sau măsura devin un reflex al calibrării (reglării) vieţii sale interioare şi exterioare."[149]

Bolile nu au fost intenţionate de Dumnezeu ca parte din viaţa noastră. Nici boli sufleteşti şi nici boli trupeşti. Totuşi bolile – prin răutatea diavolului – au ajuns să intre în lumea noastră şi să ne afecteze şi să ne facă rău.

Boala totuşi poate să fie supravieţuită şi acest lucru îl facem prin a cere ajutorul şi harul lui Dumnezeu. Harul lui Dumnezeu ne întăreşte şi în cele din urmă ne poate vindeca.

Cartea noastră s-a axat mai mult pe bolile sufleteşti. Sunt multe boli sufleteşti care ne fac rău şi trebuie să ştim că vom ajunge să ne vindecăm de le dacă ne folosim de ceea ce ne recomandă ortodoxia şi tradiţia ortodoxă.

Prin urmare trebuie să ne deschidem toată încrederea în Iisus fiindcă în faţa răutăţii şi a patimilor adevărul este că altă şansă nu avem.

Oamenii cred că viaţa lor poate decurge la fel de bine şi fără de Iisus care la drept vorbind pentru mulţi:

- cere mult prea mult,
- este prea costisitor

---

147 https://doxologia.ro/cum-sa-ne-intelegem-anxietatile (accesat pe 07.06.2024).

148 A se vedea Serafim Papacostea, *Minunile Domnului* (Alba Iulia, 2006).

149 https://doxologia.ro/cum-sa-ne-intelegem-anxietatile (accesat pe 07.06.2024).

- şi nu oferă siguranță imediată.

Realitatea este că în fața greutăților vieții nu avem prea multe alternative și șanse.[150]

Părintele Moise Aghioritul spunea în acest sens: „Biserica doreşte ca toţi creştinii să fie **curaţi la inimă, liberi, bucuroşi şi împăcaţi**. Şi, când vorbeşte despre luptă, asceză, întristare, jale şi frică, în sens duhovnicesc, nu voieşte să chinuie şi să înspăimânte. Ci îngăduie o singură luptă, întru **împlinirea mântuirii**. Aşadar, lupta duhovnicească nu are nimic din caracteristicile anxietăţii.

Asceza nu este lipsită de discernământ, **întristarea** este pentru Dumnezeu – Care S-a întristat pentru om, din pricina neascultării sale –, jalea este de bucurie aducătoare, iar **frica** este respect şi recunoştinţă faţă de Dumnezeu Atotputernicul.

Astfel, Biserica foloseşte mijloace preventive, ca nu cumva omul să fie atras în valurile consumismului, în belşug deşănţat şi, în general, în orice fel de **exces**. Propunerea Bisericii – o viaţă ascetică, în post, înfrânare, sărăcie, linişte, smerenie şi simplitate – este reacţia puternică şi constantă în faţa unei societăţi fără zăgazuri, fără îndatoriri, respect şi demnitate. Corecta utilizare a bunurilor materiale pune la încercare raţiunea, sensibilitatea şi generozitatea omului."[151]

Bolile sufletești știm că pot să facă mai mult rău sufletului decât o boală trupească. Aceasta fiindcă de multe ori răul poate pătrunde în suflet și îl face să fie unul care nu mai are

- sens,
- bucurie,
- pace
- și liniște.

Iisus este un taumaturg și un vindecător al sufletelor noastre numai în măsura în care noi îl lăsăm. Sunt mulți care sunt bolnavi cu sufletul și ar putea să se vindece dacă ar recurge la Hristos dar nu o fac fiindcă acest lucru înseamnă să devină „religioși."

Pentru zilele noastre este demodat să fi religios. Este

- demodat,
- învechit
- și perimat

să faci pe femeia mironosiță prin biserici.

Părintele Moise Aghioritul spunea: „Biserica doreşte ca toţi creştinii să fie **curaţi la inimă, liberi, bucuroşi şi împăcaţi**. Şi, când vorbeşte despre luptă, asceză, întristare, jale şi frică, în sens duhovnicesc, nu voieşte să chinuie şi să înspăimânte. Ci îngăduie o singură luptă, întru **împlinirea mântuirii**. Aşadar, lupta duhovnicească nu are nimic din caracteristicile anxietăţii.

Asceza nu este lipsită de discernământ, **întristarea** este pentru Dumnezeu – Care S-a întristat pentru om, din pricina neascultării sale –, jalea este de bucurie aducătoare, iar **frica** este respect şi recunoştinţă faţă de Dumnezeu Atotputernicul.

Astfel, Biserica foloseşte mijloace preventive, ca nu cumva omul să fie atras în valurile consumismului, în belşug deşănţat şi, în general, în orice fel de **exces**. Propunerea Bisericii – o viaţă ascetică, în post, înfrânare, sărăcie, linişte, smerenie şi simplitate – este reacţia puternică şi constantă în faţa unei societăţi fără zăgazuri, fără îndatoriri, respect şi demnitate. Corecta utilizare a bunurilor materiale pune la încercare raţiunea, sensibilitatea şi generozitatea omului."[152]

Mai nou sunt mai mulți care motivează să nu au cum să ducă o viață în Hristos fiindcă ne cere imposibilul:

- să postim,
- să ne rugăm,
- să ne nevoim,
- să fim credincioși,
- să renunțăm la vicii
- sau să fie permanent în slujba binelui.

A crede că Iisus ne cere imposibilul este eronat fiindcă El nu ne cere peste puterile noastre. Evident că sunt unii care nominal nu Îl respins pe Iisus însă în viața lor nu au mai nimic de a face cu El.

---

150 A se vedea Radu Teodorescu, *Iisus Hristos Mântuitorul șansa umanității* (Cugir, 2017).

151 Monahul Moise Aghioritul**,** *Tristețea anxietății și bucuria nădejdii*, Editura Sophia, 2005, pp. 17-18 apud https://doxologia.ro/lupta-duhovniceasca-nu-are-nimic-din-caracteristicile-anxietatii (accesat pe 07.06.2024).

152 Idem.

Experienţa vieţii în Hristos ne demonstrează să noi şi noi sensuri se desprind din viaţa cu Iisus. Ea nu este o viaţă mărginită şi care duce la plictis. Este o viaţă dinamică şi activă. Şi mai este ceva: cu Iisus nu avem ce pierde niciodată în timp ce dacă mergem pe calea păcătoasă a lumii totdeauna vom ieşii în pierdere.

„Unii oameni spun: „Ce şansă mare au oamenii bogaţi care locuiesc în palate şi dispun de toată comoditatea!". Însă, adevărul este că sunt cu adevărat fericiţi cei care au reuşit să-şi simplifice viaţa şi să se elibereze de „jugul" progresului lumii de azi, de comoditatea lucrurilor materiale...

Este important ca şi pentru laici să se pună accentul pe simplitate, deoarece sunt multe lucruri pe care ei le fac, dar care nu le sunt necesare şi care ajung, în final, să-i copleşească. Să li se vorbească de asceză, spunându-le că, dacă vor să scape de anxietate, trebuie să-şi simplifice viaţa.

Oamenii au prea mult lucruri de făcut, au prea multe obligaţii de îndeplinit. În multe familii, ambii părinţi lucrează şi nu au timp să se ocupe de proprii copii. Rezultatul este apariţia oboselii şi a nervozităţii. Aşa se face că problemele mici se transformă în unele greu de soluţionat, care pot degenera până la urmă în divorţuri. Dar dacă fiecare familie ar reuşi să-şi simplifice viaţa, ar găsi astfel odihnă şi bucurie. Consecinţele stresului sunt catastrofale şi este importantă detaşarea de lucrurile inutile."[153]

Cartea noastră se vrea prin urmare:

- o rememorare a minunilor făcute de Iisus
- şi o conştientizare că dacă sufletul nostru este bolnav prin rugăciune şi credinţă în Iisus se poate vindeca.

Sunt unii care susţin că de fapt Iisus nu are cum să ne vindece sufletul fiindcă El este în cer şi noi aici bieţi muritori pe pământ. Ei bine dacă cineva va citii mai cu atenţie Vieţile sfinţilor va vedea că sunt pline de arătări (hristofanii) ale lui Iisus.[154]

Iisus nu ne-a părăsit chiar dacă trupeşte nu mai este cu noi în această lume. Ştim că înainte de înălţarea la cer de mai multe ori El le-a spus apostolilor că nu îi va lăsa orfani şi că le va trimite Duhul Sfânt care nu îi va lăsa orfani.

Când dăm de

- răceala,
- cruzimea,
- greutatea
- şi duritatea

vieţii adevărul este că deşi avem părinţi ne simţim orfani. Simţim că parcă Dumnezeu ne-a părăsit. Este doar o iluzie. Dumnezeu nu ne părăseşte şi ne aşteaptă să ne întoarcem la El ca un Tată iubitor al fiilor Lui.

„Se întâmplă uneori că unele persoane, chiar credincioase, să nu fie capabile să trăiască în comuniune cu ceilalţi, indiferent de spaţiul fizic de care dispun (chiar dacă locuiesc, de exemplu, într-o casă foarte mare) şi asta din cauza faptului că nu L-au primit în inimile lor pe Dumnezeu, nu au receptat iubirea Lui pentru ei.

Mulţi dintre oameni nu văd folosul în a se confrunta cu diferite dificultăţi, în a avea diferite lipsuri, de orice fel. Dar, dacă ar încerca să gândească în termeni ascetici şi să trăiască mai simplu, ar putea să găsească liniştea pe care o caută atât de mult. Însă, nefăcând acest lucru, sunt copleşiţi de griji şi de disperare. Astfel de oameni îşi spun: „cutare a reuşit să construiască două imobile cu apartamente, sau cutare a învăţat cinci limbi...", şi aşa mai departe. „Eu nici măcar n-am încă propriul meu apartament şi nu vorbesc nici o limbă străină. Of, nu sunt bun de nimic!". Iar cineva care are o maşină îşi spune: „Cutare are o maşină mai bună decât a mea. Ar trebui să-mi cumpăr şi eu una asemenea". Şi-şi cumpăra o maşină ca aceea, dar nu simte bucurie autentică, fiindcă un altul are o maşină încă şi mai bună... şi se continuă acest cerc vicios, respectivul simţindu-se în continuare nefericit şi asta nu duce la nimic bun. Însă, cineva care nu are o maşină, e recunoscător lui Dumnezeu şi Îi mulţumeşte, fiindcă deşi nu are o maşină, are picioare bune şi poate merge. E conştient de faptul că în lume sunt multe persoane imobilizate la pat sau care au picioarele amputate şi, astfel, nu au bucuria de a merge, de a face o plimbare.

Să încercăm să căutăm sensul profund al vieţii, cum spune în Sfânta Scriptură: „Căutaţi mai întâi împărăţia lui Dumnezeu şi toate celelalte se vor adăuga vouă" (Mt.6, 33). De aici începe simplitatea."[155]

Această carte este un avertisment împotriva unui tendinţe mai budiste a lumii noastre care a ajuns să fie obsedată de suferinţă. Aceasta fiindcă bine ştim că nimeni nu vrea să sufere. Budiştii consideră că suferinţa este un lucru universal de proporţii cosmice în lumea noastră.

---

[153] https://doxologia.ro/sa-ne-simplificam-viata (accesat pe 07.06.2024).

[154] A se vedea Radu Teodorescu, *Hristofania: arătări ale Domnului Iisus Hristos în vieţile sfinţilor creştin ortodocşi* (Cugir, 2022).

[155] https://doxologia.ro/sa-ne-simplificam-viata (accesat pe 07.06.2024).

Suferința este o realitate a lumii căzute în care trăim dar nu este singura realitate. Trebuie să ne dăm seama că sunt mai multe alte lucruri de care ne putem lega şi pe care le putem preţuii în această lume şi care în nici un caz nu duc la suferinţă.[156]

Doi medici discutau într-o zi.

- Nu mai ştiu ce să fac.
- De ce?
- Mă deprimă atât de multă suferinţă din jur.
- Nu te-ai obişnuit.
- Ba da.
- Și atunci?
- Simt că uneori clachez.
- Asta cu toţii o simţim.
- De ce există atât de multă durere în oameni?
- Nu din cauza lui Dumnezeu.
- Dar a cui?
- A diavolului.
- Da diavolul.
- Diavolul este unul care vrea să suferim veşnic.
- Și de ce nu intervine Dumnezeu?
- Intervine.
- Când?
- Atunci când consideră El că este oportun.
- Oare?
- Da.
- Dar ce de?
- Biblia spune că judecăţile lui Dumnezeu nu sunt ale noastre.
- Da?
- Da.
- Cum aşa?
- Noi suntem limitaţi.
- Și Dumnezeu nu este?
- Nu.
- Bine de ştiut.
- Și mai este ceva.
- Ce?
- De multe ori Dumnezeu se foloseşte de cele contrare pentru a ne aduce al bine.
- A ne aduce la bine prin cele contrare?
- Da.
- Cum se poate una ca asta?
- Pur şi simplu.
- Fă-mă să înţeleg.
- Bine.
- Te ascult.
- Îţi voi spune o întâmplare din tradiţia Bisericii.
- Sună bine.
- Chiar că este.
- Și ce fel de întâmplare este?
- Că de multe ori suferinţa este recomandată?
- Să fie suferinţa recomandată?
- Da.
- Nu cred una ca asta.
- Să crez.
- Cum?

---

156 A se vedea Nicolae Achimescu, *Budism și creștinism. Considerații despre desăvârșirea omului* (Iaşi, 2006).

- Se spune că era un călugăr pe nume Ioan.
- L-a un moment mergând prin zăpadă a căzut şi s-a accidentat.
- Grav.
- Foarte grav.
- Cât de grav?
- A rămas cu ambele braţe paralizate.
- Vai săracul.
- Ceea ce îl problematiza era că nu mai putea face liturghia.
- Păi da.
- Şi ce a făcut?
- Ce?
- A început să se roage lui Dumnezeu să îl ajute să îşi poate mişca braţele numai în timpul liturghiei.
- Pentru ca să o slujească?
- Da.
- Şi?
- Dumnezeu i-a ascultat rugăciunea.
- Nu se poate.
- Ba da.
- Şi?
- Vestea despre minune s-a răspândit imediat.
- Cred şi eu.
- Mulţimi mari veneau să vadă minunea.
- Şi eu m-aş fi dus.
- Oamenii erau curioşi să vadă cum un călugăr cu mâinile paralizate îşi putea mişca braţele numai în timpul liturghiei.
- Păi cum să nu?
- Şi atunci ce a făcut călugărul Ioan?
- Ce?
- A început să se roage lui Dumnezeu.
- Cum?
- Atunci, Doamne, aceştia nu vin să asculte sfânta liturghie ci liturghia „mea".Nu vin pentru Tine ci pentru mine. În loc să-i ajut, le distrag atenţia şi-i deranjez… Trebuie să-ţi cer o altă favoare care, Tu o ştii foarte bine, îmi vine foarte greu: să nu mi se mai mişte braţele.
- Şi i-a fost ascultată rugăciunea?
- Da.
- Minunat.
- Aşa este.
- Nu am ştiu de această întâmplare.
- Ea ne spune că de multe ori trebuie să îndurăm cu stoicism durerea.
- Aşa trebuie.
- Durerea poate să fie suportată când omul ştie care este rostul ei.
- Şi când nu ştie?
- Atunci te poate scoate din minţi.
- Aşa este.
- Sunt şi mulţi care sfinţi care prin suferinţă au devenit mai puternici.
- Totuşi puţini au atâta credinţă ca a sfinţilor.
- Asta aşa este.
- Şi mai este ceva.
- Ce?
- Dumnezeu a lăsat ca oricât de grea ar fi suferinţa în această lume ea să nu dureze veşnic.
- Aşa este.
- Mă bucur că eşti de acord.
- Sunt de acord cu adevărul.[157]

[157] https://ro.scribd.com/document/609762647/Cateva-pilde-incredintare-multumire-aparare-suferinta (accesat pe 07.06.2024).

Întâmplarea de mai sus ne spune cât de mare a fost credința unor mari nevoitori care decât să fie spectacol ieftin pentru lumea din jur au preferat să își asume o viață de durere.

Acest lucru ne spune că prin credința în Iisus omul se poate ridica deasupra suferinței și a bolii. Mitropolitul Ierotheos Vlachos spunea: „o caracteristică specifică lumii de azi este căutarea unei forme eficiente şi cuprinzătoare de psihoterapie sau, mai general spus, de terapie a individului. Peste tot, oamenii sunt invadaţi de probleme care pot evolua în boli de natură „psihică". Aceste boli sunt, din perspectiva psihoterapiilor laice, fie expresia unor dezechilibre psihice datorate unor factori diverşi, specifici comunităţilor umane aglomerate, fie încercări susţinute de evadare din lumea reală, devenită insuportabilă, într-una imaginară, fantastică.

O altă cauză majoră a bolilor pare să fie, cel puţin în viziunea lui Victor Frankl, fondatorul logoterapiei, lipsa de sens a vieţii, care se manifestă sub forma unui aşa-numit vid existenţial.

În scurte cuvinte, soluţionarea propusă de şcolile laice de psihoterapie se poate reduce, în genere, la încercarea scoaterii individului din criză şi a „reechilibrării" sale psihice. Nu este locul aici să analizăm valoarea, veridicitatea şi eficienţa acestor forme de terapie, deşi un asemenea demers clarificator pare a fi destul de necesar şi aşteptat, ci să constatăm prezenţa lor masivă deja, chiar şi în spaţiul românesc. Din această cauză, cel puţin, considerăm că mesajul acestora nu mai poate fi trecut cu vederea."[158]

Dualitatea antagonică plăcere-durere din lumea noastră trebuie să știm că poate să fie depășită prin harul lui Iisus. Harul lui Iisus nu este în nici un caz o iluzie. Nu se poate ca uneori într-un moment binecuvântat să nu fi simțim cum harul lui Iisus nu ne-a pătruns și ne-a cuprins.[159]

În această carte prin urmare am arătat câteva lucruri pe care credința în Iisus le poate vindeca cât se poate de sigur. Fie că vorbim de

- patimi,
- păcate,
- răutate,
- ură,
- răni sufletești,
- corupției spirituale,
- angoasei
- sau neliniștii.

Am voit să inspirăm un sentiment de încredere în Iisus prin care ne putem vindeca de toate aceste maladii ale sufletului. Mitropolitul Ierotheos Valchos spunea în acest sens: „de partea cealaltă, Biserica, al cărei mesaj fundamental este chemarea universală spre dobândirea veşnicei împărăţii a cerurilor împreună cu Mântuitorul Hristos, a avut dintotdeauna o grijă atentă pentru soluţionarea problemelor existenţiale ale oamenilor. Ca o adaptare firească la conceptele culturii contemporane, a apărut, nu de multă vreme, şi termenul de „psihoterapie ortodoxă", ca o provocare adresată tuturor, inclusiv psihoterapiilor din afara Bisericii, dar şi ca o ieşire venită în întâmpinarea oamenilor care trăiesc, totuşi, într-un anume mediu, pliat pe coordonate culturale specifice modernităţii şi post-modernităţii, esenţial diferite de cele de acum câteva sute de ani, de pildă.

Însă, ce se înţelege prin acest concept oarecum nou în spaţiul bisericesc? Departe de a fi o inovaţie sau o formă de secularizare a fondului credinţei creştine, psihoterapia ortodoxă nu este nimic altceva decât acelaşi crez al Bisericii lui Hristos prezentat, dar mai ales practicat după un principiu foarte concret, şi anume: promovarea artei vindecării sufletului prin mijlocirea învăţăturii Sfinţilor Părinţi (atât cei vechi, cât şi cei mai noi). Este adevărat că acest curent nu apare doar ca o desfăşurare dinamică a Tradiţiei, ci şi pe fondul unei reale nevoi de terapie în interiorul comunităţii."[160]

---

158 Ierotheos Vlachos, https://doxologia.ro/nevoia-universala-de-terapie-raspunsul-bisericii-0 (accesat pe 07.06.2024).

159 A se vedea Radu Teodorescu, *Experiențe ale harului în spiritualitatea creștin ortodoxă* (Cugir, 2021).

160 Ierotheos Vlachos, https://doxologia.ro/nevoia-universala-de-terapie-raspunsul-bisericii-0 (accesat pe 07.06.2024).